

308519

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జేన్వ వట్టుణము 1915 సం॥ జూలై నెల 19 వ తేది సోమవారము

No 94

సంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

సంచిక ౯౪

కల్యాణము!

AMRUTAN
Best Indian
Pain Balm.

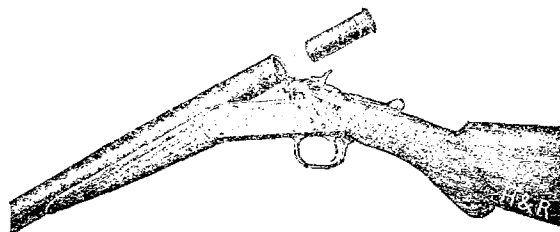
గుణవర్ధకము!!

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన వస్తువు. ప్రాథమిక దశలో కడిశమునకు అమృతాంజనమును వయోగించిన యెడల రోగము పెద్దదయి తరువాత ఉబ్బసము క్రింద దించదు. వడిశమునకును ఉబ్బసము నకును అంత సంబంధము గలదు పరీక్షించుడు.

ప్రతియింట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీరమందలి ముష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున కారోగ్యము కలిగించును. చక్కనికట్టి సహా సీసా -కి 0-8-0 లు. అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపేధి, మదరాస్.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, బోలూలు, నుందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువాడు క్యాటలాగులు ఈ అక్షనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యక. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,

12, చావన్పు వ్రాడ్డే, మదరాసు.

తామరలైలము

జూతామరలైలము ముడికట్టబడ్డను నాలుగు అకాలకు కొని నాలుగుడు సాదులు రాచినయెడల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల దిగా నాలుగులు తిరిగి తీసికొనవచ్చును.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబు శెట్టిపేధి, మదరాసు.

దంత చూర్ణము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటకు లవచిగుళ్లుగట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుటను, నోట నుగ్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును. సర్వసామాన్యము క వాడుటకు దగి యున్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముగల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0.

కొమకు సహమేహములకు ఈమాత్రము వాగవనికేయును. పీటిని తినుచు పుండుపడినవోట తైలమును రాయవలయును. ఇవిచక్కనుద్దికి మేహకారక బాధ్యములకుకూడ ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము డిపో, సోద్ర, బొంబయి.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికదేశిక ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ వైన్యసేన, ప్రాచీనతీచి జేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగసిద్ధ, ధీరా రాధన, సహాయుడు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, యాంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు కమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్కింది విషయము ముగింపబడినది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, యెస్సె, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు;	2. యుద్ధమునకు తత్వకారణములు పరోక్షకారణములు;	3. యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు;	4. భిన్న భిన్నముల వైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు;	5. దుర్గగుర్త నిర్మాణ వానిపటములు;	6. నానారాజ్యముల వైన్యముల ఫిరంగుల పటములు;	7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు;	8. యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు;	9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటల కు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన గోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచే ముద్రింపబడినను, స్వల్పప్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు వెల 0 8 0
" అర్ధసంవత్సర "	"	"	"	"	"	"	"	" 0 12 0
అంధ్రపాఠపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	"	"	"	"	"	"	"	1 0 0
ఇతరులకు	"	"	"	"	"	"	"	2 0 0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికకు బడయగోయకా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) ధరభాస్తులను బాపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాభింగము కలుగవచ్చును. దిన పాఠపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేధి, మదరాసు.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము శుభ్రముగను, జీర్ణశక్తియు బాగు పడి రసస్వాదము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 2వ మాత్రల డబ్బి 1-కి నెల 1-4-0 అమృతాంజనం డిపో 109 ఫెర్రికోష్టు, బొంబాయి.

పరిశ్రమవిద్య

చేతిపనులు నేర్చుకొనువారికి ఆర్టిస్టులు ఫోటోగ్రాఫరైన ఎన్. గోపాల స్వామివారిచే ననుభవముబట్టి వ్రాసిన తెలుగు గ్రంథములు. ఇం దనేక ప్రతిములు పనులు చేయవలసి యుండుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వవచ్చును. ఛాయాగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము:— ఇందు ఫోటోలీతియ విధము, డెవలపింగు, గీటచింగు, పద్ధతులున్నవి. నెల 8 అణాలు డిటో 2వ భాగము 1 వ భాగమున ఆభ్యాసులకు కఠినములని విడిచిన బ్రామెడెకలార్మి, ప్లాటినోటైప్, విచిత్ర ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెక్టుట, కంటికి కనబడకయండి కావలసిన కనబడునటుల జేయు వివిధతంత్రములున్నవి. నెల 8 అణాలు. విద్యార్థుల 1 వ భాగం:—లోహముల జేయుట, మద్యాత్మర సిరాలు, వ్రాతసిరాలు, సుబ్బులు, పెంట్లు, రబ్బరుస్టాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, టెల్, ఎలక్ట్రిక్ లైటు, లైటు, గిట్టు, ఎచ్చింగ్ కొత్తుకత్తులు ఆగ్నిపుల్లు మనమే చేసికొన నేర్చును. నెల 8 అ డిటో 2వ భాగం:— ఫోటోలీటు కావలసిన సామానులు ఎలక్ట్రిక్ కనేక్షనులు, శ్రుతివెట్టెలు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ పెంట్లు సిరాలు, పన్నీరు, ఆత్మలు, వార్నిషులు, బ్రెండింగు పనులు ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. నెల 8 అణాలు. చిరునామా:—ఎన్. గోపాల్ అందు కంపెని. 18 రామాజియ్య పేధి, సామకాదుపేట, మద్రాసు.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును. ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున క్రొత్త చందా దార్లను దేర్చు నీతెంట్లు కావలసి యున్నారు. 1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఎజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందివిధముగ ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి	రు 50—0—0
50 " " "	20—0—0
25 " " "	8—0—0

ఏకరకం రెండు నెలలలోపై 25 గురు 10—0—0 సొమ్ము చెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్నబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంట్లవలెనే చేరినవారికి మాత్ర మికమిషను నన్వించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమృతాంజనము డిపోవారి యావధముల యేజెన్సి గాన సెసగబడును. మేనేజరు.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించబడిన క్రి హార్డింగ్ హాస్పిటల్ అందు నర్సింగుహోము బాగించికి సులు అసీస్టెంటు సర్జను మంత్రీసాని కావలెను. ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ట్రావిలింగ్ యిన్ స్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౫-౧౫-౦౦ జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావిలింగ్ ఖర్చు రూ ౧౦-౦-౦ కూడ నియ్యబడును. కావలసినవారు నెక్రటరీ గారిపేర వ్రాసిన, దరఖాస్తు ఫారము పంపబడును.

The Madras School of Commerce and Economics, Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July Purely intended to give all facilities to Andhras from mafussil places. Full particulars can be had on application to

THE PRINCIPAL.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మ చిలీ పట్టణము.

సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపనియు నేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామర్థ్యమును వృద్ధిచేయుట కనుకూల మగు విద్యావిధ్యులకు లభించుచున్నది. విద్యార్థి భవన మందు వసతులుగలవు. ప్రాచీన ఆర్యులయొక్క ఆదర్శములు గమనింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కలాశిల్పములందు బోధయు హస్తశిల్పమును గూడిన జ్ఞానమును నిపుణ్యమును పెంపుచేయు మార్గము లేర్ప పడు బడినవి. (౧) చిత్రలేఖనము (ఫ్రీహ్యాండు బా మెట్రి కల్) (౨) వర్ణ లేపనము (వెయింట్రింగు) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడ్డము, కమ్మరము, పోతపని, యంత్రచాల నము, యంత్రలేఖనము) (౪) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు లెవెలింగు, (౫) భవనలేఖనము) బుక్ బిండింగు కమర్షియల్ కర స్పాండ్లెస్సు (6) మెటల్ వర్క్ మెటల్ ట్రైపులైటింగు.

ఈ సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గవర్న మెంటు టెన్షి కల్ పతీతులకు పోవచ్చును. జీతములు స్వల్ప ము. విద్యార్థి భవనమునందు వసతులకు కేరలము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల జూన్ నెల ౨౦ తారీఖున తెరువబడెను.

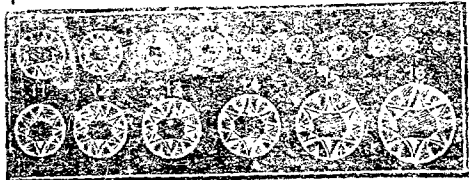
కోపల్లె హనుమంతరావు, ఎం.ఎ., బి.ఎల్. అధ్యక్షుడు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెని,

షరావు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తంత్ర విలాసము:—“ఉమ్మడియాక్”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కేంపు లున్న వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్న బేడకానులు అణాకానులున్న బంగారపు నగలు న్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్న, పట్టు రుమాళ్ళును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుమరచి ప్రార్థించుచున్నాము.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంవత్సరములు కలుగదీసి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగినవలకు లతో కథలవలె వర్ణిత మ గను. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు, 2-0-0. (ప్రాప్టీజిత్ సహ) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

వలయువారు:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అని వ్రాసు.

No Matter WHEN, WHERE, WHY, the headache, STEARNS' HEADACHE CURE can be obtained and will give relief.

Sold for over 25 years by Chemists in FIFTY COUNTRIES.

12 doses for 12 p.

Be sure to get STEARNS

కంతమును బాగుచేసి ఉచ్చాస్యమున నువాసన గలి గించును సౌఖ్యమును హెచ్చించును. రుచిని గలిగించును. స్వరమును స్ఫుటముగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాను జేయును. పాతకులకు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము.

తాంబూలముతో దీసికొనిన మిక్కిలి రుచించును. గొంతుకలో చల్లగనుండును. అజీర్ణమునకు ఆరుచికిని మంచి మందు. చుట్టకాల్చినవెంటనే ఉపయోగించిట్లయిన ఉచ్చాస్య నముల నువాసన గలిగించును.

8 అణాలు పోస్టుబిల్లు పంపినచో నో క పాకెట్టు మాత్రలు పంపబడును. అది బహుదినములకు బాగులదు. మాదిరి పాకెట్టు అర్థజా పోస్టేజిస్టాంపు యీ క్రెడిట్ పోస్ట్ పంపిన పంపబడును.

ముల్లారు ఫిప్పు 21 నుంకు రామ శెట్టిపేధి, మదరాసు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయ గలుగు తరిషీయరు నియ్యటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదేభాగములు యేదేపనులచేయునో అవి చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాజేయు రిపేరులను యీయంకముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ కొరతల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారిపద్ధతించి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీను 40రూపాయలు కట్టవలయును. జూలయి తారీఖున క్లాసు ప్రారంభ మైనది. జూలయి నెల 25 వ తే. లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకచోటు దొరకగలదు. ఈ క్రిం నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచేయుబడిన నవీన రకపు సామాను లును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును ఆంధ్రలోకమున తెరింగింపవలె నన్నను, అగ్ర గృహములందు వాడుక లోనికిం జేవలెనన్న మీరుచేయు ప్రయత్నముల బోధ్యుటకు 6 పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే. ప్రకటన వ్యయము. ఇంగ్లీషుబాషి టైపులో అచ్చు. విషయమునకు కాలక్షేపం బిక్కాక్క పండ్ల రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు 6 గుళము 18 రు 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింప దలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయ ముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సుంభికి, బాలెంతోగము ముల వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరిచే బంగారమున కన్న ప్రിയమగుటచేతను, నవరస సమములు లంచుకొరకుట చుస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరి యంతిర పదార్థము లేవియును జీర్ణబడవు. ఇంతవరకు మాతావునుండి కొనిన వారల కీనినయను తెలిసియున్నది. కొనినవారొకసారి పరీక్షించిన నిజము. తెలియగలదు. అట్లుచేయుటలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. కులం 1-కి రూ. 30-0-0. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

కలగారగంప.

అమృతలూరు మాదిరిబట్టి

ఈ గుట్టలూరు అంతగా నాణ్యమైనది కాదు గాని, కొంచెముగా కారకడిగి యిండును. మొన్న మొన్న కరిగి న్న ముసలన కొద్దిగా చిగురొడిగి కొంచెముగా కనులకింపు గాను కూడ నున్నది. కాని, వండి రుచిజూచిన వాగుండునో లేదో చెప్పజాలను. కాని, చెప్పటకూడా ఎచ్చటను ఆచార మున్న లేదు. ఖండిమన లేదని చెప్పినందున పేరమునకు మాత్రము స్పష్టమైను. కాని, మాటలారా లేకపోవుట కలుగును. ఆయినను కూర మళ్ల వ్యాపారము మొదలుపెట్టి కొద్ది కొద్దిగా త్రవ్వకము మొదటికొకకూర ఆయినందునను చదువరులు ఎచ్చటగా రుచించునని ఇదివరకు ఆయాతాలూ కాలగని దుగ్రామములలోని కూరలు తిన్నందున ఈ కూరకు కూడా కొంతవర కకకాశమిచ్చెదనని నా అభిప్రాయము

తరుణము వచ్చినది. నీరు చల్లమున్నది. రైతులంతా నీరు పెట్టనలెనని ప్రయత్నము చేస్తూమున్నారు. పెద్ద కాలువ నిండా నీరు యున్నది. ఇదిగోవక కాలువలలో నీరులేదు. రైతులంతా బాబులలో కూర్చుండి గోలలు పెట్టుతారు. త్రాములు తెరిపి పడవు. ఏమిచిత్తమో గాని ప్రతిగ్రామము లో నీటి దేవర్లు తొలకరిలో కొట్టించాలి గ్రామములలో మామూలుగాయున్నది. ప్రతి గ్రామములోను గ్రామమును బట్టి దేవరనుబట్టి ఖర్చులు ఆవుతూ యుంటాయి. యీ దేవరతో పాటు పోతురాజం, పట్టలయ్యం, కొండయ్యం, ఇంకా ఎన్నో చిల్లరదేవర్లు యుంటాయి. వాటికి పెట్టకపోతే పెద్ద దేవరకు పెట్టినా లాభములేదు. దేవరమందుగా పెద్ద కాపురి పట్టుకొంటుంది, పెద్దకాపు ప్రాంతం పట్టుకొంటాడు. తర్వాత నైవేద్యాలు పెట్టుతారు. తర్వాత సాగంపటం, సాగుచేయడం

ఈ ప్రాంతములలో రైతు లోకభంధు కొద్ది లేక పోయినను మాపూర్వజన్మకృతముకల్ల నిబంధనలుకాబట్టి ఒకటి కొన్ని గ్రామములకు యువయోగముగా నున్నదిగాని అందులో రహదారిబోటు శత్రురాక కొందరు కాలువకట్టల మీద ఏకాదశీ వ్రతాలు, వేదరాత్రి బాగవంలు చేస్తున్నారు. కొందరు సయిదు కాలువలకు వంతెనలు లేకపోయినందున కృష్ణా స్నానాలు చేస్తున్నారు. కాని యంతకన్నముకు కొంతమేలు మాత్రమే యున్నది. అది ఏమిమేలుంటే? ప్రస్తుతం నిద్రవోలు సాహెబు గారి మేలుబోటు పెట్టడమే మేలు.

సభలు సభలు అని ఎక్కడ ప్రతికలామాచినా వట్టి సభలే, వట్టి రెజల్యూషనులే ఏమూలమాచినా ఉపన్యాసాలే. ఏకంకజూచినాచచ్చలే. కాని నడమంతానవుట్టిన సభలలో కమ్మమహాజనసభ నాలుగురోజులుపండుగగా జరిగినట్టేటిలో పడ్డనాలగా యున్నది. ఎందరో పెద్ద పెద్ద రయితులు యున్నారు గదా. వీరికి చాలాకాలము కృత సాయములో తీరుచాటు యున్నదంటే మో? కొద్దిలకు నెలవ్రలు యూరు రెండుమాసములేగదా? ఎక్కడ తీరుచాటు? మిగిలిన సభలకు ఎట్లాగో తిప్పబడి పోయి మనియినా వాటినామరులు జరుపుకు వస్తూమున్నారు మిగిలిన వాటిసంగతి తర్వాత తెలుస్తుంది.

చదువు చదువని కొందరు సభలలో ప్లాటుఫారములు బద్దలయ్యేలాగున గకర్మంటువారికి విన్నపాలు పంపుతుంటాయంటే కొంతమంది రిజల్టు స్కూలుమాస్టర్లు గకర్మంటు నుండి గ్రాంటున్నా, డిల్లబనుండి, జీతములున్నా, పుచ్చు కొని పిల్లల తండ్రులకు చదువులు చెప్తుకూమున్నామని అంటూ యుంటారు. కాని మావరోతే చదువుల పంతుళ్లు ప్రైవేటువలన కొంతకాలం గ్రామములో దస్తావేజులు వ్రాయటకు కొంతకాలం ఉత్తరాలు వ్రతాలు మహాయతీలు మట్టి కొల్లలకు కొంతకాలం గ్రామములో పంచాయితీలకు కొంత కాలం గృహకృత్యములవలన కొంతకాలం జరుపుతారు. చదువులుసభలు క్యూర్యం కానిబడి అనేవంకయుంటే గాని పది మంది రయితులురారు. ఇక పిల్లకాయలకు ఏమిచదువు వస్తుందో మీరే ఆలోచించండి అనులే నిజమువ్రాస్తే కొందరుకు కోపమురావచ్చునుగాని, అయితే కొండమీదనుండి పడినా నీటి బొప్పులన్నీలే. అయినా ఇంకొక సంగతి. స్కూలు రిజల్టు రు దాఖలా ఇచ్చిన మేస్తరున్నా చూడరు ఆయ్యో ఒకపంతులున్నా లేదు. ఏమి ఆస్వాదము! అబ్బ బాబ్! మాతలాకాలు యిదివరలో కృష్ణాజ్ఞామృత పాదస్పర్శచే ము

వితాపురము విషపుకేసు.

[స్వకీయ విలేఖరుని యొద్దనుండి]

గాజుపేండ్లవరము జూలై 17:—నేడు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరు డి. సుబ్బారావుగారి క్రాసుపేక్ష ఆయన తరువాత పాలవాడు దాసరి కొండయ్యయ్య, ఓరగోరు పాథ సారథి గారును, ప్రాసిక్యూటరు పక్షమున సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఆ ప్రావరు ఇందుముఖిని నేడు తిరిగి కోర్టుకురమ్మించి రినిమిషములు విచారించిరి. అంతటితో సాగుంకాలము 8-50 నిమిషములకు ప్రాసిక్యూటరుపక్షపు విచారణ ముగిసినట్లు గ్రాంటు గారు నెలవిచ్చిరి

ఆంధ్రము ముద్దాయిలపక్షపు విచారణ ప్రారంభమైనది. ఒకటి, రెండు, మూడు ముద్దాయిలు ఇదివరకు ఇచ్చిన వాగ్దానములను వారికి చదివి వినిపించి, ఇంకను చెప్పకొనవలసిన సంగతులున్నయెడల నునచిచేసికొనవలసినదని జడ్జి గారు వదుగగా, ఒకటి, మూడవ ముద్దాయిలు కొన్ని సంగతులను చెప్పకొనిరి. రెండవ ముద్దాయి చెప్పవలసినదనుచు యులేదని తెలియజేసెను. అంతటితో నేటివిచారణ ముగిసినది. తిరిగి కేసు సోమవారము ప్రారంభమగును.

(పూర్వ సంచికాబంధము.)
క్రాసు పక్షము.

రావుసాహెబు గంటి పేంట్ల గారు ముద్దాయిని క్రమించగా వా దీర్ఘముగా జవాబుసంగెను.

వా బండిలో పితాపురములో ఉప్పుల ధర్మత్యుగారి సందులో ఈ స్త్రీ తెక్కినబోటనే తిరిగివచ్చినప్పుడు వారిలోని మూడవ స్త్రీ దిగెను. ఈ విషయము తెట్టికవిష యమెనేను పితాపురంకొట్టవద్ద వింటిని. నేను వినినది మేము ఉండుండుమంటి తిరిగివచ్చిన తరువాత. మేము వచ్చిన నాలుగయ్య నినములకు నా కొక పూరికొంపగలదు. దానిని నా తండ్రిగొనెను. అది తిరగబోలేదు.

ప్రశ్న.—నేను పోలీసువారు త్రాగినందునకును, ఆక్రమ ప్రవర్తనమునకును ఎప్పుడెన్నానా చార్జి చేసినారా?

జవాబు.—నేను త్రాగలేదు. పోలీసువారిని బండిలో ఎక్కించుకొనడమన నామీద చార్జి తెచ్చినారు.

ప్రశ్న.—అది అబద్ధపు కేసుయీ నీవననది?

జవాబు.—నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న.—త్రాగినందునకని నీకొక పర్యాయము 2, ఇంకొక పర్యాయము రి రూపుములు జరిమానా విధింపబడినదిగాదా?

జవాబు.—అవును.

ఈ కేసులో మొట్టమొదట నేను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు గారివలన పరీక్షింపబడితిని. తరువాత పితాపురం సబు మేజిస్ట్రేటు గారు పరీక్షించిరి. ఈ పరీక్ష విషయము పెట్టబడిన 15 దినము రిగిపోయినది. ఈ సందర్భముకూడా నమ్మంబని వదంతులు నేస్తేనే రజుతులగుండెలు గుభగుభలాగుతూ యున్నవి. పాతూరుగండి భద్రమలేదంటేనే పాలుచూరక బలమయినది. అయ్యలారా! యిట్టిస్థితిలోముగిన గ్రామాల చూచి వచ్చే గ్రామాలుకొన్ని గండుట్టుటకు ఆర్డరు కోరేవారు కొందరు. యిట్లుండగా నిరుటి వదలకేములు మొన్న మొన్ననే ఫయిసలా ఆయినది. ఈనభావదనస్తే ఎన్ని కేసులు కొట్టుకొనిన ప్రసో అని న్యాయస్థానములకెక్క సందేహించుప్రజలు భో పడుతూ యున్నారు. దేవునిదయకల్ల వరదలులేకుంటే వైదన్నుకుభాగితే.

ఆచారము లనేకములు అందులో ముఖ్యము పూర్వ చారము, నవీనాచారము. ఈ రెంటికి కక్షలు పులిపోటనూ యుంటారు మీ యుద్ధ్యాగాలు వారిని మీరు, మీని నారు దూషించుకోకూడలే. నవీనాచారల కట్టు, బొట్టు, తిట్టు, జూచిన పూర్వచారముల ఏకగిస్తారు. మీరుసామాన్యులా మీరును పరమాపణలో వారి తాతలే; మరము ముసలివారము భూస్వామి లూరకొరు. ఎందుకు ముసలివారో అని పడుచువా రూరకొరు. ఏమి కలికాలమహత్వం, పిల్ల గాడు తన దబ్బుపెట్టి కాలూస సారముగా నడుచుకొంటే. ముసలయ్యలు మురుగుకొనుటకు బదులు వెనుచుకొంటారు. కాని పెద్దలు మాట పెరుగు కూడన్న మాట నిజమే. అందరు బోడిగుండ్లు చేయిస్తే తురకలు ఎవరు? బ్రాహ్మణులు ఎవరు? నాయులు ఎవరు? క్రీష్టియన్స్ ఎవరు? అంతా సర్వం జగన్నాథమే. సర్వంభూతమే. పూర్వచార్యుల మాటలు వ్రాస్తే కాగితాలు చాలవు. కిలాలు ఉండవు. వేపరువారికి కూడా కష్టముగా యుంటుంది. చదివేవారికి విసుక గాయుంటుంది. కనుక యింత తటస్థమింది ఈదభావులలో కుదలకూరలు పంపుతాము.

లలో నెలకో నాకు భూపకము లేదు. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుతో దప్ప యితో లతో మా వుండూరి ప్రయాణమును గురించి నేను తెప్పలేదు. ఈ నెలలోజుల నుండియు బండిని తోలుకొనుచు పితాపురములోనే ఉన్నాను. 8 లేక 10 సం॥ల నుండియు ఇందుముఖిని నే నెలుగున్నాను. పితాపురములో కొత్తపేట లో దాని కాపురము. దాని యింటికి నే నెప్పుడు వెళ్లెను. ఆ యింటిమందుగా అప్పుడప్పుడు వెళ్ళుచుండుటకలగు. గతించిన 10, 12 సం॥ల నుండియు దాని ఆస్తితో ఎప్పుడయిన మాటలాడుటకుతప్ప ఇతర పరిమిద నేను వెళ్లి యుండలేదు. దాని ఆస్తి నాకు బాగుగా తెలిసినవాడు. మేము కలుసుకొని నప్పుడెల్ల మాటలాడుదుము. కాని గ్రామగోష్ఠినిగురించి భారా శముగా మాచ్చటించువంత సమావాసము మాకులేదు. అ ప్రావరు ఇందుముఖి ఎప్పుడు ఆరెప్పు చేయబడినదియు నే నెలుంగను. కచ్చేరికి నేను తీసికొనబోబడినప్పుడు అది ఆరెప్పు యిందని వింటిని.

బండిలో 1-వ 2-వ ముద్దాయిలు ఇందు మధ్యము కూరున్న పిదప బండి చాసు విషయముయితప్ప యితర సంగతులను వారితో నేను మాటలాడలేదు. పుంసూరు వారెండు వెళ్ళిపో అమగ నాకనసరము లేకపోయెను. జల్లూరు సంగతిని గురించి నలుమేజిస్ట్రేటు గారు చెప్పి పిన్ గుట్టు నాకు భూపకములేదు. గంగరాజు కమిటింగు మేజిస్ట్రేటు గారివద్ద పాక్షి గురి నాకు తెలుసుగు. పుంసూరుకు పోయినది సందబు ఈరోజువర కాతనితో నేను సంభాషించినదిలేదు. చెక్పులోని కిందుముఖి ఎందుకుదిగినదో నాకు తెలియదు. అందరి నీవ త్రాగుటకు యోగ్యముగాలేదు. ఆపే నానీరు త్రాగెను.

అస్పృశ్యగారి ప్రశ్నలకు జవాబు.

చిన్నకొట్లో ఇందు మధ్య యున్నప్పుడు నే దానిని చూచి తిని. పోలీసు స్టేషనులో 7 లేక 8 మంది జబ్బూవా వరుసగా నిలబడిరి. నేను నలుగురయ్యెను. రువాత ఉంచబడితిని. ఇందుముఖి నన్ను గుర్తుపట్టి నేనే పుంసూరుకు బండి తోలిన ఆసామీ నని చెప్పెను. మేజిస్ట్రేటు గారు రడుగనందున మేము పుంసూరుకు వెళ్లినప్పుడు పితారామస్వామి ఆరుగు మీద కూరుచుండెనని నే తెప్పలేదు. నేను 1 వ ముద్దాయిని బాడుగకయి ఆమెగగా నది రెండవ ముద్దాయిని వెంటపెట్టు కొని వచ్చెనని నేను మేజిస్ట్రేటుగారి యెడట తెప్పలేదు. నేను బండిని తోలుకొనిపోయినప్పుడు మూడవ ముద్దాయి ఆచ్చటండెను. మేజిస్ట్రేటుతో నే నామాట చెప్పలేదు. మూడవ ముద్దాయి ఆచ్చట గల దాయని నేను ప్రశ్నింపబడిట్టు నాకు భూపకములేదు. మేజిస్ట్రేటు గారు యెరుట మూడవ ముద్దాయి విషయమున నే నేయిన చెప్పినట్టే నాకు భూపకములేదు. క్రిందికోర్టులో వాగ్దానము నే నొసంగినప్పుడు నావృత్తినిగురించి నేనేను జెప్పినదియు నాకు భూపకముచాలదు. నేను తెలికలవారి నని చెప్పినట్లు నాకు భూపకములేదు.

వెకటచలం పంతులుగారికి జవాబులు

పోలీసుస్టేషనులో ఇందుముఖి మాండ్ల వాండ్లకు 2 గజములదూర ముంచుండెను. అది బండివాండ్లకు నేనుబడిన ప్రశ్నలను వాండ్లు యిచ్చిన జవాబులను వివగలను.

ఒక అసెసరుగారి జవాబు

పుంసూరుకు వెళ్లినప్పుడు గాని, అచ్చటనుండి వచ్చు నప్పుడు గాని, బండిలోనివారు మాటలాడుకొనలేదు నే నేయి యు వివలేదు.

కోర్టువారికి జవాబు

ప్రశ్న.—నీకు జరిమానా విధింపబడినప్పు డితరు రయినా నీతో పాలు చార్జి చేయబడిరా?

జవాబు.—నాకు భూపకములేదు.

ప్రశ్న.—గొల్ల రత్నయ్య, ధరణీప్రగడ పాపయ్యగారు మర్రి సత్రిగాడు, ఈ మరుమ్మలు ముగ్గురును నీతో పాలు జరిమానా విధింపబడిరా?

జవాబు.—నాకు తెలియదు. నాకు భూపకములేదు.

నాకు జరిమానాపడినదని మాత్రము నే నెలుగుచును.

ప్రశ్న.—నీకు జరిమానా విధింపబడి ఎంతకాలమయినది?

జవాబు.—నాకు భూపకములేదు.

జూలై 15వ తేదీ
కేసు విచారణ.
ఆ ప్రావరు ఇందుముఖి తిరిగి సాక్ష్యపు పెక్కి కేక్కింపబడెను.

కోర్కూ ప్రశ్నలకు జవాబు.

కోర్కూను రాజధానిగా మార్చుట గాని కద్రో మూడవ ముగ్గురు కోర్కూను స్వేచ్ఛామూలము గాని, బహుముఖముగాని ఆశయము గాని వేర్వేరుగాను. కోర్కూను దేవుల ముగ్గురు సమైక్యముగాని కల్గి యుండవచ్చును ఆ కారణమున. ఆవే వేర్వేరు ప్రశ్నలకు వేర్వేరు జవాబులు లేవు. ఆవేరు దేవుల ఒకరిని ఒకరుగానే నమోదించును. ఇతర కారణములలో మేము కలిసిపోవుము. ప్రస్తుతము నేను, ఆస్పలయ్య, పోయలత, బాబ్బి కల్లుమారు వారము. ముగ్గురు కలిగిన తరువాత నూతన కోర్కూను ప్రస్తుతము వేర్వేరు చేసితిమి.

రావు సామెలుగారికి జవాబులు.

ప్రశ్న:— స్వేచ్ఛా ముగ్గురు నీ కర్కమేమి?

జవాబు:— రామాయన్న గారికి కోర్కూను యింకా కొంత ముగ్గురు లేరు.

ప్రశ్న:— నీవు కొంతకాలము ప్రయాణము చేసి వచ్చితివి. అయితే నీవునుంచి రావు కోర్కూనుకు లేకుందా?

జ:— నే నేమిట కోలుతు నేమి ముగ్గురు కోర్కూను వచ్చి నీవునుండెడిది కా ఆశ్చర్యము.

ప్రశ్న:— ఆస్పలయ్య పోయలత ఎక్కడనుండి వచ్చితి?

జ:— పోయలత చిత్రాడ రాజగారివద్ద కోలువుండెను.

తరువాత మామగారిని. పోయలతను నేను చిత్రాడరాజు గారు ముగ్గురుగల తరువాత కలిసి వేర్వేరుచేసితిమి.

కోర్కూను గంగ రాజు సామెలు.

కోర్కూనులను పంతులు గారి ప్రశ్నలకు జవాబు:— బండివాడు గొల్లయ్యను నే నెలుగుమును. జల్లూరు వద్దవాడు ఎద్దుకు పుట్టెను కొంతకాలము ప్రయాణముచేసి వచ్చును నాలుగు నెలలపైబడి అగిరి కంటి నాకు బాధకమున్నది. బండిలో ముగ్గురు ప్రయాణముచేసితిమి. వారు స్త్రీలు (వారిని మద్రాసు కోర్కూను గొల్లయ్య గొల్లయ్య) ఇందుముఖి నట్లు పల్లముదిగి చెరువుకు వెళ్లితిమి. వెళ్లినది మాత్రమే గుర్తుపట్టినది. చెరువుకు వెళ్లిన ముగ్గురు గుర్తుపట్టలేదు. మంచిస్థానమున బండి ఆపబడినది. అంతకు ఎట్టియు ముగ్గురులేదని బండివాడడిగెను. ఆ గ్రామములో చాలివేద పట్టుకుంటున్న ఆడయితని నేనంటిని కొంతమంది స్త్రీలకు ప్రార్థనాకారమునందును, బాక్సెనాత్రిని కొని రమ్మయిన వాడు నాతో జెప్పెను. నే నొక క్రూరు వారియొంటికి బాక్సెనాత్రి తెచ్చితిని. అయిల్లు పది వారములు నుండెను. వాడును, ఆ స్త్రీయును నీరుత్రాగి. ఆ స్త్రీయును చిత్రాడకు పంపివచ్చుచున్నానని నే నడిగితిని. ప్రయాణముచేసి పాపపురుషుడు పోవుచున్నానని. పాపపురుషుని దివసములో నానీలమని. అంతట నేను నాపాలమునకు బోతిని. అచ్చట నొక చిలివేదపట్టుకుంటున్న ఆడవాడు ఇంతకు పూర్వము నా కడ నొకడును చనివేద్రాలో నుండువాడు. క్రొందరి సంతకము, ఈయనకు వాడుకుంటుండెను.

రామాయన్న.

రావు సామెలు గారికి జవాబు:— మొదటియుద్ధము నే నిది కద్రో మూడవ ముగ్గురును మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్కూను జూచితిని. నే మొదటి పర్యాయము జూచి వచ్చుచు వారు నీరుత్రాగి యుండిరి. నన్నుగ నందు వారు నీరుత్రాగినవిషయము గాని, బాక్సెనాత్రి విషయము గాని మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట నే జెప్పలేదు. మేజిస్ట్రేటుతో భాషవద్ద బండివిప్పబడి దూర జెప్పితిని. మేజిస్ట్రేటుగారు రక్షకుండనే పాపపురుషుని దివసములోని ముగ్గురుగాడవాడును, ప్రయాణమున నేర్పినవిషయము చెప్పితిని. ఆపదవచ్చుచు నేను బాక్సెనాత్రిని ఇతర ప్రయాణములపై చెప్పితిని చెప్పాలకు.

ప్రశ్న:— ప్రయాణముల రాకపోకలను గురించి అతడు నీకు తెలువాదా?

జ:— అవును అనుగిది వానికి బాక్సెనాత్రి యిచ్చును.

ప్రశ్న:— ఇంతకు ముందెప్పుడు రత్తియ్యను జూచితి?

జ:— ఒక నెలకు పూర్వము నేనెదిని ఇన్ స్పెక్టరుగారు నన్ను తీసికొని వెళ్లిన తరువాత జూచితిని. ఆకోజుదయమున నేను ప్రార్థనచేసితిని. ఇన్ స్పెక్టరుగారు నన్ను తీసికొని వెళ్లి తప్పటికి రాకము దివసముల పూర్వము ఈవిషయమును గురించి వాగ్రామములోనే వింటిని. ఆకోజునబడి విప్పబడి వచ్చుచు నేనీ పాలముకు బోవుచుంటిని. అప్పుడు యింకొకడులేడు. ఈ ముగ్గురుగారి మాటలాడినప్పుడు నేనొక్కడనే ఉంటిని.

అప్పారావుగారికి జవాబు.

నా పాలమునకు కింక మందములు వచ్చును. ఒక్కొక్కరును మోచుచుగారును, ఒక్కొక్కరును తిరుగు.

సమస్తిపట్నము కర్కూను ముగ్గురువారములు గారు. (నాంటు గారి వలన పరిశీలించబడగ నిట్లు చెప్పితి:— నేను కిర్రేయిన ఆస్పలయ్యను నన్నును. గవర్న మేం టువోగారు లో 18 సం. బండికి. నేను క్రొందరి జులైలో ఉరుకాకనేకమును తీసికొంటిని. అటుపిమ్మట పాపపురుషుని రాజుగారు కుటుంబ వైద్యుడుగ నియమించ బడితిని. నే నిప్పుటి వరకు నా పని మోచుచున్నాను. నాకు కోబగు నొక వైద్యుల కలగలదు. నే నచటికి ఉదయము 7 గంటలకు బోయి 10 గంటలకు తిరిగి వచ్చుచుందును. సాయంకాలము 4 గంటలకుబోయి 6 గంటల వరకు నచట నుండును. ఆ సంగతి నాకు జ్ఞానము. ఆనాడు సాయంకాలము నేను 4 గంటలకు వైద్యులలో నుండగ ఇందుముఖి పాలిన్న నొక దానిని చేతుబట్టుగాని అంతులాని నాలంగు ముత్యమును టుకు కాణమును రాజుగారు తెలికొనుచుండిరి ఆడిగెను.

(ఆగిన్నె మూపించబడెను సాక్షి దానిని గుర్తించెను)

జ: ఇదే ఆగిన్నె, 8 గంటలకు లిమ్మట నా దగ్గరకు తీసికొని గలడెను. దానిని నుండి పాలు గడ్డము కట్టి నీళ్ల కలెను, నీలకర్ణముగ నుండెను. నేనాగిన్నె నలుంటు ద్రిష్ట గా పాలముట్టునకు గిన్నె ముట్టున, నీలిరంగుల పూతలవలనండెను. ఈ రంగునేను చూడవలెను నంతవరకు యుండెను. నే నీగిన్నె ను రాజుగారి కద్దకు తీసికొనిపోతిని వారపుకు మేకవై జవువు కొనుమండిరి. వారు వానకంకర్రగ నాచి ఏమిటి? ఎదు కని యట్లయ్యెను అది అనుగమనలిడెను. ఎవరో ఏము చేసియుండురనియు, దానినే జురువుకైన బట్టి పరిశీలించుచి నే నేమియు చెప్పజాలననియు చెప్పితిని. ఒకరుక్కను కట్టి చూచునని వారు నాకు అజ్ఞయిచ్చిరి. నేను క్రొందరిదిగిపోయి యొక నాకరునుబిలిచి తుక్క నొకదానిని పట్టుకొని రమ్మంటిని వాడట్లనే తెచ్చెను. ఆతుక్క యుండిన కోటలోని బహిరంగ ప్రదేశములకు నేను పోతిని. అంతట నాపాలను నొక మట్టివాత్రో (ఇటువంటి వాత్రో నేనానీతి) ఆతోడు కొని న పాలను ఆ మూటటిలో పోయగ నపుడాపాలు తెల్లగ గనుపించెను. అనుదాతవున్న పాలను పోసితిని. ఆతుక్కను త్రాగ నిచ్చితిని. పావుగంటవరకు నే నాతుక్కను కనిపెట్టియుంటిని. అతుక్క సుంకముమేమియు పడకుండ ఆపాల నన్నిటిని త్రాగి నేనెను. కాని యీపాలను త్రాగింక నలక తుక్కనీతి యేమియు మాత్రమేనండెను. నే నింకొక అయిదొమ్మలపాలు పోసితిని. దానికూడ అది త్రాగి నేనెను. నేనుచూచు నిలుచుంటిని. అపుడాతుక్క యందు కొన్ని ముగ్గులు గనుపించెను. అది ముఖము చిటిచ మొదలు పెట్టెను ఇతరమున వికారపుచేష్టలుచేయు మొదలు పెట్టెను.

ఈ లక్షణములన్నియు కనుపడిన పిమ్మట అతుక్క చనిపోయెను.

పిమ్మట కొందరు నాకర్కూను పిలిచితిని. వారవచ్చి యా కర్కూనును ఆ బహిరంగ ప్రదేశము చెరువుకు నొకనొడ్డిలోనికి లాగిరి. నేనా నొడ్డి దగ్గరకు వెళ్లినపు డక్కడ కొన్ని కోర్కూను మూచితిని. అయితే నొకదాని నోటిలో రెండు మూడు గ్రాముల పాలనుపోసి పరిశీలించితిని. దానినై నొక కోర్కూనుగ నేయుచితిని. ఒక నాకరును పిలిచి దీనిని కనిపెట్టి యందునుచెప్పి నొడ్డితలుపుముగ గాజుగారికి తీసికొని పోతిని. నేను యీకోడినై పరిశీలించక పూర్వము రాజుగారికి వర్తమానముచేసి వారియుత్తరపుక తీసికొంటిని. పాలగిన్నెను, మిగిలినపాలను రాజుగారివద్దకు తీసికొనిపోతిని. ఆతుక్క చనిపోయెనని చెప్పితిని అప్పుడు రాజుగారివద్ద, దివస గారును, వెకటి వైద్యులును, మరొకందరు నాకరులును నుండిరి. ఈ పాల నేమి చేయవలసియుండునని దివస గారి నడిగితిని. ఇతరవెట్టెగా వెట్టుచు చెప్పుచు కానీ బాఖుకు చెందిన వెట్టెయొక్క తాళపుచెవి నొకదాని తెచ్చిరి. రాజు గారివద్దకుండి బయటికిపోయి ఆ పాలగిన్నె నావెట్టెలో పెట్టితిని. ఆవెట్టెకు తాళమునేసి నీయచేసితిని. అంతట నేను కోర్కూనొడ్డి దగ్గరకు పోయిచూడగ ఆకోడి వెట్టెనట్లుగ నే యుండెను. ఆ గ్రామి యంతకన్న నే నేమియు చేయలేదు. ముఖులూదయమున 7-8 గంటలవచ్చు ఇతరవెట్టెకు తెచ్చి ఆవెండిగిన్నెలోని పాలను గాజుబిరడా గలిగిన నొక నీసాలో పోసితిని. అది పదిపైనున్న పాలుండెను. అంతట నీసాకు నీయ చేసితిని. వెండిగిన్నె మూతమునకు నీయచేసి యా వెట్టెలో పెట్టితిని. నేను దానిని స్పిరిట్ లోపేసి అనీసాను నీయచేసితిని. అప్పుటికి 8 గంటలయెను. దాదాపు 12 గంటల వరకు, వానిని వెట్టెలోనుండి తిరిగి తీసి దివస గారి కిచ్చివట్టు జ్ఞాపకము. వారు దాని నేమిచేసిరి నాకు తెలియదు. ముఖులొకరియందరు

మున ఆతుక్క కర్కూనును పురోధానము మెడికల్ ఆఫీసుగవర్నకు పంపుచు. నాకు దివస గారు తలవలెంటి. నేనట్లు చేసితిని. ఆ కోర్కూనును ముఖులకు నేను కూడ నుంటిని. ఆ మెడికల్ ఆఫీసు వెంటనే 6 నాసాను నాకును గారు, పిమ్మట కర్కూనుగారి స్వేచ్ఛాకోర్కూనును తీసి, స్పిరిట్ లోపేసి నీయచేసి ఇతరము నాయెదుట జరిగెను.

యన్. ముగ్గురువారములు మూర్తిగారి గ్రామపరిశ్రమ నిట్లు చెప్పిరి.

(రావు సామెలు గంటి వెక గ్రామము వచ్చి గారికి)

ఆనాడుచుముఖి నాకు పాలను తెచ్చినపుడు; దాని ఆవారమునుబట్టి అందులో నేమియు కల్గిన గానియుండెడిది. పాలకు తోడుకొనుట సుపజమే. అనేకారణములచేత పాలు తోడుకొనవచ్చును. నేనుపాలకు రుచిచూడలేదు చెడిపోయిన పాలకు రుచిచూడవలెనని నాకు లేకపోయెను. రుచిచూడవలసి:దని నేను నేవచ్చెనని అనుకలేను.

ఇ. ఆర్. ఆస్పలయ్య గారి ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పిరి.

అస్పలయ్యు దివస గారు నాకు వానమున. కోబగుని నా యొక్కగమును గూర్చి రాజుగారిలో నునచిచేయవలసి వచ్చెనా అనున నెన్నుచు నే ననుకలేదు. రాజుగారి భోజనము జాగ్రత్త, పురోధానముననై నాకు తెలియదు. ఇతరములు ప్రవారభోజనము, తిరుటకు పూర్వము రుచిచూడవలెనని నే నెనుగను, ఇందుముఖి పాలను తెచ్చినపుడు. నేనామె నొక్క ప్రశ్నయైన ననుకలేదు. నేనాపాలను జూచినప్పుడే అది గడ్డకట్టియు, తెఱగలుగను, అంతట నీలవర్ణముగ ను ముండెను. నేంతవరకు గడ్డకట్టి దానిని చూచియుంటిని. కాని నీలవర్ణముగల పాలనుమాత్రము చూచియుండలేదు. వెండి గిన్నెలలోనుండిన పాలను కూడ చూచిగాను. కాని యీ విషయములోని రెండు ముఖ్యలక్షణములు గలవు. నీలవర్ణము గిన్నెకు నల్లకప్పు. నేనిదివరకు వెండిగిన్నెలలో గడ్డకట్టి ముచగనుండినపాలను చూచినాను. కాని గిన్నెకు నల్లరంగు మాత్రము లేకుండెను. ఇందుముఖి రాజుగారికి తిరిగి వర్తమానము చేయవలసిదని నన్నుకుగ లేదు.

ఆ సమయములో ఆస్పలయ్య నింకొక్కరునలేరు. ఆమె నన్ను విడిచిపోయి 10 నిమిషములకు నేను రాజుగారివద్దకు బోతిని. నేను గిన్నెను ఇటుంటు ప్రార్థనచేసితిని. అప్పుడు నల్లకప్పురంగును నేను కంటిని. అనీలవర్ణమును గూర్చిగాని, గిన్నెకుగల నల్లకప్పును గురించిగాని నే నేమియు విశ్రామము పడి యుండలేదు ఆరంగుమార్పు ఏమిగునవచ్చినది యిప్పు టికిని నాకు తెలియదు నే నేమియు ఆలోచించలేను. నే నా నలుపునై నేను వెట్టియుట్టలేను. అటువంటిది నే నెన్నుచు చూచియుండలేదు. నేంతవరకు ప్రార్థన చేసి మిమిలితమై పాలను చూచియుండలేదు. పాలలో విషయము కలిగిన నేను గునో నాకు తెలియదు. ఈపాలలో నేను రాజుగారి వద్దకు బోయినపుడు బయట కొందరు నాకరులు బండిరి. కాని వాలో నెవ్వరునలేదు. పాలలో నేమియో బోషమున్నదని మాత్రము నాకు స్పష్టమయినది పాలలో నేమియు కలిగినదని యను కొంటిని. తామిరికర కాపారు చూచితిని రాజుగారు నాతో చెప్పలేదు. అచా లేకారణముచేత నానిధముగ చెడి పోయినది. అంతవరకు నాకు తెలియదు. అందుచుగూర్చి నే నేమియు విచారణము చేసియుండలేదు.

తుక్కలు భుజించగలిగినటువంటియు, అనే పిల్లలనీయ బడిననో పోని చేయవట్టియు కనువులు కొన్నిగలవని నాకు తెలియదు

ఈ పాలకు తుక్కనై పరిశీలించుటకు నేను కలవును పొందినప్పటికి, సతరజుకువులవై పరిశీలించి చూడవలెనను కొంక నాకులేదు.

ఆవిషయ ద్రవరూపమైంది రంగులేనిది. అదిముక్కలు ముక్కలుగూడ వొంకును. కాని అవికూడ రంగులేనే. నా వైద్యులలోను, సమిశ్రితములగు గలవు. భర్త రాజుగారికు 200 గజముల దూరములోనుండును. పాలకు పురోధానకై తుక్కకు పోయియున్నపుడు ఆ ముగ్గురు వర్తమానము చేయవలెనని నాకునుబిందలేను అప్పుడు రాజుగారి నాకరు మాత్రము కొందరు నాచేతనుండిరి. పాలకు పింగాణిగిన్నెలో పోయక పూర్వము దానినిబాగుగకడిగితిని. పాలవెండిగిన్నెలో నుమాదు 20 బెన్సులపాలు గలదు. పింగాణిలో ఆకాన్సుల పాలను పోసితిని. గిన్నెలో మిగిలినపాలుకూడ నీలవర్ణముగ నే యుండెను. పింగాణి గున్న పాలుమాత్రము నీలవర్ణముగ లేవు. గిన్నెయంతకు కమ్మియున్న నల్లకప్పురంగు ప్రతిబింబియబడే పాలట్లు కనబడుచున్నది నేననుకొంటిని. నేను క్రొందరియై వాగ్ముఖముగా, గిన్నెకుగల నల్లకప్పుచేతనే పాలు నీలముగ కనబడుచున్నదనియు, స్వతస్సిద్ధము పాలు నీలముగ లేదనియు చెప్పితిని.

తుక్కను తీసికొనిరమ్మయి యొకనాకరునంటిని. వాడర గంటలో తిరిగివచ్చెను ఆసమయము పాలగిన్నెను బల్లయిన నుంచి, నేను ఆనుపత్రికానుంటిని. ఆ తుక్క ఏదొమిని నెలల వరుసుది. అది యంత బలిసి ది కాక; చిక్కినదికాదు నే నా తుక్కను పట్టుకొనలేదు. అది ఆనొడ్డిలో కట్టబడెను. నేను పాలకు పింగాణిలోపోసి దానియుండక వెట్టితిని.

ఆదర్శముల ప్రాముఖ్యము.

మీ సెన్ ఆని బెసాంబు గారి యువన్యాసము.

ఆదర్శము గానె కొండలు కాశ్యపము దానిని చిత్రించుచున్నది, ఆధునికత్వము, ప్రాపంచిక సమాచారములతో సుపక్ష్మము లేటిదనియు పరిహసింపవచ్చును. కాని, నిత్యమును నాదర్శముకంటె రూఢ్యమగునదియు కార్యవాది యనదగునదియు మతొకటిలేదు. మన జీవయాత్రలో నాయాదేశకు సహజము లగు మామవుల నెన్నింటినో మనము గాంచుచున్నాము. యువకులకు నుత్సాహము మొదలు ముందు వెనుకల నాలోచన లేక పట్టినట్లును - సాధించుకొన జూచు నాత్మకృత్యము క్రమ క్రమముగా "డిక్టామెక్కి" లు తరులు చుండెల్లి, నమస్సు ముద్రునప్పటికీ, విరసముగా మారుచు న్నది. 40-50 యేళ్లు గడచునప్పటికీ, ప్రతిమానపునకు తటస్థభావము కుదురుచున్నది. ఏది యెట్లును పోయినను సరకు గొనక, యాహవాచేత్యులవలన, సుఖార్థియగుచున్నాడు. ఈవిరసము ముఖ్యముగా సర్వజనాభి వృద్ధికి పాటు పడుచునదియని జీవముల గవ్వించుచున్నది. ఈప్రపంచమునందు వైద్యమున బాధ్యుడగునెన్నెనియో యాటంకములు గలవు. వీని జయింపజూక ఆయుర్వేదముతో ప్రపంచోద్ధరణ కార్యముల బూనిక యువజనులు మధ్యమస్థులకు వచ్చునప్పటికీ తామువూనిన భుక్తికార్యముల మరచుచున్నార. ఇట్టి యుత్సాహవోహము మనదేశమునందలి పౌరజీవమున నెగాక, యితరదేశములందుగలయు అయిన నన్నిదేశములందు కంటె మనదేశమునందు సత్కార్యనిర్వహణము మొదలగుచే, నట్టియుత్సాహవోహమును నెక్కువగా దోచుచున్నది.

దీనికి ముఖ్యకారణము భూదర్శక హీనమున చెప్పవచ్చును. మనవృద్ధులు కాలక్షేత్రము నాకర్షించి, నధిష్టించి, మన నడవడికంతకును కారణభూతుల నడచి నాదర్శములు మన భావపటములందు లేకపోవుటచే కొలది భంగములతో నసంతుష్టులమై కార్యాచరణమును మానకొనుచున్నాము.

ఆదర్శమును నిరంతర స్వభావమెట్టిది? దీని నెట్లు గొనదగినది? దీని ప్రభావ మెట్టిది? అనువిషయము లాలోచింపవలసియున్నది. హృదయఫలకమున భావబీజముగా నుద్భవించి, దిగ నివాహన యాభ్యాసములచే నచటనున్నదై, మన యావత్ప్రేరేక్షనమును పురికొల్పుచుండు: ట్టిది మును జీవనాదర్శమునందున్నది. ఆరంభమున భూభాగములను దీనికి సహజము. తన వాత నిది స్థితిస్థానముం గొనుట యావశ్యకము. అప్పుడు గాని దీనికి సహజక్షేత్ర హీనగ నేరు. ప్రస్తుతిస్థితియందు మనకుదగినాదర్శకదేశ నేర, జీవాభివాసము. ఈఫలము నిచ్చుచున్నది. అన్నిటిని రక్షయముగా నాచరింపవలసియున్నది. మనదేశములో దేశనేరకు నెవ మిచ్చు పాఠోద్ద్యోగము న్యాయవాదము (లాయరు పని) తప్ప నేరులేదు. దేశ నేరకునికి తన హక్కులను నిర్భుక్తములను తెలియుట ముఖ్యము. అందుచేత మన దేశముయొక్క కాసన స్వభావము జదువుట అవసరము యున్నది. దీనికి తోడు దేశ నేరపరల జీవనములగూడ జరిపి, వానినధ్యయించు నేకరింపవలసియున్నది. స్వార్థత్వాగము, వాగ్ధాటి ఓరిమ మనోవైర్యము మొదలగు గుణముల గవీంపవలయును. నర్థుని గుణుల మహనీయుల యారాధనలకు మనకు నట్టి దోషము లుండుచున్నవి. ఈ ప్రారంభవిద్య యువకుల వాత క యాదర్శకము నాచరింప గడగనుచును. ఈ గుణాగ్రముచే, స్వీయ పాలిత ప్రజలను నట్టి ప్రాముఖ్యములు, అభివృద్ధియు మన సోదరులగునాడ చేసినట్లు మనము ప్రయత్నింపవలసియున్నది. ఈజాతియదర్శకమునకు సంఘభావము, జితేంద్రియత్వము, కార్యకూలత్వము. ఈమూడును ఆధునికతములు కావున, మనదేశమందలి శాఖస్వర్ణమునందుండితలవలయును. అప్పుడు గాని దేశోద్ధరణను అరంభముకానేరదు. (వెసాంబు గారి 15-7-15 తేదీ యువన్యాససారాంశము).

కళాశాలలో మతబోధ - క్రైస్తవ పాఠశాలలు.

విద్యార్థులకు బౌద్ధ విశ్వాస వాటు మతభావము కూడ గరవవలయునని యిటీవల మన మహనీయులు జేయుచున్న ప్రయత్నములు చదువుల తెలియుచును. ఈసంశ్లేషమున ననంతముగ విమర్శనలకు చచ్చుచు జరగియున్నది. చాలమంది యొకరు పాఠశాలలో మతబోధ యవసరమును చూపురు; అనవసరము కాకపోయినను, విద్యార్థులకు

నిద్రవలనందైన బురుగులను నిది యొక క్రొత్తకట్టమును దెచ్చి పెట్టకూడదని వారి యభిప్రాయము. మతబోధమును మతబోధ లేనివిద్య విద్యగా దనుచున్నాడు. వీరు భూములకు సమృద్ధియును ముందు మధ్యభాగముకంటె కూడ నూచింపబడింది పాఠశాలలో మధ్యబోధ గరవునట్లును గాని విద్యార్థి తల్లిదండ్రులకు నిచ్చవచ్చిన నట్టి మతబోధకు దమ బాటని బురుగులవలయు, నిష్ప్రయోజనమో, పాఠశాలాధికారులు విద్యార్థిని మతబోధకు బలవంతపరుపకూడదనియు, కొండలు నూచించుచున్నార. ఈ యభివృద్ధి ప్రస్తుతము మతబోధను అవివర్య పాఠశాలలో నొక్కటిగా గణించు క్రైస్తవ పాఠశాలకు కంటకమును చూపుచు. మొన్న చెన్నపురిలో దేశపు విషయ మందెరువన పి. చెంచయ్య గారు (క్రైస్తవ మతావలంబకులు) ఇచ్చిన యువన్యాస మందు యభివృద్ధి విషయమున క్రైస్తవపాఠశాలాధికారుల యభిప్రాయములు వ్యక్తము లయ్యెను. చెంచయ్యగారి తరువాత రివరెండు డాక్టరు మెక్లెలు గారు (చెన్నపురి క్రైస్తవ కళాశాల బోధకులు) చెప్పినమాటలు తనభిప్రాయము స్పష్టతరమయ్యెను "క్రైస్తవ పాఠశాలల నిర్మించుటకు ప్రధానోద్దేశ్యము మతవ్యాప్తియే యున్నది. ఇట్టిపాఠశాలలందు దీనివలన మతబోధను గగముల క్రైస్తవులు కాని విద్యార్థుల యిష్టానుసారముతో నుండవలయుననుట యెంతయు నసంబంధము." అని వీరు వక్కాణించి యున్నారు. ఈమాటలకు నితరమతముల బాలురకు క్రైస్తవ మతమునకు మామవులమే క్రైస్తవ పాఠశాలల యభ్యోద్యోగోద్దేశ్య మయ్యెట్లు తేటబడుచున్నది. ఈ యుద్దేశ్యము నడచేక్కమును, న్యాయమొది యవమాటయు వాస్తవము. ఈసంగతి ఇంగ్లాండు లోగూడ వాస్తవమైయున్నది. రివరెండు డాక్టరు మెక్లెలుగారు వై జ్ఞానబడినయభిప్రాయములను ప్రసవించుచు "బడిబాలుర తల్లిదండ్రులకు నీ పాఠశాలలో క్రైస్తవ మతము బోధింపబడునని విషయము తెలిసియే యున్నది" యని చెప్పి నారు. ఇదియును వాస్తవము. క్రైస్తవ బోధకుల నొక మాత్రమును న న వ ల యు పులిను. చెన్న పట్టణములో హిందూ కళాశాల పర్యవ్యర్థులు మొదలియారి కళాశాల యొకటి యున్నను, క్రైస్తవ కళాశాలకు బాలురబంపు తల్లిదండ్రులు తమ బాలురు కొంతకాలమునకు నర్థులతలంబకు లయ్యెపుడు కుయ్యకుట కేల మతమిత్రోదనమగుచున్నది. ఈమధ్య చెన్నపురి క్రైస్తవ కళాశాలలో నొకవిద్యార్థి క్రైస్తవ మతము మెక్లెలు గారు చెప్పిన మాటల ప్రకారము దీనికి వాని తల్లిదండ్రులచే లోపముగాని మతవిరతి కానేరదు. మతము, మెక్లెలు గారు యభ్యోద్యోగము నూచించునట్లు చెప్పి యున్నారు. "మతబోధవిషయమున యభివృద్ధినివోరతమునా రా మొంది, దానిని క్రైస్తవపాఠశాలలగునూడ ర్థింపజేసివో, ఇంగ్లాండునందలి క్రైస్తవమహనీయుల యుద్ధావిరాళములను బెంచినవారగుచు నిత్యమును వారి హాహుయ్యుల వోరతము వారికి నవసరమై యున్నది" అని యిట్లు మెక్లెలుగారు బెదరించి నారు. మతమును మార్చుచున్నందు కళాశాలలు భగ హిందువులేత మూడుబడి దేశములో కళాశాలల సూక్ష్మ పడినోమనచో అప్పుడైను, హిందువులు స్వీయమత కళాశాలల తీర్చితియు నిర్మించుటకు హెచ్చరిక గల్గును గాన మెక్లెలుగారు బెదరుపుచూడవలయును సహజ కారణమే యనినది. ("ఇండియా" పత్రిక).

దొరతనమువారి యుత్తరువులు.

రివెరెండు:— స్పెషల్ సెటిల్మెంటు ఆఫీసరులు తాము పని యారంభించుటకు పూర్వము పరిగెక్కి బహిరంగముగ ప్రకటింపవలయుననియు, ఆ ప్రకటనందలి ప్రజల యాభిప్రాయములను, సంబంధముగల వారు వ్రాత మూలముగ గాని వాక్రూపముగ గాని తెలియజేయు విషయములు తాము నొందించెదమని కూడ ప్రకటింప వలెననియు కడది. మే. 25-వ తేదీ. కాసనర్యాణసభలో జేరిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారి రంగీకరించి రెవిన్యూ డిప్యూటీ వారా విషయముల గమనింపవలెనని యాజ్ఞాపించి నారు. బోర్డువారివిషయమును సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుల కందరకును తెలుపుట మాత్రమే గాక రివెరెండు యొక్క హక్కులను దీనిని సరియని సవరించుకొనవలెను. స్పెషల్ సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుల తన నోటీసును ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము దేశభాషలో కూడ తన చిరునామాను మీ తమ జిల్లా కలెక్టరు ప్రకటింపవలెను. రివెరెండు ఆఫీసుకు విషయసంగ్రహణకు ప్రజలవిధముగ చెప్పినాడు. ను వివరణకే కాని తమ సమంజసము తోచుచుండవలె వారి

నన్నిటిని వ్రాసికొన వక్కాణలేదు; వారిచే బంధించునామము ఈవిధముగా విషయమును తెలిసికొన్నంత మాత్రముచేత, రివెరెండు యొక్క న్యాయస్థలము 1-వ స్టేజును 500 కే.ఎం.ఎం. నిమిషంబులదే ప్రకారము గ్రామములలో విచారణచేయుట యెంతమాత్రము సవానశ్యకముగాక; చేసియేదగినది.

లోకలోక:— మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు:— ఈ కౌన్సిలులో పనిచేయు వారు తలకు విధింపబడు కేటెలై కొన్ని విషయములకుగానె, యెప్పుడుచేయుటకును, సరియైన విచారణనిమిషంగాని శిక్షలు విధింపబడవలెననుటకు ఆరణ్యముకంటె, వారు కూడ ప్రభుత్వోద్యోగులతో సమానమైన న్యాయముపాటునట్లు లోకలోక ఫండును, 4:4-420 అర్బులములను, 1902-25 అర్బులములను సవరింపబడవలెననియు, ముసాయివా సవరణల బోర్డునియంటి జార్జి కేట్లెలుగో ప్రకటింపబడవలెననియు, ఈ సవరణల విషయమై ఆగస్టు 1-వ తేదీలోపల తమ సలహాను మన తెలియజేయుననుట విషయము లాలోచింపబడవలెననియు ప్రభుత్వము వారి జ్ఞాపించినారు.

శ్రీకాశములు:— యూనియనులను వోట్ల తాలూకా బోర్డు వెసిడెంటుల ప్రతిపాదనలను మీదట, తేలికొట్ట లోకలోక బోర్డు అట్టు 100 ఇ-100 కే సెక్షనుల ననుసరించియు వై యాప్త ఆమోదానికి వచ్చి నప్పటినుండి యున్నట్టియు, యజమానులు లేకయు శ్రీకాశములను మూసి చేయుటకు జిల్లాబోర్డు వెసిడెంటుల కిది కారముయ్యక బడినది.

మహమ్మదీయ శివము:— కడది:— మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు:— ఈ కౌన్సిలులో పనిచేయు వారు తలకు విధింపబడు కేటెలై కొన్ని విషయములకుగానె, యెప్పుడుచేయుటకును, సరియైన విచారణనిమిషంగాని శిక్షలు విధింపబడవలెననుటకు ఆరణ్యముకంటె, వారు కూడ ప్రభుత్వోద్యోగులతో సమానమైన న్యాయముపాటునట్లు లోకలోక ఫండును, 4:4-420 అర్బులములను, 1902-25 అర్బులములను సవరింపబడవలెననియు, ముసాయివా సవరణల బోర్డునియంటి జార్జి కేట్లెలుగో ప్రకటింపబడవలెననియు, ఈ సవరణల విషయమై ఆగస్టు 1-వ తేదీలోపల తమ సలహాను మన తెలియజేయుననుట విషయము లాలోచింపబడవలెననియు ప్రభుత్వము వారి జ్ఞాపించినారు.

ఒక జర్నలి దేశీయుని గూర్చి అందోళన:— ఒక ఆంగ్ల దేశీయ యోజ్యుల దేశీయుని వివాహమునకు, కాని, కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట నావెండ్లి రద్దు పరచింపు కొనెను. ఈ ట్రి మరయో జర్నలి దేశీయుని తన యింట కాపాడుమందెనని కలకత్తా పోలీసు వారికి కుక్క వారము నాడు ఫిర్యాదు చేయుటచే, జర్నలివారి గూఢచారి దొరకెనని యా ఫిర్యాదు కలకత్తా పోలీసు కళివరచేసెను. ఒక జర్నలు ఆ యుట్టో నున్నాడనియు, నా పోలీసు వారికి వాడెట్లుండుట తెలియనియు, ఇంతేగాక దొరతనమునా గతిని జీవనము 40 మాసములు గుమ్ముచున్నాననియు ఎంతెంతటికీ నడవిన విమర్శనలకు లేనది. ఇంతి 60 పురస్కరములకు వైగా చదువుచున్నాడు. ఇదిగి డాబ్బింగులో నిర్భూత వివరణకే నమరడం తునుసంబంధముగ నావాగ్యము చేసినందు బంధువులు తమ మామమొదల, అచట వైద్యులికొ స్థితివాదశీనని, తెలియజేయ నానిని కలకత్తా పోలీసులను, రాజధాని వైద్యశాలలోనికి తేటజేయ తాని యిచ్చుటకు జమ్మకుదురలేదు. అందుచేత నితడు యిచ్చుననుటకు తేటజేయ చేయుటచే, పోలీసు వారి కథని కాముచునే వున్నారు.

రుస్సా దేశీయునికి 511.00 టన్నులు ప్రభుత్వము 4000000 టన్నులు ఇంగ్లాండునకును నోరుకుల నెలమి చేయుటకు ముగియబడ్డయోమము ఇదంతయును దేశీకు సముద్రమునకున్న వ్యాపి వామను ద్వారాగలయును. వ్యాపి నోమను సరకులతో విడియున్నది 13,000,000 సామలలేయారు నియన యున్నది. ఆ రైంజిలు వావాగ్యము నుండి వక్ర వ్యాపారమును నిరోధించబడియును అ: కాశము ప్రకటింపి.

ప్రాన్తి దేశీయులను నెలకు గె.ఎం.ఎం. టన్నుల సక్కుర వాడెను. యువము మొదలు వెల్లిప పడవ నెలకు ౪3,౯౦౦ టన్నుల సక్కుర వాడెను. దానిని బట్టి ౧౯౦౮-౧౯౦౯ సం. గె.ఎం.ఎం. టన్నుల సక్కుర కావలయును అందుకు ప్రైంది సామ్రాజ్యమునందు ౪,౪౦,౦౦౦ టన్నుల సక్కుర కావలగు సమర్థతను. కిరీ భాగములతో చేరి ౭౧౦,౦౦౦ టన్నులు కావలెను. మొత్తమున నీ యేడింకడ ౨౦౨,౦౦౦ టన్నుల సక్కుర కావలె యున్నది.

నిక మతబోధనకు నిషేధించుట మతమమరియును నీకారణములవలన కళాకాలమును "మతభద్ర సంజేహానియము" చేయుట మతమము చెప్పి. సభావ్యక్తుడు హిందూకేతమునకు విద్యయును క్రైస్తవమకును భేదమును నామకముగను, క్రైస్తవమతపరాధముని విద్యావ్యాపకత్రైలికేతభవమునకును చేయుచున్నారనియు, పాలకుని విద్యావ్యాపకత్రైలికభవహేతువున చేయుచున్నారనియు, మతభద్రనియమును విద్యాలయములను నామకముచెప్పుకొనవలసింది (7) ఏడ్వగోరు దేశమునకు మహోపకారమును కేసినది వ్యాపకభవలర భాగము గలను కరియుచు చెప్పి. ఈవిధములను పాలకుల శిష్టుని పేరి విద్యావ్యాపకత్రైలికములచేయు లగుననియు చెప్పి.

వైదివివరించిన హేతువులకు బహిర్బాహిన
వారల కవి బలతకములుగావరి శోచకమాత్రము.
కైస్తవమత ప్రచారకుల పాలకుల సహాయమును
బొందియును, విద్యాస్థులకుఁ జీతములను
పుచ్చుకొనియును, స్వయముగ గొంతసొమ్మును
పెచ్చించియును పాతిశాలిలయందు విద్యాస్థులకు
తాకిఁ విద్యశోభావము కైస్తవమతమును బోధిం
చుచున్నాడు మత ప్రచారకుల ముఖ్యద్దేశము
మతబోధ. విద్యాస్థుల మొక్కుము పాలకుల మొ
క్కుము ముఖ్యద్దేశము తాకిఁవిద్య. మతబోధకు
జేయుచు మతప్రచార కులవిధి మతబోధను
విరుటయు వివరములయు విద్యాస్థుల ఇష్టమును
దున్నది. పాలకులసంపూర్ణ బోధనమును నున్న
విద్యాలయములందు మతబోధ లేకుండు కైస్తవ
బోధయ జేయుకలది విద్యాలయములు దేశావా
యమునుండి పొమ్మురు నందున స్వయము
గాకాలకు మెక్కుగాను హిందూ దేశమును
కైస్తవ మతవ్యాపక మననమును నమ్ముచు
న్నాడు హిందువులలో ననేకుల పరచుకొమ్ములు
లేవు. అననరకుది నమ్మువాకే మతవ్యాపకకై
స్తవమును వ్యయముచేయు నుపియున్నును గాని
నమ్మనివాడేల వ్యయము చేయవలయును? ఒక
వేళ పాలకులు మతభర్తవందేహ విరుధియును
విద్యాలయములు దేర్పాటుచేసెను కైస్తవమత
వ్యాప్తికి గాని విద్యావ్యాపకముకను గాని భంగ
ముగలుగు నననమ్ముటకు నీలులేదు. కైస్తవమత
ప్రవ్యమును వ్యయముచేసి విద్యాలయములను
నిర్మింపించును వారిమత వ్యాపకమును జేయు
చుండును. విద్యాలాభములకు బాగుగ చెరిగిన
హైందవు లింకొక విధమున విర్జను బొందు
ట కనకాశము లేర్పడును స్వలా
భాపేక్ష మాత్రులకు సహాయముగ నియతకార్య
ములగు ప్రసనుత్తులకు జేయును. ఒక మతము వార
ల కన్యమత బోధనకు జేయుటకంటె స్వమతబో
ధనయె యహుపరములకు సాధకము. ఇట్లొక నం
దునలె హిందూ దేశము నందును విద్యాలయము
లందు “ధర్మసాదేహ నియమమును” నెలకొలు
పుట ధర్మము, శాస్త్రము, కావ్యము, గుణ్యము.

శామవారము

చంద్రుని గారు విద్యాశిక్షాపద్ధతులం దిశ
కును నిండినారు. వ్యత్యాసముగలదియును, హిందూ
మునును విశ్వానాథి విద్యాపద్ధతి లేదు. మతశిక్షణ
నుపట్ల పాలకులు తీవ్రస్థాయిను కలిగించుచు వున్నారనియును,
హిందూదేశమునందు మతస్పర్ధశిక్షణయును తాత్విక విద్యాశిక్ష
ణమునలె నావశ్యకమనియును, పాలకులు క్రైస్తవకళాశాలకు
నలె కచ్చదుడుకళాశాలకును సహాయము చేయుచు వున్నది
నియును, మతజ్ఞానము సంఘమువలన గలగలపెరుగుచు
దనియును, పాలకులకును వచనమునకును విద్యాపద్ధతులను

తూర్పురంగమునందు జగ్గుచులు పోయినందున
నందు పశ్చిమోత్తర దిశనుండి వార్షికపువనకు
బోవుచున్నారు. రుష్యచులు వెచుకుత్కి నేనది
తీరమునందు నిలువబడితి. ప్రజింజికోల జగ్గుచుల
వతనైరిది. గల్లిమీయ మును యొన్నునవరకుగల
జగ్గును సైన్యములు 7 లక్షలయియును దాని కుత్తర
మునందు కి, 30, 00 అయియును స్థిరమునకు బడినది.
ఒట్టిపాతమునందు మూడు జగ్గుచులము
లను రుష్యచులు నాశనముచేసిరి. దక్షిణరాలాడు
నందు అట్టిమూ జగ్గుచు సైన్యములకు నిరోధ మే
ర్పడి రాడమువద్ద నోడింపబడిరి, స్థిరముచే తీరము
ను దభయపక్షములకును జయము జయములు
గలుగుచున్నవి. బాల్టికురపాంతములందును రుష్య

విరోధా మహా సంగ్రామము

ఆంగ్లస్త్రీలు మందుగుండ్లను జేయ నిర్ధరమట.

పడమటిరంగమునందు శత్రువుల భంగపాటు.

సామ్రాజ్యవాసుల సంగ్రామ వార్తాకోత్సవ సంతకము

ప్రస్తుతయంత్రాలయమందు ప్రస్తావన

జగ్గులు ప్రజానిజుల వశపరచుకొనుట, వార్తానిక దృష్టి నిలుపట.

ఇంగ్లండు.

యం. వె. జలాన్ గారి ప్రసంగము

ఏప్రిల్ 18:—తమ కక్షివారల సభలో ప్రసంగించుచు యం. వె. జలాన్ గారిట్లు చెప్పిరి.—ప్రస్తుత స. దిగ్ధా క్షయము వనదేశమునకు రాగల యుద్ధవ్యతియే పూర్వపు కక్షల మరచి మరల నొక కక్షయొక్క ప్రముఖ్యమును వహించుటకు నన్ను బురిగొల్పెను. ప్రజలయభీప్రమునకు వ్యతిరేకముగ కొరతమువారు తమ యధికారము నింతరకు విడువక ముందరి.

మందుగుండు సామాను తయారు.

స్త్రీల దేశభక్తి

లండను జూలై 18:—తమ ప్రతినిధులు ముందుకువ రాముగూడ మందుగుండు సామాను తయారు చేయుటకు తోడ్పడ హక్కుగలవారమని లా మడ్డుబాక్సి గారికి విన్నవించ వేలకొలది స్త్రీలు ఉత్సాహముజేయుచు లండను క్షిప్రుల వెంబడి శనివారమునాడు నడచిరి. వీరి విన్నపమునకు బార్లిగాంట్లు బదులు చెప్పిరి. ఈ విషయమున స్త్రీల సుపయోగించుటకు దొరతనమువారు సాధ్యమైకంత వరకు బ్రతుక్కించెదరు. స్త్రీలు సహాయముజేయుటను విజయప్రాప్తి యాల క్యమును. ఆలస్యముగ కేకొన్న విజయము రక్తధారా పూతము చేలియనగును.

డచ్చినారు రక్షణోపాయములకు గడగుట.

అంస్టర్డాం జూలై ౧౫:—మూయిడెక్ కట్ట నొక క్రొత్తలాగు గట్టుటకును, ఉత్తర సముద్రమునకు బోవు కాలు వను కడబ్బుగ ద్రవ్యుటకును మూయిడెక్ నా కాశ్రయమును విశాలముగ నొనర్చుటకును మరియంతర రక్షణోపయోగపు కట్ట డముల నిర్మించుటకును ఒక చట్టమును పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ క్రొత్తలాగు వెనామా కాలువ లాకులకంటె పెద్దదిగ నుండును. మొత్తముమీద 12½ లక్షపానలు వ్యయ మగును.

ల్యూసిటీనియాయుపద్రవము, విమర్శనాఫలితము.

లండను జూలై 17:—ల్యూసిటీనియా విషయమున జరుగుచున్న విమర్శనయందు మెల్లి ప్రభువుగారిట్లు తీర్పు నులు వెలుకబడిరి. జర్మనులు వార్తానికకు గైగా నవీ ప్రాంతమునకు జేరుచున్నార.

పడమటి రంగమునందు జర్మనుల ప్రయత్న ము లన్నియును విఫలములైనవి. మూర్ఖజావదీప్రాంతములను ఆగ్రామసమీపమునను జర్మను లొడిప బడిరి. ఇట్టిరంగమునందు బాయిను కనుమ నుండిలా నాకనుమనరకును ఇటాలియనులు వ్యాపించిరి. మిత్రమండలి సైన్యములు గాలిపోలియందు తురుష్కుల నోడించి వెరుకకు నెట్టిరి. ఆఫ్రికా యా ఇటలీ వైమానికు లొంతొరుల చేతములపై నగ్ని గోళములను పేసి నష్టమును గలిగించిరి.

తురుష్కు ప్రతినిధులు సంధిని జేసికొనుటకై ట్విట్జర్లాండునకు బోయినట్లులు శనివారమునాడు ప్రకటించిన తంత్రీవార్తను ధ్రువపరచుచు బాల్కనుదేశమునుండి మరొక తంత్రీవార్త వచ్చి నది. ఇయ్యది నిజమైన యుద్ధమునందొకరంగము ముగిసి మిత్రమి డలికి మంచుబల మేర్పడగలదు. డ్యానెల్సు స్వాధీనమైవును, రుష్యాబలము హెచ్చును. మిత్రమండలి సైన్యములు వేరొకరంగ మునకుపయోగపడును.

నిధి:—ఒడలముందు నుద్దేశ్యముతోనేగాక ప్రయోజనముల నాశముచేయు నుద్దేశ్యముతో శత్రువు లీయోధవై బాల్కనోలను బ్రయోగించిరి. ఎట్టి విధమున మోచురీయు దెబబ లేదు ఒడను నిలుపవలసిందాయెడ దెబబలేదు. సంయుక్త రాష్ట్రములవారి చట్టములలో దేనికిని వ్యతిరేకి చి యయోధ ప్రయోగముచేసి యుండలేదు. తోటాంగల తెట్టుల కొన్ని మాత్రము ఒడలోని కెక్కించుకొనియుండిరి ఈ విషయము కట్టితో గనుపరచబడెను. ఇదితప్ప యితరదహ్యములేవియు నోడలోలేవు నాకా సంఘమువారి సలహాలో నొన్నిటిని కెప్తాను అనుసరించలేదు ఇ తమాత్రమున నాకని నిందింప గూడదు ఆతడు తనబుద్ధివశాత సుపయోగించెనయ్యును.

సంగ్రామ సాంవత్సరికోత్సవము.

లండను జూలై 17:—రాబోవు ఆగష్టు 8 తేదీ ప్రతిభ మును యుద్ధముపరకటించు దినమగుటచే నాదినమున క్రేటు బ్రతునునందును సామ్రాజ్యమునందంతటియందును సభల జరుప గలవలకు సభినివేశములందలి ప్రతినిధులందరు సుత్సాహు లైయున్నారు. అనభలందరిగివతీర్మాన ముపపాదింపబడుచు పవిత్రోపాతుభూతమగు సీసంగ్రామప్రకటనా సాంవత్సరికోత్సవదినమగు నేడు పౌరులుసభజేరి విజయప్రాప్తివరకు సంగ్రామము నెరిగి మిత్రమండలివారు స్వేచ్ఛార్మకమునకును ధర్మసంస్థాపనకు నిందు లభివేసిందిగాని నాకార్యము నెరవేరు వరకు సంగ్రామము నెరప తమ దృఢశక్తియును దెల్పుచున్నారు. ఈతీర్మానమును ఆస్పిక్రు గారును బోనడలా గారును ఆమోదించిరి.

యుద్ధములు

లండను జూలై 17:—మిడిల్స్ బరోలో ప్రసంగించుచు మోర్గన్ సామ్రాజ్యులుగారిట్లు చెప్పిరి. తపాలాఫీసువెచ్చు మూలమున నిన్నటివరకు 240 లక్షలపానలు యుద్ధములును లక్ష పోగుబడినవి.

జర్మనీలోనున్న భారతీయులగు యుద్ధభైదీలు.

లండను జూలై 14:—వీరియెడల జర్మను లెట్లు నడచుచున్నారో అను సంశయముగూర్చి ఇదివరకు సభవారికి తెలియ బరచిన రెండు రిపోర్టులతోపాటు మరియొకరైనవియు తెలియ లేదని పార్లమెంటు ప్రజల సభామందిరమున చేయల్లెవుగారు తెలిసిరి వారు తమమతవిషయమైన కర్మల నడుపుకొనుటకు పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమియ్యబడిరి తెలియుచున్నది. వారి కెట్లు జర్మనులు చూచుచున్నారో అను విషయమునగూర్చి ప్రత్యేక రిపోర్టు బడయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి

గ్రాస్టోనియోజనము.

లండను జూలై 17:—గ్రాస్టోలోజరిగిన నియోజనమున సంయోగవాది రాలప్రభుగారుగూడి సంయోగాధికార వర్గము నకుచేరిన మెల్లోడిగారికి పోటీగానిలచి నియోజనమున మెల్లో డుగారికి 5841 వోట్లును రాలప్రభుగారికి 286 వోట్లునువచ్చినవి.

ధాను జామీనుమీద వదలుట.

లండను జూలై 16:—హోర్థాను జామీనుమీద వదలిరి.

సర్జాను ఫ్రెంచిగారి ప్రకటనము.

లండను జూలై 18:—క్షీట్టుమాట్లు ఫ్రెంచిగారిట్లు ప్రకటించి. 9.7.15 వ తేదీమొదలు విరంపదగిన కూర్పులు లేవు స్థానములు యధాధికారముగనే యున్నవి. మొదటి పంక్తియందు పనులు మరుకు గా జరిగినవి. ఇరు ప్రక్కలను ముందుగలు కాల్యబడినవి కొన్ని కొన్ని భాగ

ములలో నాపజేయై ఫిరంగు లధికముగ కాల్యబడినవి. మూడు సాయలు శత్రువులు మాకందకములలో నకుగిడగలిగినగాని మేము వారిని వెంటనే తరిమివేసితిమి ఒకసారి జగ్గులు విష వాయుగోళముల సభికముగా నుపయోగించిరి.

ఫ్రాన్సు

పారిసు ప్రకటన.

లండను జూలై 18:—కడచినరాత్రి ఫ్రాన్సుకుంటె కాంతముగ నున్నది. ఫిరంగి మధ్యములు మాత్రము జలనాని పాసునందు ప్రకటింపబడెను.

బ్రిటిషు వైమానికుల కృత్యములు.

లాహోరు జూలై 17:—సీ. మి. గెట్టు లండను విశే షు నిన్న నిట్లు చెప్పుచున్నాడు. కాలకునకు కాల్చిక్కున కును మధ్యమును మందు కొట్టుతును జూలై 8 తేదీని బ్రిటిషు వైమానికులు ధర్మసము చేసిరి. ఈ నెల 24 తేదీని మెక్లోలో నుద్యోగీయుల గృహముపై నేకు బాంబులు వేయగా ననేకులు ద్యోగీయులు హతులైరి. ఈ నెల 14 తేదీని బ్రిట్టిష్ కేకు తువైరి బాంబులను వేసిరి. ఆ రెలిగా) ఫరు దచ్చి పత్రిక వా) రుచున్నది.

పోలండుగోజర్మనులు ముందునకు పోగలుగుట.

లండను జూలై ౧౭:—నెట్లాగ్రాడు అధికారులు ఇటుల పత్రిక కటిం చిరి. నేకు నేనలు వారి న పిమ్మట గురు వారమునాడు శత్రువులు విందో వెంటాడుట కుడితట్టునకూడి తూర్పుగావెళ్లెను నాయారంగ మున రమ్మవారు గురువారమునాడురాత్రి అజిట్టు పిస్సానను లనుధ్యసండి నారూడికి కుడిప్రక్కగావెళ్లిరి. ఆవాకు ఆర్జి ట్టుకు పడమట శత్రువులు తీరముగా తలపడగా రమ్మవారు వారిలో చాలమందిరి సంచారించి వారిని తిమివేసిరి ఏప్రవా బగ్గుడులనుధ్య సన్ను జోట్లావారిపా నడియబువ్వార మునగూడ తీరముగు పోరు జరిగినది. 2 గొప్ప శత్రుసేనలు నీప్తననదిని గ్రోడికునద్ద చాటబోవుచుండగా రమ్మవారు వారి నెదిరించిరి.

శత్రువులముట్టిడి భంగపరచుట.

లండను జూలై 17:—స్పాగిస్ ఫోవెజ్ కు త్తరమున రాత్రియంతయు ఫిరంగులతో యుద్ధము నడచెను. ఆగ్లోనిలో మెరిటెరిజే ప్రదేశములో బాంబులతో యుద్ధము జరిగినది. చూల్లెసునకు పశ్చిమమునను ముస్సానములపై జగ్గులులు రెండుసార్లు కలిసిరి కాని వెళకకు తిరుమబడిరి. డెగ్లోదో అడవిలో నున్న మాకందకముల వారు రాత్రిభాగమున ముట్టి డించిరి. కాని అపజయమందిరి. బాడ్వాన్ లో, హోనామెలనద్ద జర్మనీవారు నుమ్మతాడుటవర్గపుయ్యెను. అని ప్రకటింపబడెను.

వేరిస్లోచేయబడిన నిర్బంధము.

లండను జూలై 15:—వేరిస్ నగరములోనున్న వైని కోద్యోగీయ శిబిరములలో మధ్యమున ఎంతమాత్రమును నిక్ర యింపనూడదని గాలినిగారు ఆజ్ఞాపించిరి.

పరాసువారి రిపోర్టు.

లండను జూలై ౧౭:—వేస్ ఈ కోవెన దేశమంత యు మునుపటికంటె కాంతిగ నున్నది. ఆగ్లోనిలో కాల్యల యుద్ధములలేవు. మూర్ఖజే కొండలపై జర్మనులు తీర్రుగు ముట్టిడి సలిపిరి. కాని వారుకు కొట్టుబడిరి. వీరికి విశేషమగు నష్టములుకలిగెను. 6-7-15 నమేము తీసికొన్న కందకములో నొకమూలను జర్మను లాక్రమించుకొనుకొనిరి.

గాలిపోలిలో ఆంగ్లమిత్రమండలివారి విజయము

లండను జూలై 16:—పరాసువారి కలుల ప్రకటింపిరి. డార్ డెనెల్సులో జానావసును విదేశసేనలను తీర్రముగ పోరు తురుష్కుల రెండవపంక్తి నాక్రమించిరి.

నగాండిన్ ను పట్టుకొనుట

లండను జూలై 18:—నగాండిన్ ను పట్టుకొను గలుగుట ముఖ్యమైనపని యని అధికార్లు రిపోర్టు లన్నియు తెల్లడించుచున్నవి. జగ్గునీవారు తమ్ముకావాడుకొనుట కిదియే ప్రధాన స్థానము నగాండిన్ తమ స్వాధీనము నుండి తిప్పుట వారికి విశేషమైన యుద్ధపక్షకరమగుచున్నది. అందు చే రాత్రి భాగమున నెదిరించి గారి తిరిగి తీసికొనకతెన వారు దాని ముట్టిడించిగాని మోడింపబడి, పైకొతి మూల పోగ పారిపోయిరి. సముద్రపు దరిని పనిచేయుచున్న ఆంగ్లేయ పరాసుసేనలు దేహాన్న బాహేయను పట్టుకొనిరి.

రుష్యా

రుష్యా ప్రకటనము.

లండను జూలై 13:—రెవెన్యూ గ్రాడు, ఓ.సి.బి.మి.ద. ప్రభుత్వమునకు పోరాటము జరిగింది. క్రమశిక్షణమునకు మూడు వారముల వారు కనిపించలేదు. కాని రుష్యావారు సర్వీలలో ప్రభుత్వము వారిపై బడి వారి వాళ్ళము గావించి ఇరు వాళ్ళు వారికి జయములు కలిగింది. ఇంకొక భాగముల నుండి వెలివడబడ్డాయి.

కొంగురవన్న శత్రుసేలు.

లండను జూలై 17 — రెవెన్యూ గ్రాడు—రెవెన్యూల యొక్క కంక్షన పనిచేయుచున్న జర్మని వారి సేనలు రి. ఉండు నదియు, ఉత్తరగంగమున పనిచేయుచున్నవి అనియు ఇంతే కాక విశేషముగ గుర్రపుడళ్ళ మిగిలినవారు నన్నదనియు యుద్ధవ్యాపారముల చక్కగ తెలిసినవారు తెలియజేసిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను జూలై 18:—రోము—కొంతకొంతగమున నీటి కల కొల్లగొట్టినది కొటలయ్యలయందు ఉన్న తమ సాధించి పనిగాని ప్రదేశమును ఇటలీయులు స్వాధీనపరచుకొనుచున్నారు. కొండలు నదలు మొదలగు యిట్లుండల జయించుచు, శత్రువులు వారిల రాకుండా చేయుటకు నిర్భర మున్నులై వారివెరియచున్న లక్ష్యవైట్లక బోయి కనుమండి, ఫ్రెంజిలోయద్వారా, లానాకనుమ చరియలకు పోవువార్తమును ఇటలీయులు, చేరిరి. శత్రువులు తమపై ఫిరంగుల నధికముగ గాల్చుచున్న సరకు చేతుక పైనికులు లానా కనుమకర్త దానిచరియల నాక మించుకొనటకు కలిగిన పోరాటములో ముప్పి యుద్ధమొనర్చిరి. అప్పుడే శత్రువులు తమ కందకముల నిర్భము చేసికొనుచుండిరి. ఆస్త్రియనులు విసాంజొ ప్రదేశమును గనుపర్చిరి. కాని ఫలితములేదు. గొరి యలో శత్రువుల ఫిరంగుల సామలవైని, సానోమితి కొండలవైని, రెండు ఇటలీవారిమానులు బాంబులు వేసిరి. మెటనే నిప్పులుకొనెను. విమానములు పారిపోయెను. వీటివై శత్రువులు ఫిరంగులుకాల్చిరిగాని వీటికి నష్టముకలగలేదు.

కొండలలో యుద్ధమున ఆస్త్రియను లోటుమిడెందు.

లండను జూలై 17:—రోము న్యూస్ అనుగులకంటె నధికముగ ఎత్తుగల ఎరికొలో (బీజియొ కనుమ) ఆస్త్రియనులు దాటి ఇటలీవారి స్థానముల ముట్టడించిగాని వెనకకు తరుమడిరి. తరువాత నొకశత్రువుకనుక ఇటలీవారెండు కనుమల నాకమించిరి. ముందు చీటియాధారముగ ఆస్త్రియనులు కాన్సియారంగమునై రెండుసార్లు గలిసిరి. కాని నష్టములే తటస్థించెనుగాని గాని విజయమునది లేదు. విసాంజొ రంగమున మాచ్చేమియు లేదు. గాని ఆస్త్రియనులు రాత్రి వేళల చిన్న చిన్న ముట్టలు జరుపుచున్నారు. ఇటలీయులు ముందుకుగాకుండ చేరు ప్రయత్నముల ఎడతెగక వైదవైదవ ఫిరంగుల వేల్పుచున్నారు.

ఇర్రిడెంటిస్టు శాఖానాయకుడు మంత్రిగ నియమించ బడుట.

లండను జూలై 16:—రోము—ఇర్రిడెంటిస్టు శాఖా నాయకుడు, ప్రతిభిని ఆరు నీనియరు బాల్లిగాన ప్రత్యేకశాఖాధికారియై తేని మంత్రిగ నియమింపబడిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

వైస్రొయి ఆఫ్రికాయుద్ధసమాప్తి.

లండను జూలై 18:—కేప్టౌను—యుద్ధధామినుండి యింగ్లీషువారి బోధాగారి వైస్రొయిలో కొన్ని పటాలులు ప్రచురించినవి. ఈ పటముల పునరుద్ధరమునకు వచ్చినప్పుడు కింగ్లీషు ప్రజలచే వీరధీకముగ గౌరవింపబడిరి. పునరుద్ధరమునకు ముందుగా రి వైస్రొయిలకు స్వాగత మొసగిరి. విజృంభణయుద్ధ యుద్ధములో వారు గలవు వైస్రొయిల వియమకాలమున వారు తమంతట తమంతట కొలది వచ్చి వైస్రొయిలో చేరుచున్న వేళ ను కొంతకొంత మేయరుగాను చెప్పిరి. ఆ గాఢము, పొంగుదోరణి సంతోష వైస్రొయిల మరలి రా

గలిగిరి జనరలు థామ్సను గారు నడివిరి. కేప్టౌనును ఫిరంగి దళమువారు ప్రత్యక్షములగు ఫిరంగులను తీసికొని ప్రయాగములో ఒక్క గుర్రము అయిన నష్ట పోకుండునట్లు రాకపోకలు చేయ గలిగిరి వారి ఆయన అభినందించి.

జర్మనీ

బొగ్గు యంత్రమును దొరితమువారు స్వాధీన పరచుకొనుట.

అ.హాబాద్ జూలై 16:—లండనులోనున్న విలేఖి పయసీన కలిక కిట్లు తంతివార్త నువెను. బొగ్గు పరిశ్రమధికారియ విరతమువారు భూనిగని బెర్లినులో అధికారులు ప్రకటించిరి.

క్రొత్తు కర్మాగారములో పనిచేయు పనివాండ్లు తమ కొంకల తక్షణమున నెరవేర్చుకొని యంత్రముల భవంసము చేయుదురు భయవెట్టిరి. జీనివాన్సున్న విలేఖి డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రికకు తెలియజేసెను.

ఆస్త్రియా

ఆస్త్రియావారివిమానములు బాంబులువేయుట
లండను జూలై 17:—చానివై ఆస్త్రియావారివిమానములు బాంబులువేసెను. ఆరుగురుచచ్చిరి.

టర్కీ

తురుష్కులసంధి క్రయత్నములు.

లాహోరు జూలై 17:—సింజ్ మిలిటరీ గెజెటుపత్రికకు లండను విలేఖి 16 వ తేదీ నటుల తంతివార్తనువెను తురుష్కు ప్రతినిధులు స్విట్జర్లాండునకువెళ్ళిరి. సత్యమే అని బాల్కన్సులోని ప్రతిభి ట్రైము. పత్రికకు సోఫియా నుండి నిశ్చితవార్తను తెలిపెను. (స్విట్జర్లాండుకు వెళ్ళుటకు బయలుదేరిన తురుష్కు ప్రతినిధులు సోఫియాకు వచ్చిరి ఇది వరకొక సమకాలిక పత్రికొకవిలేఖి తంతివచ్చెను. కనిస్టాంటు నోఫియలోని జర్మన్ రాయబారి (మిలిటరీ అటాచి) రాయబారి కాన్స్టాన్సునందలి రికార్డులకు పట్టుకొని వెలిపోయిని గూడ నాతంతివార్తలోనున్నది.

టర్కీవారు లాహెబునై దాడి వెడలుట.

సింజ్ జూలై 18:—తురుష్కులను ఆయుధము అల్లాతా (అహెబు) నుల్తూ సర్ ఆలీబను అహమదుబను ఆలీ కేసీ.బి.ఇ.గాని ముఖ్యపట్టణమునై దాడివెడలిరి. ఆర్యులలో అహెబునుల్తూగారికి గాయము తగిలి నది. ఆయన ను ఏడవకు తీసుకొనివచ్చి శస్త్రచికిత్స చేసిగాని ఆయన మృతిచెందిరి అయిన సాధారణముగా అల్లాతా నుల్తూ గారని పిలుతురు ఇయన మరణమునకు ఇండియామంత్రిగారు ముఖ్యమై హతుని గోల్పోయిరి శ్రీబాబు ప్రకర్తగారు. శ్రీ హార్డింజి ప్రభువు గారు నుల్తూగారి కుటుంబమునకు సమాశ్విసన లేఖలనువ్రాసిరి.

అమెరికా

దూది వర్తకము.

లండను జూలై:—వాషింగ్టన్—సరకు యెవరైందియు నిర్ధారణమొనర్చుచారే ని.పబ్లిషి దూదిసరకునకై బ్రిటీషు రాయబారివారు ఆయాసరకుల సంతకారులకు సామ్యునియ్య మొదలిడుటచే అమెరికావారికి సంతసము గల్గెను. పానులకు 10 నెలలకుతున ఆయన 2½ లక్షలదాలర్లను నిష్పాదించుననిచ్చిరి.

ముట్టడి.

లండను జూలై 15:—న్యూయార్కు—ఆర్థు నా అనవాక యిచ్చటకు వచ్చినా. జూలై 9-వ తేదీని తా మొక జలాంతర్గామిచే నెరింపబడితిమని యోడలోనివారు చెప్పిరి. “టాక్సెడోతో కొట్టుటకు యత్నించినదిగాని, అదితప్పిపోవుటచే జలాంతర్గామి రి గుండ్లను మావైకి వదలివడి. తరువాత చాలదూరమునకు ముక్కుమెట్టదొమెను.” ఈ వార్తవై 21 నుండి అమెరికను లుండిరి.

అమెరికా క దెనులు.

లండను జూలై 16:—న్యూయార్కు. సాంధీహుక్కు లోరిజొల్టాటు వానరీలకు జరిగినపోటీపందెమును కార్ని యరు నాకలోని పేరు పొందువార్తను గారు చూచిరి.

బొంబాయి.

బొంబాయి సెలవులు.

సార్వత్రిక జూలై 12:—నేటి యుద్ధమున 3-30 గంటలకు దిగువకు బోవుచున్న సామానుల బండికి స్వల్ప యంత్రము గలగుటచే నిండ్లాండుకుట సానువు, బాటు సానులను దీసికొని బొంబాయికి బోవుచున్న తపాలబండికి 2 గంటల గే నిమిషములు ఆలస్యమాయెను.

మొముల్లినీ నురు.

ఈ నెల 2 తేదీని తపాలాదీక్షిగాని బయలుదేరిన సాల్వేటి యుకనోడ నిష్పాదించున తెల్లవారు నష్టానికి బొంబాయి చేరెను. మదరాసుకుబోవు మొముల్లినీ 12 గంటలకు విల్కోరియా వేచునుండి బయలుదేరుచున్నది. కాలన నెట్టి యభ్యంతరమును లేకపోయినచో తపాలా నేటిదినమున మధ్యాహ్న మిక్కిడ నీయవలసి యున్నది.

సర్ రవీంద్రనాథ కవిగీతములు.

బొంబాయి. జూలై 17:—నిన్ను సర్ నారాయణ చంద్రా వర్మగారు విద్యాధి సోదగ సంఘ భవనమున “తొటమాలి” అను గ్రంథమునందలి గీతములలోని శేషముని లను గూర్చి యుపన్యసించిరి. ఈ సంఘమునకు విద్యాధులు విశేషముగను కొందరు శ్రీమయగూడ వచ్చిరి ప్రార్థనా సమాజ మందిరమున నెడ ములేతుండుట చే వారిలో కొందరు వెనకకు బోవలసినవారైరి. ఉపన్యాసము చాల శ్రావ్యముగా నుండెను. మొదటినుండి కొనవలసిన చాల శ్రద్ధతో నాలకించబడింది విచ్చినవారిలో చాలమంది ఆగ్రంథములను చేబూ వచ్చిరి. దీనివలన నీ ప్రాంతమున నీగ్రంథముల యం వెంతటి విభిన్నము గలవో వెల్లడిచుచున్నది.

కలకత్తా

బారిసాలు కుట్రనెరము

పీడకు సాత్తుము.

కలకత్తా జూలై 17:—ఈశేనుకు బేకర్లంజి నెడన్న జడ్జిగారు. విచారించుచున్నారు. బాబు శ్యామచరక్ దత్తు పీడకు గా రిట్టుసాత్తుమిచ్చిరి. నేడు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ మునందు ధర్మశాస్త్రపట్టపరీక్షయందు తేనవదెను. 12 సం॥ నుండి న్యాయవాదిశ్యమున నుంటిని. 1914 సం॥ ఏప్రిలు నెలలో నాచెల్లెలు బాకిపోల్ గృహమునందు బంధిపోటు జరిగెను. అప్పుడు దొరతనమువారికుపోకి యొకటిపోయెను. అటుపై నారువారములకు దిరంగల్ నందు మరియొక బంధిపోటు జరిగెను. ఈబంధిపోటు జరిగినతర్వాత నామమాడు కుట్టినగూర్చి పోలీసువారలు విచారించిరి. అందుచే నీ పేరుగల మరియొక రాజ్యాంగ సేను షోక కుండకలెనని దలచిరి. ఆ సైని కుట్టినకు రాజానిదాను అనుకారం గలసికొనిన విధమునను షోకాలో నాతరిచే నెట్లు నామ్మాలము వైకొనినదియు నా నామ్మాలము కలకత్తాలో సి.వి.డి యి.స్పెక్టరుగ నున్న జాగేష్ చంద్రశామికు లాసలిచ్చెననియు వారుచెప్పిరి. నీ రా నామ్మాలమును ఇక స్పెక్టరు జనరలువారికి తెల్పిరి. ఈ నామ్మాలమునందు రాజానిదాను తాగు సమితియందు సభికుడైనవిధమున దిరంగల్ నందును కొనామూయుండును బంధిపోటుల జేసినవిధమున క్షింపబడియుండెను.

బంగాళియున వరదలు.

కలకత్తా జూలై 17:—తూర్పుబంగాళా ఇను ప దారి ఏజెంటు ఇటుల ప్రకటించెను. ఆ సామంతా పశ్చిమము నను బూటానలోని కొండలమీద వన్న మధికముగ కురిసిం దున బేకి సారామనను పగ్గాడియా నదులు 9-1-15 వ చిశే వముగా పొంగినవి. అందులన సాగుభాగు అమీనుజానుల మధ్య రైలు కట్ట చాల చోట తెగిరి. సోరభాగు శేష నకు తూర్పున 2 మెళ్ళ దు గమునన్న బేకి రంతెన వద్ద ను రంగస్థానీషనుకు ఒడచుట మైలుదూరముననున్న మంలేన వద్దను వైద్యుడొకడొడిచి. మొదటికంతెనవద్ద కరదమెచ్చు వచ్చి కెట్టబడిగి కలకత్తావైద్యుడొకడొడిచి. అందవలన నీరు దూల ములవైకితేచినందున వంతెన కొట్టకొనపోయినది. సోరభాగు కు తెగినకును రిచోట్ల గొడ్డుకొడిచి. ఇంకను చాలాచోట్ల గొడ్డు పడిచి. సాధ్యమగు కలకత్తాలో బండ్లకు సరాసరిగ నడిపించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. తిరిగి గర్వమును కు యకుండ నున్నచో 10 దినములనాటి కొక వైపునకు బండ్లు నకుపుట కేర్పాటులు జరుగవచ్చును. అంతవరకు స్త్రీ మరు మిగిలినా భ్రాతృభూటునుండి ప్రయాణములు వెళ్ళుట కేర్పరపబడినది

బాద్రికు పరగణాలోని రాజు జన్మములు ముందుకు వెళ్లగలిగి రమ్యరాలియల ప్రకటించి, బృహన్నవారు మానకు సేవలతో పాం నిన్ను క్రింద విన్నవించుకొని కుట్రగా గానా వాడమిచ్చుకొన గలిగిరి. పోలండు మధ్యనే నుండునది పోల కును ముందుకు వెళ్లిరి. గోష్టియా దక్షిణభాగమున క్రమ వులు రాదనుకు మట్టిపొకవెట్టిరి. పోలండు పైనులిభాగమున లక్ష్మీనంద క్రమసేవ విప్రవిభాగమున విభోగము కలిగి నది. వీరప్రజానిగనదులకు మధ్యయదుకుగా నే కు సేవలు పో రినవి. తూర్పుగోష్టియాలోని నీనెట్టునది ప్రాంతమునకు ఉభయనేవలును తీరముగా పోరినవి.

కాశీ ప్రత్యేక గారికి వచ్చిన యుద్ధ వార్త

సింహ జూలై 17:—కాశీ ప్రత్యేక పత్రికమున నున్న కథలను బట్టి బయటికిని (ఫ్రెంచివారు చెప్పిరి, తద్వారా యుద్ధము జరుగుచున్నది. కాని పర్యాయము లేదనిపడిన తరువాత జ్యూలై 17న అదవిలో కొంత భాగ ముక్రిమించుకొనగలిగిరి. ఈ ప్రత్యేకముల జన్మము ముమ్మలెందులకాదుగాను లాభకరము, చివరకు నోడిపోయిరి. కొన్ని వార్తలు ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగెను.

ఇంగ్లీషువారు తిరిగి వార్త

సింహ జూలై 18:—29-6-15 ని మిత్రులందరివారి సేవలు గానెడిది ఆక్రమించుకొనినది ఇది మధ్యకాశీమహానగరము పట్టణము. ఆంగ్ల పరాసునారి సరిహద్దులకు వచ్చుచున్న ఎర్రయిన ప్రదేశములలో నీ పట్టణము మధ్యమున నున్నది.

సింహ జూలై 18:—ఎగ్రానులోను, తిరిగివచ్చినవారిని గొన్ని క్రతువులు మట్టడించు ప్రయత్నము సాగినట్లు (ఫ్రెంచి వారు ఫిరంగులు కాల్చిరి. లాల్ బాయిలు లాల్ మెట్రికర్ల మూర్తిని కొండలపై తాము పోగుకొనిన స్థానముల బద్ధులు తెలిపిరి. కాని, తొడిమపడినది.

కాశీ ప్రత్యేక వార్తలను ప్రెంచివారి విమానములు పొందుచు నేరేనది. ఇప్పుడు యుద్ధ పరికరముల కొట్టిగా విశేషముగా యుద్ధ సామగ్రి చేర్చబడినది.

బరౌ

బరౌ ప్రత్యేక పత్రికల వైద్య సహాయకు సంగతులను గూర్చి బరౌడి నివృత్తి.

సింహ జూలై 17:—ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గారి ఆధ్వర్యమున గోరకమువారి మంత్రియను నిన్న సాయంకాలమున నొక భోజనము జరిగి. చాలమంది వచ్చినవారు. యుద్ధరంగమునకు పంపబడుటకు 12 మందిగురులకు అందించుటకు కావలసిన ముత్తయినచేర్చుటకు చందాలు చేయబడినవి. ఈ 3000 లు వాగ్దానము చేయబడినది.

ఇలాంటి గ్రామముల బడకుండు

తెన్నా సరిక తప్పించుకొనిన విధము.

రంగూను జూలై 17:—ఇటీవల రంగూనునుండి ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిన తెన్నా సరిక జలాంత గ్రామముల బడకుండు తప్పించుకొనినది నేడు ఇంగ్లాండునుండి ఆ వాయు సుస్థి నును వచ్చిన వర్షపాతము కలక తెలిసినది. తెన్నా సరిక నీటి ద్వీపములను చాటి ఆంగ్ల సింపుల్ ఫాలోనికి వెళ్లినది 2 జలాంత గ్రామము లొక నాక వై గుండ్లు చేయుచుండెను. ఆ నాక ఏ ప్రత్యేక నాకయో వివరము తెలియలేదు. ఆ జలాంత గ్రామములకు తెన్నా సరికను ఏకకాలముననే చూచి యుండుట పోవలసిని సన్న చేసినది. తెన్నా సరిక శక్తి కొలది పూర్తియగు ప్రమాదముతో యుండుట పోసాకెను. జలాంత గ్రామములు 2 బావులు వదలినవి. అవి తగులలేదు. ఒక యుద్ధనాక ఈ నాక సహాయముగా రాగానే జలాంత గ్రామములు ముగిసిపోయినవి.

ఇటలీ వారికి విమోచనమును నేలగూల్చుట.

లండను జూలై 18:—ఇటలీ వారి దాడికడలిన ఆస్తియో వారి విమానములు మరలించుచుండగా నిటలీ వారి కుమార్తె ఫోటో వారిలో నొక విమానమును నేలగూల్చిరి. ఆవి మానము సముద్రములో గూలినది. దానిలోనున్న వారిని దొంగిలించి పట్టుకొనిరి.

పిచ్చునాని అనునొక తప్పించుకొనుట.

లండను జూలై 18:—మ్యూన్ బాగ్—పిచ్చునాని 237 గుర్రముగణముండిరి. వారిలో చాలమంది ఆమెరికా దేశములు టార్పెడో క్రాఫ్టియరులు లేనట్లుండ 20 కంటెయిన్ల మార్ముగా పోయినది. అంతకు కొద్దిగా వెళుక ఆమె రికాపాకము వెళ్తున్నది. నౌకయొక్క పిచ్చునాని కనపడెను. ఆ బాగ్ను పేరు సార్వభౌమ బర్మకు లానొకచాటున నుండి వెళుకరహ్యవారి స్థితియను టార్పెడోతో కొట్టిరి. ఇటుల చేసి నౌకను ఆమెరికా వారికి వచ్చుచున్న ఆగ్రహము తీయుచినది.

ఉత్తరకారుల కిల్లారుము.

లండను జూలై 18:—కాశీ ప్రత్యేక-ఆమెరికా వారి కాక ఎలాంటి విమానములే పోయిన ముందుకొచ్చుచుండగా ఆమెరికా వారి వార్తలను కొట్టికొట్టెను. అంగికరించకపోయినది. అంగికరించినది తేలవది ఆమెరికా వారి వార్తలను తలచుచున్నది. అంగికరించినది ముందుకుంటే పోయినది చురుల జన్మములను పోలించి నిన్ను కే కాంట్రీలను పోలించుటగాని లానిని

గుమారిలో చెప్పిరి. కాని నీ సమాచారముని ఆమెరికా వారు చాల వింతపెడిరి.

స్వీడను దేశపు తటస్థ భావము.

లండను జూలై 17:—స్టాక్ హోల్ము కాంటివారులు కొందరు ప్రధానమంత్రి గారిని దర్శించి ఆయన ఇంటి నుండి విరి. తటస్థ భావము వ్యక్తమునాని ప్రధానమంత్రియే. శక్తి సంపదలేనంద రిటస్థ భావమును నిలుపుట ప్రయత్నించుచు తన వాంఛి. కాని స్వీడను దేశముననే తటస్థ భావము భంగముకలుగుట సంభవించుచున్నది. సుధి చేయుటకు స్వీడను దేశమునకు ప్రయత్నించుచు గాని యుద్ధ సమయము రాకుండుట్లు ప్రయత్నించినది మరి తోచినదిగానున్నది.

ఇటలీ వారి ప్రకటనము

అప్పగ కా దోరులో మేము మట్టడించుచున్నాము. కాల్చి తటస్థ భావమును స్థాపింపి. లాల్ బాయిల వద్దనున్న క్రతువుల పిరంగుల నాశనము చేయుట వారి యుద్ధ సమయము. ఈ రంగమున తర ప్రత్యేకములలో మా చేరుములే.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను జూలై 19:—అధికారిలు బర్మకు తిరిగిరి. సామెతల ప్రాంతమున ఫిరంగుల యుద్ధము మొదలుగా జరిగినది మ్యూన్ బాగ్ను మిగిలిన పరాసుల యుద్ధములు మొదలుగా జరిగినవి నిన్ను శక్తియు లాక్ మించిన కందకములను నేడు చురుల మేము కించించుకొంటిమి. జన్మముల నేడు చురుల దహనాచరమును వెదకల్లము ముమ్మలను తలపడిరిగానివారు వెగ్గలేక పోయిరి. మేము శక్తియులలో చాలమందిని మాతము చేసి 202 మందిని వైదలను చేసితిమి.

విశాఖ పురము విషయము.

రాజమండ్రి, జూలై 19 — నేడు యుద్ధమున మరల విచారణ ప్రారంభమైనది. ముద్దాయాల సాక్షి యగు విశాఖ పురము సబు మేజిస్ట్రేటు సి. హెచ్. ఆచార్యులతో గూర్చి ఇటుల చెప్పిరి. “నేను 9వ తేదీని ఆ ప్రభావమున వాత్సాళ్యము పుచ్చుకొంటిని. 8వ తేదీ ఉదయమున నామె సంతోషముగా చెప్పినది. ఎవరో థైలీలతో మాటలాడుటకు వచ్చిరి నా కోర్టు బంధువులలో నొకడు 7వ తేదీ ఉదయమున నాతో నే చెప్పెను. నేను చురుల వచ్చిన తరువాత ఆ సంగతి విచారించదలచితిని. థైలీలతో మాటలాడుట వెనక్కిన వచ్చిరాదుని నేను మాధురాయ ని కి కలుగు పంపి వాని నడిగితిని. వారు చెప్పిన సమాధానము నాకు నచ్చలేదు. నేను వారిని మండ్రించితిని ఇతరులు జయిలలో పలికవచ్చుట నాకం గీకారములేదుగాన నట్లు ఎవరును రాకుండుట్లు నేను తిరిగి ఏర్పాటులను చేసినది నేను ఇక స్పెక్టరు గారిలో చెప్పితిని. ఇందుచు భి సోములు గారిలో మాట్లాడగోరుచున్నది గాన సంతుల కనుమరించవలెనని ఇన స్పెక్టరు గారు నాతో చెప్పిరి. నీవు సోములు గారిలో మాట్లాడగోరెద నా అని నేను ఆ ప్రభావము నడిగితిని. ఆమె నేను మాట్లాడగోరెనని చెప్పెను. 268 వసంబరు కనిస్తేలులు ఆ ప్రభావము నెరుగు గొంతుక కోయుటకు సూచించు సన్నలను చేసెనని ఇన స్పెక్టరు గారు నాకు గాని దరిమి లాదుగాని నాతో చెప్పలేదు. (కానుపరీక్ష) ఎవరో థైలీలతో మాట్లాడుటకు వచ్చిరి మాక్రమే నాతో చెప్పిరి. సోములు గారు జయిలలో కేర వచ్చిరి నీ నడి కాపలా బంధువులను చెప్పెను. సోములు గారు ఖయీదీలతో మాట్లాడిరి నేను నాతో సోములు గారు మాట్లాడుట కనుమరి నిప్పించవలెనని కోరుచు ప్రాయటకు ఇన స్పెక్టరు గారు కాక కాగితమును సిద్ధముగా వ్రాసి పట్టుకొనిరి. ఎవరికోసమో నాకు తెలియదు. ఇద్దరిలో నెవరికోసమో యుక్తకోసమే యుండును. ఇట్లు కోరుట యం చేయి యును వింత లేదు. ఆమెను వారు బలంతలేపెట్టెను. ఆమె స్వజాతిలను చేసిరి. దుర్బోధన చేసి ఆటలు చేసిరిని నేను తేలచు.

The Serious Effect of Floods.

Only Hillocks and Tall Trees Appearing. CALCUTTA, July 17. A Karimgunj correspondent thus describes the serious effect of the recent flood in Assam:—Terrible floods have overtaken this part of the country. In the District of Cachar only hillocks and tall trees are to be seen above the water, the whole country being submerged. The residents of the Silchar town have taken shelter in the hilly portion there, leaving all their belongings behind. The river Barak rose so high that the despatch steamers could not make headway beneath the railway bridge at Badarpur even with their funnel down. The service up to Silchar was, therefore, stopped. The Railway communication, too, between Badarpur and Silchar is stopped owing to the breaches. The telegraphic communication between Karimgunj and Silchar is also out off. Several people from the interior came here for relief.

EAST BENGAL.

The Pragpore Dacoity Case

BARISAL, July 17. Mr. Goldie, the Superintendent of Police, Pabna, examined, said that in the beginning of May he was at Pabna. At about 8-30 in the evening of the 3rd, he received a telegram from Sivalaya. The witness got his launch ready and started. On coming back to Pabna he heard that a man had been shot at Khalilpore and the witness then went to Belgachi. The boat was at Belgachi and in it was found on a plate matter like the brain substance. He ordered this to be sent to the Chemical Examiner. The witness then went to Khalilpore in a boat. Some of the witnesses were examined in his presence. The witness ordered Nirode Babu to search the river side as Nirode Babu told him that a boy had found there an empty cartridge case. The examination of the witness was not finished when the Court rose for the day.

The Worst Affected Noakhali.

Relief Measures. CALCUTTA, July 18. Of all the famine districts in Eastern Bengal, Noakhali is the worst affected. The calamity there is widespread and the suffering is marked. The Famine Relief Committee, organised by respectable people with the District Magistrate as President, is doing its best to help the people. Forty five centers have been opened, and 60,000 people are receiving gratuitous relief every week. During the last two weeks the Committee has spent Rs. 5,200. It has received a contribution of Rs. 5,000 from the Government; Rs. 2,000 from the Imperial Relief Fund; and Rs. 1,075 from the public. Besides the gratuitous relief the Government have paid considerable sums of money to be advanced as loans. It has advanced Rs. 80,000 toward the Agricultural loans Rs. 70,000 in Noakhali and Tipperah, and Rs. 10,000 in Chittagong.

The Hon. Mr. Bell in Noakhali.

The Hon. Mr. Beatson-Bell is now at Noakhali, one of the famine stricken districts in Eastern Bengal, and granted interviews to the Secretary and the prominent workers of the Relief Committee. The Secretary described the present situation fully to Mr. Beatson-Bell and pressed for more grants to enable the Relief Committee to continue the gratuitous relief for at least two weeks more. He said that up to the week ending the 12th July the number of persons in receipt of gratuitous relief has reached about 35,000. Mr. Beatson-Bell expressed great satisfaction with the working of the Committee and told the members that he distributed rice and dall at Laksam. He is expected to be present at the Chararia centre, when rice will be distributed to the poor of the locality.

BOMBAY.

Sir Rabindra's Poems.

Their Popularity in Bombay. BOMBAY, July 19. The growing popularity of Sir Rabindranath's poems on this side of India was evidenced at the opening lecture delivered by Sir Narayan Chandavarkar yesterday, at the Students' Brotherhood, for expounding the poems in the "Gardener". Quite a crowd of educated youngmen and some ladies attended the lecture, and many had to return disappointed, the hall of the Prarthana Samaj not being sufficient to accommodate all. The lecture was very interesting and was listened to with wrapt attention from the beginning to end. Many among the crowd carried copies of the "Gardener" in their hands.

MOSLEM REPRESENTATIVE FROM BOMBAY.

To the Imperial Council. Differences of Opinion. BOMBAY, July 19. There is some difference of opinion among the Mahomedan Members of the Bombay Legislative Council as to whether the present system by which they elect the Member of the Imperial Council is satisfactory. Demand is made in some quarters that the electorate should be enlarged so as to be made more representative. On the other hand it is argued that the present system is the best that can be devised, as the Mahomedan Members of the Bombay Legislative Council are accredited representative of the different divisions of their community, and that if the electorate were enlarged and thus composed differently, it would be difficult for the electors of one division to judge of the qualification of a Candidate of another division. In view of this the Government have invited the views of the present Mahomedan Members of the Bombay Council, as well as of Sir Fazulbhoy Currimbhoy, the present representative of the community in the Viceregal Council. It has been decided that the Members shall send in their individual opinions at an early date, so as to enable the Government to frame rules for future elections.

SOUTH INDIA.

The Governor's Tour.

Arrival at Madanapalle. MADANAPALLE, July 19. H. E. Lord Pentland had a busy time in Madanapalle to-day. He arrived in the town on Saturday evening from Chittoor after a motor car journey extending over twelve hours. Halts were made at the Collector's bungalow at Palmaner the approaches to which were lined by school children who gave H. E. the Governor a rousing welcome. After breakfast and luncheon H. E. Lord Pentland drove to Punganur, where he was met by the Zemindar and conducted in procession to the Palace. There His Excellency inspected the treasures of the Palace, which included gifts to the Zamindar's ancestors from the Kings of Vijayanagaram and from Akbar. H. E. the Governor also interviewed the Zamindars. He arrived in Madanapalle in the evening, the journey being accomplished in drizzling rain. To-day the residents accorded him a public welcome in a prettily decorated dramatic pandal. He received and replied to an address. An inspection of the Arcot American Mission High School was followed by the opening of a Hindu High School and College. In the afternoon H. E. the Governor performed the opening Ceremony of the Women and Children's Hospital and inspected the Tuberculosis sanatorium. He will leave this evening by a special train for Chandragiri.

4 వ పేజీలోని వార్తలు

ఆ సీసా నాకు కనపడుచున్నది. అందులో రెండు మూడు ద్రాకుల విషద్రావకముండవచ్చును. ఒక మిత్రమైన మోతాదునకు రెండు మొదలు 8 బొట్ల అత్యంత చాలు అయినది బొట్లు ఒక ద్రావకము అగును. ఆ సీసా మూడు 12 మిక్కుటమైన మోతాదులు పట్టును. అందులోని ద్రావకము ప్రొచెన్జెక్ ట్రైడో ప్రోకాసిడ్ నీరును, ట్రైడో ప్రోకాసిడ్ నీరును, విషమయి రసద్రావకము కలిపితే ఆ ద్రావకమగును. ఒక గ్రెయిసులో వాల్లర వంతు ద్రావకము పిల్లల చంపగలదు. అట్టి యాదృశ మానీసాలో నెండున్నది నేను సుమారుగ నయిన చెప్పజాలను ఈ సీసాలో మూడు, నాలుగు, మిక్కుటమగు అపాయకరమయిన మోతాదులు ఉండియుండును.

భూహరణలయిన పిచ్చుకు.

అక్కక్కటట్లుండెడిది. విషమయి సమయము చాల చేదయినది. కక్క పాలను అనుమానముతో ముగ్ధులు త్రాగివేసెను. నేను పాలను పింగాణిలో పోయిపోతేనే కుక్క త్రాగివేసెను పింగాణికి నల్లరంగులేదు నేను కుక్కకు రెండవసారి పాలను పోసివచ్చితే 15 నిమిషములైనది. అంతవరకును అది వెనుక కాళ్ళపై కూర్చుని యుండెను. అది సంతోషిస్తే యుండెను. అది యెంతమాత్రము అసౌఖ్యముగ నున్నట్లు లేదు పరీక్షించి చూచుటకై అంటు నేను రెండవసారి పాలను పోయి నిశ్చయించితిని. దానికి రెండవసారి పాలపోసి, అర గంటవరకు కనిపెట్టిచూచి తరువాత వెళ్ళలేనని నాతలంపు. మొదటిసారి పాలపోసిన వెంటనే విషపుసంగతి నాకు తెలియరాలేదు. రెండవసారి పోసిన తరువాత వాకనమానము కలిగింది. కుక్క చచ్చుటతోడనే స్పష్టమయినది. నేటిటి కుక్కయరణము నివారణ కలగను. ఆపాలలో విషమయిదని నామనము కలెను అందుచేత దానిని కేరళకు బంతువునై పరీక్షించ దలచితిని. అక్కడ చచ్చుచుండివున్న నాకలెగాక దగ్గర నావాకనముకూడ నుండెను. నేను రెండవసారి పాల నిచ్చివు దాయన అచటలేదు నావాకనముకూడే భృగూ జులు. అయిననాటి అయిదున్నది కానిది నాకు తెలియదు. నేనాయనను క్రిందికోర్కూ చూచియుండలేదు. పదవిని కోర్కూ దినులులలో అయిన రాజమండ్రిలోనే జూడలేదు నేను పాలను కొడికిపోసి పరీక్షించినపుడు అయినయుండెను. కోర్కూ విషములు కోర్కూ పరిశోధనని ఆసమయమునందు అయిన నాతో చెప్పెను. అయిన నాకు సందేహముగనే యుండెను. పది మిషములవర కాకోడికి కాచియుంటిని. ఆసమయములో నేమియు కలిగినవలేదు. అక్కడ చాల కోర్కూండెను.

కుక్కచచ్చిన తరువాత, కోడికి : డిడివెట్టి, పాలగిన్నె పట్టుకొని రాజుగారిదగ్గర పోతిని. వారిలో నేను మాట్లాడుచుండగా పాలుగారి గిన్నె గారి వారికి నేనాపలేదు. నేను వారిలో మాట్లాడుచుండగా పాలగిన్నె వాడేతనే యున్నది; నేను వెళ్లి వారికి చూపించలేదు. మాయువువీడును 8 లేక 4 గజముల యెడమ గలదు. దివానుగారు నావాకనము రదియు నచటనే యుండిరి. రాజుగారి యింటికి పుడు గారు పాలనకజూడలేదు. దొడ్డిలోనుండి నపుడు చూచిరి. రాజుగారియెడల నావాకనముపాలను పరీక్షించలేదు. కోర్కూ ఆవరణలో నే నాయనతో సంభాషించలేదు. కుక్కచచ్చినను బూర్వము జరిగినవిషమును నాయనకు జెప్పితిని. గిన్నెకు గల నల్లకప్పుకుగూర్చియు, పాల నీలరంగుకుగూర్చియు ఆ అనతో చెప్పియుండినట్లుకొనెను. రాజుగారి సమయమునకు బోయినపుడు నేనాపాలను దివానుగారికి చూపలేదు. దివానుగారు వారంతట వారే చచ్చి పాలను చూచియున్నానాకు జ్ఞాపకములేదు. నే చటికి రెండవసారి పోయినపుడుగూడ దివానుగారికి చూపలేదు. మొట్టమొదట నేను రాజుగారిదగ్గర పోవుచుండ గది నాను గారికి చూపితిని నేను రాజుగారి వద్దకు పోవుచుండగా దివానుగారు దారిలో నుండి. నేను గిన్నెలకుగల కలకప్పును పాలనీలరంగును వారికి జూపితిని.

కుక్క చచ్చి యినదని రాజుగారితో చెప్పితిని. మరునాడు కలెక్టరుగారు వచ్చిరి. నేను వారికి వాంగ్మూలమిచ్చితిని. కాని వా. నయత్రయ చూపించలేదు. వెండిగిన్నెలలోనున్న పాలను, నీటిపాలను, యిదివరకు చూచియుంటిని. కాని అప్పుడు నల్లరంగునుమాత్రము చూచియుండలేదు. నా ధారణమైన తోడుకొనినపాలు వెండిగిన్నెకును మధ్య చేయదు. అటువంటి పిల్లలకు ఎందుకు గలిగినది నాకేమియు తోచలేదు. పుల్లకపదార్థ మేమయిన పాలలో కేరళపుడు పాలు తోడుకొనును. నేను మృతక శేఖరపరీక్ష సమయమున నచట

నుండిని. కసాయనికపరిశోధకునకు పంపబడిన బంగిలను నేను ముట్టుకొనలేదు. రాజుగారు పంపిన వస్త్రధావమునకు, బదులుగ, రాజుగారి కా సాయంకాలము, నేను వస్త్రధావము చేయలేదు.

పితావురపు వాకనత్వపు దావాకేసు సమయములో నేను విద్యార్థిని. నేనేవిధము నాయనకు సహాయము చేయలేదు. [ఒకసంతకమును చూపించగ అది తనదికాదని సాక్షి చెప్పెను. ఆయన తరువాత యంతములు తాను వ్రాయలేదనెను. తనపేరు, నూర్యనారాయణరావు, లేక, నూర్యనారాయణమూర్తి యని వాడుకగాని, నూర్యనారాయణ యని వాడుకలేదని చెప్పెను.]

అప్పురావుగారు చేసిన క్రాసుపరీక్ష.

“నేను వెనుకటి వాంగ్మూలములో పాలను పుట్టిక పుట్ట లేదని చెప్పి వెంటనే మరల నున్నదని చెప్పితిని. కాని అట్లుకాదు.

గ్రాంట్లుగారు చేసిన క్రాసు పరీక్ష.

కలెక్టరుగారు పితావురము వచ్చి సాయంకాలము 8, 4 గంటల మధ్యకే నా వాంగ్మూలము తీసికొనిరి. కలెక్టరుగారు పాలను పరీక్షించి చచ్చినపుడు అది నా స్వాధీనములేదు. అది దివానుగారి స్వాధీనములో నుండెను. వెండిగిన్నెను నీలుచేసి నప్పుడు ఆ గిన్నెలో నల్లరంగులు యుండెను.

కోర్కూవారి క్రాసుపరీక్ష.

నేనాగిన్నెను తీసికొనవలెనని ఇంకొకపని ముట్టుకొనలేదు. పింగాణి గిన్నెలో పాలును పోయిపోయి మొట్టమొదటిసారి, పాలకు గలిగినవలయు. పాలగిన్నెలోనుండి పింగాణి గిన్నెలోనికి పోయబడినప్పుడు అది తెల్లగయుండెను. వెండిగిన్నెలో మాత్రము నల్లరంగుపొడయుండెను. గాంగ్మూలలోపోసి పరీక్షించి చూచుచు నాయనోచలేదు. మొట్టమొదట వెండిగిన్నెలో పాలన్నయ : ల్లగనండెను నాయభిప్రాయముకాని పింగాణిలో పోసివేసిన కొంతపాలు తెల్లగనున్నదని తెలిసెను

రంగు. ఎంతవరకు ప్రేమించియున్నదోమని చూచుటకు నీటునటు త్రొక్కినాను. అదంతయు నేకగా నా నోక్కిమాదిరి రంగుగానే యున్నదని నాతలంపు ఆ అంతయు నీలి నల్లముగా నుండదను సందేహము నాకులేదు. నేనుకొనిన భాగమును పుల్లని భాగమును నేను నేరుగ నున్నది రెండిటిలోను కూడ నీలిరంగు ఉన్నది. కడుపు ఉబ్బు మొదలగు చిహ్నములన్నియు విషముగలవ కలిగిన నియమ కొంటిని చిహ్నములపట్టి విషముఫలూరితమిచ్చెనేను కుక్కచచ్చిపోవుటకు కారణము విషమయిదని నా నానానానా పాదరసమో, లేక పిల్లికవిషగనమో అయియుండవచ్చును. రససంబంధమైన కస్తులను తీసినజంతువులుచచ్చుటకందు ఈ నీలిరంగు రససంబంధమైన కస్తుపువలన కలిగి యుండునని నాకు తోచలేదు. ఇప్పుడు నా కది గట్టుచున్నది. రససంబంధమైన నొక కస్తుపు (క్లైరైటు) వెండిని తాకినచో, దానిని నలుపు జేయును నీలిరంగు క్లైరైజవలన కలిగియుండ వచ్చునని యిప్పుడు నాకు తోచుచున్నది. ఉదజ ప్రకాశము ట్రైడోప్రోకాసిడ్ అనియు పాలలో పోసిన పాలుతోడుకొనును. విషమయి సమయమున అప్పుడు కలన పాలుతోడుకొని యుండునని నాకు తోచలేదు. ఉదజ ప్రకాశమును, ముప్పిరసము ఈ రెంటివలననూడ పాలుతోడుకొనును. రసనపు పరీక్షను కడకు 10 బొట్లల పాత్రు తోడుకొని నది పరీక్షించెను. నీరు పానానా మొదలగు విషముల వలననూడ నీలిరంగు కలుగ వచ్చునని తెలిసినను, నమరసనపు పరీక్షకును ఆకురు నప్పుడు నీలిరంగు ఎరువలన కలిగి యుండునో యు జ్ఞామిను యంతయు నాకుండలేదు ఉదజప్రకాశమును పలన పాలు తోడుకొనియుండునని నాకిప్పుడు తోచుచున్నది.

గ్రాంట్లుగారిచే ప్రక్షింపబడి చెప్పిన సాక్ష్యము:— పాలలో వాచిదిక పర్యవేక్షించుదము (మెన్బర్స్ పరీక్షలేదు) కనపడకపోయినయెడల, ఆ నీలిరంగు ఆ పాదరసమలన వచ్చినట్లు చెప్పలేదు.

అప్పుడు మాన్వేగారిచే ప్రక్షింపబడి చెప్పిన సాక్ష్యము:— వాచిదము పాలలో నొకపక్షమున నున్నదనుకొనిన యెవల గనపడునోతకు నివరతయందు గనపడకుండ నందిలి వాచిదమునంతయు కుక్కయు. కోడియు తి:వేసియుండుట యసంభవము. రసనపు పరీక్షకునకి పాలలో వాచిదము కనపడలేదు. రసనపు పరీక్షకును పాలను అతి నూక్కుముగా పరీక్షించి పాదరసము నాతలంపు.

ప్రశ్న.— అయితే, అనీలి రంగుఎటుల వచ్చినదని విచారించుము? గిన్నెలోనూడ నీలిరంగు ఉండెదా?

సాక్షి.— ఉన్నది.

ప్రశ్న.— పాలు ఏమాత్రముండును?

సాక్షి.— నేనుకొనలేదు. 10 బొట్లలు ఉండవచ్చును.

ప్రశ్న.— అది నీలముగానుండెదా?

సాక్షి.— అవును.

ప్రశ్న.— పాలరంగు నీలముగానుండెదా?

సాక్షి.— లేదు.

ప్రశ్న.— పాలలో నీళ్ళుకలిపిమీదట అది నీలముగానుండెదా?

సాక్షి.— లేదు.

గ్రాంట్లుగారిచే పరీక్షించబడి, చెప్పిన సాక్ష్యము:— మృతక శేఖర పరీక్షలకు చాలా చేసియున్నాను. పాదరసము ఖనిజరస్తువు జీర్ణతో కలుపులో పాదరసమును గాంచినను, నదియచ్చట కెట్లు రచ్చియుండెనో చెప్పలేదు. కడుపులోనున్న పాదరసమును నేను కనపెట్టలేను జీర్ణతోకలు మొదలగుభాగములు నివరపు పరీక్షకుంకదవు బంతువును. ఒకశరీరములో పాదరస సుబంధములై నప్పుడుకనపడినను. నానిని ఆశోభోజకము చేయుచుండగ త్రియ్యుండునో, పాలను త్రాచుచుండగ తిని యుండునో నేచెప్పజాలను

అప్పుడు గారిచే పరీక్షించబడి చెప్పిన సాక్ష్యము:— నేను కొర్కూలో సాక్ష్యమిచ్చి: తరువాత నింటికిపోయి రంగు మారయుండుటకు కారణమేమయి యుండునో స్పష్టము జేసుకొనవలయునని ప్రయత్నించితిని. అనేకవిధముల యత్నించి నాను అనీలిరంగు పొందినవిధము వారిదయవలన నైయుండునని యుకొంటిని నేనుసాక్షిబోయను ఎక్కరకు నాకానాభిప్రాయముండెను (నేను దానిని పరీక్షించకమున్న) అక్కక్క పాదరస సుబంధమైన క వస్తువు నొకవారిని తిని గాని, త్రాగి గానియుండవచ్చును. కొంతవారసమును అది తినిపెట్టనియుండవచ్చును, నేను చెప్పలేను తెలియదు అది చెప్పటకు నాకు శక్తిలేదు.

కోర్కూవారి ప్రశ్న:— దగ్గర తీసుకొని రావలయున్న అకుక్క పాదరసమును నునియొడుట పంచరమా? సాక్షి నేను చెప్పలేను.

పాదరస పర్యవేక్షించుదము నీలిగ్మమిచ్చునని చూచితిని కాని ఈ నీలిగ్మము నేనావెండిగిన్నెలో చూచి:ంత నల్లగాలేదు. రంగుయొక్క కారణమేమో నాకు తెలియదు అది చెప్పియున్నాను. అది యెప్పుడు తెలియలేదనిగా నేను ఇందు ముఖ్యదగ్గరండి పాలను పుచ్చుకొనవచ్చును.

అప్పుడు గారిచే ప్రక్షింపబడి చెప్పిన సాక్ష్యము:— వెండిపొడ పాదరస పర్యవేక్షించుదము నేనీలిరంగు నున్న నీలిభాగమునుగూ ఈభాగములో గురు మార్పుకుండునని నేను ఎప్పుడును పరీక్షించలేదు. ఆ రంగు మార్పు అను ఆ మాకు పాదరసము వలననే యుండును, అందలి పాదరసమును నేను కనిపెట్టలేను. వాలో పొడిక పర్యవేక్షించుదము నేనీక ఆ ప్రార్థికా కలసి పోవును. వెండిపొడలో పాదరసమును పోసిన, అది మరక అవును. అమరక వలగా నుండును. ఇట్టిచోటుల రాజానిక మాన్యునాకు తెలియవు ఈ మాదిరి అయిన మరక అసల దానికంటెలేబ గానుండును అదిది యింతకంటె నల్ల.

అప్పుడు. దివానును ఆ సెన్సెంటు దివానును పిలిపించి, పాలనుబుట్టిలో పోసినతరువాత బుట్టికి నీలు నీలక సంగతి యును, వారివద్దకుండిపోయి పోవు వారికిచేర లోపుగా ఆబుట్టి నెరకును నేమియు జేరులేదను విషయమును, వాచే భృగవరపియటకు గ్రాంట్లుగారు కోర్కూవారిగోడరి కోర్కూవారందునకు నంగీకరించిరి.

The Pithapur Poisoning Case.

RAJAHMUNDRY, July 16.

Further hearing was resumed this morning. Defence witness (Mr. Ch. Atchutalingam Sub-Magistrate, Pithapuram, deposed that he took the deposition from the Approver on the 9th on 8th Morning. She made a short statement on the 7th morning. One of the Court peons complained to him that some body came to speak to the prisoners. He wanted to inquire after he came back. He sent for Madhavarayadu and asked whether anybody came to speak to the prisoners. He was not satisfied with their explanation and reprimanded them. He told the Circle Inspector that he did not like that persons should come within the jail precincts and wanted to take proper steps. The Inspector asked permission that Mr. Somulu might be permitted to talk to In Jemukul as the latter wanted it. Witness asked approver whether she wished to talk with Mr. Somulu. She said no. The Inspector did not report to him that day or on any subsequent date that constable 263 threatened to cut the throat of the Approver. Cross Examined witness stated that what was reported to him was that some one came to speak to the prisoners. The Treasury Guard told him that Mr. Somulu actually came within the jail precincts. He did not think Mr. Somulu spoke to prisoners. The Inspector himself was ready with a paper to write for permission to Mr. Somulu. He cannot say on whose behalf he must be for one or the other. He did not think there was any extraordinary influence was brought to bear upon her. She made her statement voluntarily. He did not suspect any evil influence was brought to bear on her. (From Our Special Correspondent).

THE GREAT WAR.

Turkish Lines Stormed in Gallipoli.

OFFENSIVE AGAINST WARSAW PROGRESSING.

Threatened Strike at Krupps.

ITALIAN OCCUPATION OF PASSES.

Anniversary of War: A Resolution of Inflexible Determination.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Women Claim Right to Assist in Munitions Manufacture.

LONDON, July 18. Wonderful scenes occurred on Saturday when tens of thousands of women marched through London headed by a deputation to Mr. Lloyd George to demand right to assist in manufacture of munitions and other war works. Mr. Lloyd George in replying said that the Government would endeavour its utmost to utilize women's services. Without women victory will tarry, he said, and victory that tarries means victory whose footprints are footprints of blood.

THE WAR'S FIRST ANNIVERSARY.

Proposed Empire Celebration.

A Resolution of Determination.

LONDON, July 17. Representatives of the Dominions and the Colonies are lending enthusiastic support to the movement to hold Meetings throughout Great Britain and the Empire on August 8th, the anniversary of the declaration of the war, at which the following resolution, which is approved by Mr. Asquith and Mr. Bonar Law, will be moved:—"On this anniversary of the declaration of a righteous war this meeting of citizens records its inflexible determination to continue to victorious end the struggle in the maintenance of those ideals of liberty and justice which are the common and sacred cause of the Allies."

Activity of British Airmen.

Effective Bombardments.

LAHORE, July 17. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday:—The Dutch "Telegraph" states that English airmen on the 8th July destroyed the ammunition depot between Roulers and Kortryk (Courtrai). On the 12th instant seven bombs were dropped on the officers' casino at Menin, there being several casualties among the officers. On the 14th instant bombs were dropped on the Zeebrugge break-water.

The War Loan.

Amount of Post Office Investments.

LONDON, July 17. In a speech at Middlesbrough Mr. Herbert Samuel said that till yesterday twenty-four millions of the War Loan had been subscribed through post office vouchers.

The "Lusitania" Outrage.

RESULT OF THE ENQUIRY.

Lord Mersey's Indictment of Germany.

LONDON, July 17. Lord Mersey has delivered judgment in the "Lusitania" enquiry. He found that the torpedoing was done not merely with the intention of sinking the ship, but of destroying the lives of the passengers. No warning was given nor was the vessel requested to heave to. The "Lusitania" carried no guns and no ammunition for such, nor any troops. She violated no laws of the United States. She carried a number of cases of cartridges as cargo. This was entered on the manifest. There was no other explosive on board. The Captain did not follow the Admiralty's advice in some respects, but blame is not on that account to be imputed to him. He was entitled to exercise his own skilled judgment.

Indian Prisoners in Germany.

Mr Chamberlain's Statement.

LONDON, July 15. In the House of Commons Mr. Chamberlain stated that he had no information beyond the two reports already submitted to the House regarding the treatment of Indian prisoners in Germany. He understood that they were given full opportunity to perform their religious duties. Efforts were being made through diplomatic channels to obtain a special report on their case.

A Bye-Election Fiasco.

LONDON, July 17. In the bye-election for Central Glasgow, necessitated by the Unionist Mr. Ralston persisting in opposing the official Unionist candidate, Mr. Macleod, the latter obtained 5341 votes and Mr. Ralston 266.

British Successes at Ypres.

The "Eye-Witness's" Account.

LONDON, July 18.

The "Eye-Witness" with the British Head quarters, describing the British capture of trenches at Ypres on the morning of the 6th instant, says:—An impenetrable white veil of mist which crept up in the early hours, covered the whole low-lying area of Ypres Canal when the British guns began the preparatory bombardment. It lifted, however, before the time for the assaults arrived. The Infantry, who were crouching under cover, ready and impatient for the signal to advance, were able to see their way to the enemy's position, which was very close. So well had the assault been prepared that there was little shooting from the German front lines, and hardly any necessity for the British stormers to hurry. The effects of the British and French guns were very severe. The defences which were very deep, were much knocked about, and the survivors of the men who held them had bolted. The trenches were full of a surprising amount of equipment.

The attack was evidently a surprise, as hot coffee and unopened letters were found in the dug-outs. The number of bodies and the statements of prisoners show that the German losses were severe.

Sir John French's Despatch.

LONDON, July 18.

Field Marshal French reports that the situation is unchanged though since July 9th there have been no engagements requiring special report. There has been considerable activity of the front line. Several mines have been sprung on both sides and portions of front have sometimes been heavily bombarded. On three occasions the enemy gained footing in our trenches but were immediately expelled. One of these attacks was preceded by heavy shelling the feature of which was the enemy's employment of large quantity of gas shells.

FRANCE.

Enemy Assaults Everywhere Frustrated.

LONDON, July 17.

PARIS.—A communique says the cannonade continued during the night north of Souchez, and grenade fighting occurred in Argonne in the region of Marie Therese. Two German attacks on our positions west of Boureuilles were repulsed and another night attack on our trenches in the forest of Parroy was frustrated as were likewise assaults at Bandesah and Bonhomme.

Prohibition in Paris.

LONDON, July 15.

PARIS.—M. Gallini has prohibited the sale of all alcoholic liquor to all soldiers and Officers in the entrenched camp of Paris.

A Paris Report.

Violent German Attack Repulsed with Heavy Loss.

LONDON, July 18.

PARIS.—A communique says:—The day was comparatively quiet. There were no infantry actions in Argonne. A violent German attack on the heights of the Meuse was repulsed with heavy loss. The enemy at one point regained a footing in a section of a trench which the French captured on July 6th.

SECRETARY OF STATE'S MESSAGE.

German Attacks Repulsed.

Effective Work of French Airmen.

SIMLA, July 18.

The French, by a curtain fire, have prevented any attempt to attack in the region of Arras and against Lesparages. In the Meuse heights the Germans attacked the positions they had lost near Lemtrety in Lorraine and were everywhere repulsed.

French aeroplanes dropped bombs on the railway station at Chancy, where important depots of material were concentrated.

Comparative Quiet.

LONDON, July 18.

A Paris communique says.—Last night was relatively quiet and only artillery actions occurred.

The Taking of Ngaundere.

A Brilliant Affair.

LONDON, July 18.

PARIS.—The official reports show that the taking of Ngaundere was a brilliant affair. It was the centre of

TELEGRAMS.

German defence and its loss is a serious reverse to the Germans who attempted to retake it by sharp night counter-attack in which they were again defeated and retreated southwestwards. The French and British troops operating near the coast have taken the stations of Dehans and Tjahe.

A Paris Communique.

LONDON, July 19.

PARIS.—The Communique says:—There has been violent artillery duel round Souchez and sharp infantry actions have occurred on the heights of the Meuse. Counter-attack this morning regained us a section of trench occupied by the enemy yesterday. The Germans again attacked during day aided by Jets of burning liquid but they were repulsed. We inflicted very heavy losses on the enemy and took 202 prisoners.

RUSSIA.

SECRETARY OF STATE'S MESSAGE.

The New German Offensive.

Przasnysz Captured.

SIMLA, July 18.

The following telegram, dated the 16th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—A new German offensive north of Poland against Warsaw has been developing. A German communique of the 15th instant says:—"Przasnysz, the possession of which was hotly contested in February, and which had since been strongly consolidated by the Russians, has been captured. A Russian communique of the same date says:—"The Russian troops now occupy the front south of the town. Further north-east the enemy took a few trenches on the 13th, having suffered enormous losses. The enemy did not renew the attack on the 14th. The Russians repulsed a partial attack in the direction of Lomza, and in the trans-Niemen district the enemy maintained an artillery and rifle fire on a vast front, but did not take the offensive except in small infantry detachments which were everywhere repulsed.

Advance in the Baltic Provinces.

Further north, again in the Baltic Province in the region of Biga and Shavli, the enemy have received reinforcements and have begun to advance and the Russian cavalry and the advance guards are holding them up at the passage of the Rivers Windawa and Wenta and in other favourable positions. There has been no further movement in South-East Poland, but on the Dniester the Austrians are showing activity and have crossed the river in the districts of Iwansjojawa and Koscednikisinkow.

[PRZASNYSZ.—A town in Russian Poland, 60 miles N. E. of Prock, 16 miles from Cieschanowa Railway station, near Prussian frontier. Pop. 8000.]

German Advance in Poland.

Russians Retire to a Concentrated Position.

LONDON, July 17.

PETROGRAD.—A Communique says:—After outpost fights the enemy on Thursday occupied the right bank of the rivers Windau and Wenta and continued to advance eastward. The Russians on the Narew front between the rivers Orjitz and Pissa retired on Thursday night to a more concentrated position on the right bank of the Narew. Vigorous German attacks west of Orjitz on Thursday were repulsed with heavy loss to the enemy. The enemy on Thursday attempted to attack along the two roads to Radom from the north-west and west. They were repulsed. Vigorous fighting is also proceeding between the rivers Vievpr and Bug near the mouth of the Zlotalipa while the Russians attacked two large enemy bodies crossing the Dniester near Grodik.

German Progress.

SIMLA, July 18.

The following telegram, dated the 17th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—

The German offensive north of Warsaw is progressing, and a Russian communique says that the Russians have withdrawn from between Pissa and Orce to assume a more concentrated position on the right bank of the Narew.

Important enemy forces also are attacking south Przasnysz. On the 15th instant, two vigorous attacks on the Russian right flank here were repulsed with great enemy losses. In the centre the enemy slightly progressed, but the movement stopped, and on the left bank the German attack broke down 400 paces before the Russian front. The German account is that south-east and south of Przasnysz the Germans progressed.

The German offensive in the Baltic provinces also has progressed, and a Russian communique says that, after fights with the Russian advance guards, the enemy yesterday occupied the right bank of the Windawa and the Wenta, and continued in places movement eastwards towards Riga in Central Poland. In South Galicia the enemy attempted an offensive towards Bedom, but were repulsed.

In south-east Poland the Austro-German movement in Lublin remains at a standstill. Between the Weiprz and the Bug there have been vigorous advance-guard actions, and in eastern Galicia and on the Dniester there has been increased activity on both sides.

Annihilation of German Battalions.

LONDON, July 18.

PETROGRAD.—The Communique says.—Fierce fighting has occurred on Ohjitz. Three battalions of the enemy crossed the river and the Russians furiously counter-attacked annihilating the enemy with bayonet. Reports from other sectors speak of successes and reverses on both the sides.

TURKEY.

The Allies' Success in Gallipoli.

LONDON, July 16.

A French communique regarding the Dardanelles success says that the Turkish second line was stormed after a magnificent charge by the Zouaves and the foreign Legionaries.

TELEGRAMS.

Turkish Peace Movement.
Delegates to Switzerland.

LAHORE, July 18.
The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled on the 16th instant:—The "Times" correspondent in the Balkans, wiring from Sofia, confirms the passage of Turkish delegates for Switzerland.

This message refers to a telegram to a contemporary reporting the arrival in Sofia of Turkish delegates going to Switzerland to negotiate separate peace. The telegram also stated that the German military Attache had left Constantinople taking with him the Embassy archives.

ITALY.**An Irredentist Minister.**

LONDON, July 16.
ROME.—Signor Barzilai, the Irredentist leader and a Deputy, has been appointed Minister without portfolio.

Australians Defeated in Mountain Warfare
Italian Advance Continued.

LONDON, July 17.
ROME.—A communique reports that the Austrians after crossing the Venerocolo and Brizio passes, which are over ten thousand feet high, attempted to attack the Italian positions, but were repulsed. Afterwards the Italians solidly occupied the two passes. The Austrians also made two determined attacks on the Carnia front under cover of fog and darkness. Both were repulsed with heavy losses. There is little change on the Isonzo, where the Austrians have made many small raids in the night time. They are attempting by a continuous bombardment with big guns to check the slow advance of the Italians.

AN ITALIAN COMMUNIQUE.
The Storming of Great Forts.
The Work of Dirigibles.

LONDON, July 18.
ROME.—Italians are successfully continuing to capture the high and difficult region between the forts recently stormed on the Cadore front. The communique says overcoming geographical difficulties and the enemy's determined resistance the Italians have reached the line running from Pass Bois through the Franz Valley to the slopes of Lana Pass. The Infantry were particularly brilliant in the struggle for the possession of the slopes of Lana Pass and despite murderous fire successfully attacked with bayonet the enemy's advanced trenches which are now being organised. The Austrians are showing increased but unsuccessful activity on the Isonzo.

Two Italian dirigibles achieved a fine exploit in dropping bombs on the enemy's works at Gorizia and on camps on the slopes of San Michele with satisfactory results. The dirigibles flew in the glare of the enemy's flares and were subjected to heavy artillery fire but returned safely.

An Aeroplane Brought Down.

LONDON, July 18.
ROME. Italian riflemen brought down one of Austrian aeroplanes returning from the raid on Bari. The machine dropped into the sea and two occupants were captured.

GERMANY.**Government Take Over Coal Industry.**
Great Strike Threatened at Krupps.

ALLAHABAD, July 18.
The "Pioneer's" London correspondent cables:—It is officially announced at Berlin that the Government have assumed control of the coal industry.

The Geneva correspondent of the "Daily Express" says that a great strike is threatened of Krupps' workmen, who threaten to destroy the machinery at the works unless their demands are granted immediately.

The Enemy Forces in the East
Amount to Nine Armies.

LONDON, July 17.
PETROGRAD.—Experts calculate German forces operating on the Galicia Lublin front amount to six armies while on the north front there are three armies and large forces of cavalry.

AUSTRIA.**An Austrian Air Raid.**
Six People Killed.

LONDON, July 18.
Austrian aeroplanes have dropped bombs on Bari, killing six persons.

AFRICA.**S.W. African Campaign Ended.**
Cordial Reception of Troops in Capetown.

LONDON, July 15.
CAPETOWN.—The first detachment of General Botha's home coming troops have arrived. They had a splendid reception as they marched through the streets to the City Hall, where the Mayor welcomed them. He said that he anticipated a noble response in South Africa to the call for Volunteers for the European battlefields. General Thompson emphasised that the troops had only been able to leave the Peninsula owing to the long arm of the British fleet. He congratulated the Cape artillery on their fine guns and their splendid treks, made without losing a horse.

GREECE.**M. Venezelos.**
Reasons for Accepting Leadership.

ATHENS, July 18.
In a notable speech to his supporters M. Venezelos said that the dangers in the present

TELEGRAMS.

situation to which the country was exposed impelled him to resume leadership of the party and forget the unpleasantness of the past. He accused the Government of prolonging its life against the will of the people.

HOLLAND.**Defence of Holland Bill Introduced.**

AMSTERDAM, July 18.
A Bill has been introduced into the chamber providing for the construction of a new lock at Ymuiden, the widening of North sea canal, the enlarging of Ymuiden harbour, and the construction of defence works. The new lock will be larger than the Panama canal locks. The total cost will be one and three quarter millions sterling.

SWEDEN.**Sweden and Peace.**
Premier's Declaration.

LONDON, July 18.
STOCKHOLM.—Replying to a Peace Deputation the Premier said that the Government's policy was strict neutrality and it was its duty to do its utmost to that policy. Events might however occur which would render maintenance of neutrality in the interests of Sweden herself impossible. He would be glad if Sweden were able to intervene in favour of peace but untimely intervention would be worse than useless.

UNITED STATES.**The "Blockade."**
Escape of a Liner.

LONDON, July 18.
NEW YORK.—The liner "Orduna" has arrived here. The passengers state that she was attacked by a submarine on July 9. A torpedo missed and then six shells were fired. The submarine pursued the liner for a considerable time. There were twenty-one Americans on board.

Britain and American Cotton Exporters.

LONDON, July 17.
WASHINGTON.—Cotton exporters and others express satisfaction at the inauguration by the British Embassy of payment for the detained American cotton cargoes, the ownership of which has been established. The first partial payment of a quarter of million dollars was made yesterday at a rate of ten cents a pound.

America Cup Defender.

LONDON, July 16.
NEW YORK.—Mr. Pierpont Morgan on board the yacht "Corsair" witnessed at Sandy Hook the final race between the "Resolute" and "Vantier" to determine the defender of the America Cup Resolution won.

Thaw Allowed Bail.

LONDON, July 16.
Harry Thaw has been released on bail.

The Escape of the "Orduna."
A Barque used as a Screen.

LONDON, July 18.
New York. The "Orduna" carried 227 passengers many of them Americans. The Torpedo missed by only twenty yards. Shortly before this the "Orduna" sighted a Barque flying the American flag ahead and gave her wide berth. It is believed that she was the American barque "Normandy" which the German submarine also used as a screen for torpedoing Russian ship in close vicinity. This misuse of the "Normandy" has increased American indignation.

Consternation in Official Circles.

The attack has caused consternation in official circles where it was believed that while not conceding the American diplomatic demand that unarmed ships should be warned, Germany would nevertheless see that this was done. Only yesterday Count Bernstorff assured Mr. Lansing that he was confident there would not be another "Lusitania" disaster.

THE CAPTAIN'S STORY.
No Warning Given.

LONDON, July 18.
Captain Taylor, of the "Orduna," says that early in the morning, 37 miles from Queenstown he sighted a submarine, three quarters of a mile distant. Eight minutes afterwards a torpedo was fired. The periscope could only have been a few inches above the surface as there were seven look-outs watching. The torpedo missed, apparently owing to the Germans misjudging the "Orduna's" speed. Not the slightest warning was given and nearly all the passengers were sleeping. After the torpedo had been fired, the Stewards woke the passengers, who assembled on the upper decks with life belts, ready to take to the boats. While shots were passing over the heads of the passengers, the Captain continued sending wireless messages for help. The passengers afterwards passed a Resolution of appreciation of the Captain's masterly manœuvring.

INDIAN TELEGRAMS.

[ASSOCIATED PRESS AGENCY].

CALCUTTA.**The Ninth Dacoity Case.**
Before Barisal Tribunal.

CALCUTTA, July 17.
The further hearing of the ninth case of dacoity in which Anesudin and six others are charged with making preparation to commit a dacoity and assembling for the

TELEGRAMS.

purpose of committing a dacoity, was resumed yesterday before the Special Tribunal at Barisal, when six more witnesses were examined. Sub-Inspector Hiralal Banerjee, of the Rajpur Thana, proved the information received by him through Asyak about the starting of the accused in two boats with arms. Four local men, three Hindus and one Mahomedan, described the search of the dacoits' boats by the Police, and the finds. Two Constables deposed to the arrest of the accused. The case is proceeding.

The Distress in the Assam.
Calcutta Subscriptors.

CALCUTTA, July 19.
Meetings are being held daily in the province to raise subscriptions in aid of the Famine Relief Fund in Eastern Bengal. On Saturday the Magistrate of Scaldah presided at a meeting held there. A sum of rupees one thousand was collected on the spot. On Sunday another meeting was held at Bhavanipur, Doctor Pran Krishna Acherjee presiding. Mr. C. R. Das, Barrister-at-Law, paid Rs. 300 and several thousands were promised.

A German Preserve in Chota Nagpur.

CALCUTTA, July 19.
A correspondent writing to the "Englishman" under heading "German preserve in Chota Nagpur" draws attention to the fact that an enemy subject still sits there as a Magistrate to try British subjects. Red Paul Wagner of the Purulia Branch of German Lutheran Mission is an Honorary Magistrate of Purulia Sudder Bench. After the outbreak of the war he took his seat on the Bench as usual when a pleader turned round to him and remarked that since he was an enemy subject he declined to conduct his case before him. Mr. Wagner very wisely took the hint and left the Court room, but his name is still retained on the list of Honorary Magistrates.

Sir Rabindra's New Translations.

CALCUTTA, July 19.
Sir Rabindranath Tagore has just completed the translation into English of the selected poems of Vidyapati and Chandidas, Bengali poets of the 16th century A. D., which, it is hoped, will give European critics a true insight into the spirit of Vaishnava poems. The poet has also translated some of the Baul songs of Bengal which embody religious philosophy in characteristically simple language of the Baul sect, (a sect of Bengali ascetics.)

UNITED PROVINCES.**Works of Public Utility in U. P.**
Constructed by Private Individuals.

ALLAHABAD, July 17.
Works of public utility valued at over Rs. 3,60,000 were constructed by private individuals in the United Provinces during 1914-15. The works consisted chiefly of Dharamsalas and wells. The largest works were a bridge in the Farakabad district, built by Raja Durga Narain Singh of Terwa at a cost of nearly half a lakh, a Dharamsala at Muttra by Sirdar Balwant Rao Scindia of Gwalior, and an orphanage at Muttra by Lala Kishore Lal, built at a cost of Rs. 40,000 each.

PUNJAB.**Publication of False News.**
Injunction to a Lahore Paper.

The following Press communique has been issued:—In consequence of an article which appeared in the issue of the "Paighani-i-Sulab" newspaper of Lahore dated 29th June 1915, in which an account was given of the destruction of Paris by the enemy, the printer and publisher of the newspaper have been prohibited by the order of the Lieutenant-Governor of the Punjab from publishing any news in regard to the war other than that contained in Reuter's telegrams and in the Secretary of State's telegrams to H. E. the Viceroy.

BURMA.**A Burmese Ladies Motor Ambulance.**
To be Presented.

RANGOON, July 18.
At a well attended meeting held last evening at the Government House with Lady Adamson in the Chair, a Committee was formed for the purpose of collecting donations for a Burmese Ladies Motor Ambulance Fund, for presenting one or more Motor Ambulances for the Front. A sum of over Rs. 3,000 was promised on the spot.

How the "Tenasserim" Escaped.
From Submarine Attack.

RANGOON, July 18.
The Steamer "Ava" arrived here from home today bringing the news of escape of the "Tenasserim" on its last homeward run from Rangoon. The "Tenasserim" passed the Scilly Isles and while in the Channel she sighted two submarines shelling an unknown steamer. She was seen simultaneously by the submarines who signalled her to stop. The "Tenasserim" went full speed, and the submarines fired two shots which missed her. A destroyer came to her aid, and the submarines disappeared.

EAST BENGAL.**Barisal Special Tribunal.**

BARISAL, July 17.
In the ninth case before the Special Tribunal all the seven accused were sentenced to five years rigorous imprisonment each.

TELEGRAMS.

SIMLA.

The Great Gallantry of the 14th Sikhs

British General's Despatch.

SIMLA, July 17.

The following Press "Communique" has been issued:—The following is an account of the part taken by the 14th Sikhs in the action of the 4th and 5th June in the Gallipoli Peninsula. It was sent to His Excellency the Commander-in-Chief by General Sir Ian Hamilton who is the Commander-in-Chief of the Allied forces in this theatre of war. Sir Ian Hamilton writes in the highest sense of the extreme gallantry shown by this fine Battalion. Previous to the advance on the 4th June, the 14th Sikhs held a part of four trenches in the first line which was astride of Gully ravine, and on the right flank of their own Brigade they linked up about 150 yards to the east of the ravine with the left of the 88th Brigade. A brief description of the country immediately round their position is necessary to understand their action and its results. The ravine where our line crossed it, is very steep, often precipitous with sides 40 or 50 feet high. On each side and above are slopes covered with low bushes and scrub, about 2 feet high. On the east forward from our trenches the ground slopes gradually towards a steep ravine from a crest line about 200 yards. Further east our trenches and those of the enemy were about 250 yards apart. Here both sides are using the ravine as their means of communication to the rear. To the west of the ravine the ground is higher and more flat at the top, and two very strong lines of trenches forced ours here at distances of 200 and 330 yards. As the ground rises to the north, these back trenches can support the front by fire, and both can bring an oblique fire across on to the glacis like the slope to the east of the ravine. The role of the 14th Sikhs on the 4th June was to advance in two lines. The front line was to link up the advance of the first lines of the Indian Brigade and the 88th Brigade on each side of the ravine by an advance astride the ravine and to assist the assault on the first of the two formidable trenches facing the east of the Indian Brigade by taking it in flank. The second line was ordered to carry out a similar duty for the second objective viz., the second line of the trenches facing the two Brigades. It will thus be seen that the regiment formed a connection line connecting the line between the two brigades to operate forward with the ravine in its centre. It was known that the enemy had several small trenches in the ravine and the possibility of encountering a machine gun in position at points in the side of the ravine which would command the approaches, had not been overlooked. It was hoped, however, that if the main trenches on each flank were carried, these would have to disappear automatically. To deal first with the eastern side the 88th Brigade's advance was quite successful. The 14th advancing on the left, however, came under very heavy rifle and machine gun fire, while crossing the slope above referred to. The 88th Brigade escaped this as their left flank was just over the crest of the slope. In spite of very heavy losses on the slope, the 14th managed with the greatest determination to keep pace with the British Brigade to their right, carrying the trenches facing them very gallantly and putting the enemy to the bayonet, as they turned to escape from the ravine. The two companies here maintained the touch ordered with the Worcesters, during the whole advance, on the left of the trenches gained by the 88th Brigade and were relieved the next day. The unwounded survivors then numbered one British Officer, one Indian Officer and 14 men. The attack on the enemy's trenches to the west of the ravine failed to carry their first line. It will be remembered that our men at this point were faced by the two lines of trenches about 150 yards apart, from both of which the fire could be simultaneously brought to bear on the assaulting lines. This line of trenches not being carried, the defenders of the ravine were not in any danger of being left, and were consequently able to devote their whole attention to the attack up the narrow gorge, up which the 14th advanced. The leading parties of the 14th came under machine-gun fire from hidden positions on the both sides of the ravine soon after leaving our own lines of trenches, and suffered very heavily, losing four British Officers and 25 per cent of their number. Almost at once rushes forward were made under gallant leaders to reach the spot where the two Companies of the first line had been ordered to take the enemy's trenches to the west in flank and it was reached, but to little purpose as the frontal attack had failed. Some dead ground here and a narrow gorge most gallantly carried enabled a lodgment in the ravine to be effected though at great further loss. Two machine guns were brought up and entrenchments were constructed, and the place was held till the next day, when the enemy from above bombed the small party left, viz., the Colonel, the Doctor and 48 men. Out of it they retired in good order, but with the loss of their two guns, the crews of which had been wiped out. One gun was destroyed by a bomb, and the second has since been recovered. On the west of ravine the two Companies went forward with the assault, when the main attack failed. They could not retire with it, but held on to the ravine edge all day, losing all their British Officers and 75 per cent. of their numbers. The Battalion moved out of its trenches on the 4th, numbering 15th British Officers, 14 Indian Officers, 511 rank and file, the remnant collected next morning. The unwounded were 3 British Officers, 3 Indian Officers and 134 rank and file. In spite of these tremendous losses, there was not a sign of wavering all day. Not an inch of ground gained was given up and not a single straggler came back. The brave men of the Lancashire Fusiliers, who held on with the Sikhs on the left, and the Worcesters alongside whom they fought on the right of the ravine, were full of admiration for the gallantry of their Indian comrades. The defence of the point astride the ravine itself, with an enemy entrenched on both sides, none of it speaks for itself, and is a very fine example of the character the Sikh bears as a stubborn fighting man. The ends of the enemy's trenches leading into the ravine were found to be blocked, with the bodies of the Sikhs and of the enemy who died fighting at close quarters and the glacis slope thickly dotted with the bodies of these fine soldiers all day, as they fell in their steady advance on their enemy. The history of the Sikhs affords many

TELEGRAMS.

instances of their value as soldiers, but it may be safely asserted that nothing finer than the grim valour and steady discipline displayed by the 14th on the 4th June has ever been done by soldiers of the Khalsa. Their devotion to duty and their splendid loyalty to their orders and to their leaders makes a record their nation should look back upon with pride for many generations.

GOODS BROUGHT BY SEA.

Certificate of Origin.

SIMLA, July 17.

A Press communique says:—With reference to the Press communique, dated the 20th May 1915, it is notified for general information that, with effect from the 20th July 1915, certificates of origin in the form prescribed in the notification in the Department of Commerce and Industry (Customs) No 9175, W., dated the 19th June, 1915, will be required in respect of all goods brought by sea into British India, whether in British or in neutral vessels, from Norway, Sweden, Denmark, Holland, Switzerland and Italy, and landed on quays or transferred to lighters at the British Indian ports for transshipment to non-British ports. Such certificates will not be demanded in the case of goods brought from the above mentioned countries, which are carried forward in the same bottom to a foreign port.

State Technical Scholars.

Selections this year.

SIMLA, July 17.

A communique says:—The following State technical scholars have been selected to proceed to England this year:—(1) Mr. E. C. Henri Henriques, Architecture; (2) Mr. C. P. Shah, Pottery; (3) Mr. N. N. Banerji, Mechanical Engineering; (4) Mr. O. L. D'Souza, Electrical Engineering; (5) Mr. Arjan Das, Textile Industry; (6) Mr. Khagendranath Ghosh, Electrical Engineering; (7) Mr. Khalil Ahmad, Metal Work. Two scholarships tenable in India have been granted to Messrs. Raghunath Shivaram Sashe and Narasimha Gopal Bal for a course of instruction in the pressing and refining of castor oil.

Indian Wheat Committee.

Reappointment.

SIMLA, July 17.

The President of the Board of Agriculture and Fisheries has appointed as follows the Indian Wheat Committee which sits in London to supervise the arrangements in the United Kingdom for the shipment of wheat from India on Government account:—Mr. F. D. Acland, M. P., (Chairman), Mr. R. H. Rew, (Deputy Chairman), Mr. J. M. Keynes, Sir George Saltmarsh, Sir Lionel Abrahams, Mr. T. H. Middleton, Mr. J. A. Hubback, and Mr. H. D. Vigor, Secretary.

Secretary of State's Message.

Allied Forces in the Cameroons.

SIMLA, July 18.

On the 29th June the allied forces occupied Ngaindere, an important town in the Central Cameroons on the high ground midway between the British and French borders.

THE RECENT ATTACK ON LAHEJ.

Death of the Sultan of Lahej.

Government of India's Appreciation.

SIMLA, July 18.

The Government of India have received with much regret the news of the death at Aden, on the 13th instant, of Sultan Sir Ali Bin Ahmed Bin Ali, K. C. I. E., Sultan of Alhauta (Lahej). The late Sultan was wounded during the recent attack on his capital by a joint force of Turks and Arabs. He was brought into Aden and there underwent a serious operation, but succumbed soon after. In Sir Ali Bin Ahmed Bin Ali, more commonly known as the Abdali Sultan, the Government of India have lost a loyal friend and ally, whose co-operation as the leading Chief of the Aden Protectorate was a valuable asset. Messages of condolence have been sent to the late Sultan's family from His Majesty the King-Emperor and H. E. the Viceroy.

CALCUTTA.

Administration of Mints.

Review of Calcutta and Bombay Reports.

CALCUTTA, July 17.

Mr. H. F. Howard, Controller of Currency, in the course of his review of the reports of the administration of the mints at Calcutta and Bombay for 1914-15 states:—

Gold Deposited With Government.

After the outbreak of the war an arrangement was made, whereby the Government of India agreed to receive on behalf of the Bank of England, the gold produced by certain Indian Gold-mining Companies for safe custody. At the Bombay Mint the gold is melted and assayed before deposit, the charges being one anna for melting every ten tolas, and Rs. 4 per each assay. The amount deposited to the end of March 1915 was 3,45,980 standard ounces.

Silver Coinage.

The total silver coinage executed for the Government of India in the two Mints during 1914-15 was Rs. 2,17,95-336 as against Rs. 13,15,68,537 in 1913-14. There was no coinage of rupees from purchased silver during the year. The amount of fractional silver coined was also much less than in the preceding year, owing to the existence of adequate stock in the Treasuries and depots and to a falling off in the demand for small coin.

Nickel Coinage.

Generally, nickel coinage was confined to the Bombay Mint and consisted of 42,352,000 anna pieces of a nominal value of Rs. 26,47,000 as against 46,320,000 pieces of the nominal value of Rs. 28,95,000 coined in the previous year.

TELEGRAMS.

Bronze Coinage.

Bronze coinage, which was as usual carried out entirely at the Calcutta Mint, consisted of pice, half pice of the aggregate value of Rs. 4,60,700 as compared with Rs. 2,854,39 in the preceding year. There was a large return of single pice from circulation, and this accounts for the falling off in the coinage.

Counterfeit Coins.

The number of counterfeit silver coins of several denominations cut at the Indian Treasuries during 1914-15 was 1,42,305 as against 1,36,789 in 1913-14. Of the total of 1,22,685 counterfeit rupees 53,578 were detected in Railway cash offices, the more important figures being 9,684 from the East Indian Railway, 7,984 from the North Western Railway, 6,162 from the Rajputana-Malwa Railway and 4,968 from the Madras and Southern Mahratta Railway. Counterfeit silver coins, numbering 9,266 pieces, were received at the two Mints during the year against 11,971 pieces in the preceding year. There was an appreciable decline in the number of counterfeit silver coins received at the Mints as compared with the figures for 1913-14, with the exception of 230 coins received from some of the Railways and 88 from other sources. The counterfeits examined at the Bombay Mint were altogether inferior specimens. One class of counterfeits brought to light among the coins examined at the Calcutta Mint deserves special mention as having been struck in coining press by a person who apparently has intimate knowledge of minting. Among the other coins examined at the Mints were 490 anna pieces and 12 sovereigns.

Offences Against Coinage.

There was decrease in the number of cases of offences against coinage tried in the Punjab, Burma, the Central Provinces, Hyderabad, Baroda and the Central India Agency, and an increase in Bengal, the United Provinces, the Rajputana Agency and Assam. The number of persons convicted in 1914 was 339 as against 373 in 1913.

Barisal Conspiracy Case.

A Pleader's Important Evidence.

CALCUTTA, July 17.

In the Barisal conspiracy case which is now being tried before the Sessions Judge of Backerganj, important evidence was given by Babu Shyama Charan Dutt, Pleader, who succeeded in securing a statement from one of the conspirators which led to the final arrest of the group. The witness said that he was a graduate in Law of the Calcutta University and had been practising for twelve years. In April, 1914, there was a dacoity in the house of his sister's husband, Janaki Pal, in which a Government gun was stolen. Six weeks after that there was another dacoity at Birangal. After this there was a Police enquiry about his son, Kuti. He suspected that there must be some political suspect of that name. The witness then described how he met by chance the approver Rajani Das, "alias" Kuti, and how he extracted a statement from him at Dacca, which he made over to the C. I. D. Inspector, Jogesh Chunder Bhowmik, at Calcutta. The latter in his turn made it over to the Inspector-General of Police. In this statement Rajani Das described how he became a member of the Samiti, and afterwards committed the Birangal and Kowakuri dacoities.

Excitement over a German.

German suffering from Consumption.

CALCUTTA, July 17.

A complaint was made to the Calcutta Police, yesterday (Friday) that a German was being harboured in the house of a European lady who had married a German some years ago, but had separated from him. This caused local excitement from the belief that a German spy had been discovered. The enquiries made by the 'Empire' showed that a German was living in the house, but with the knowledge of the Police, and the Government were paying Rs. 40 a month for his upkeep. He is over 60 years of age, and was interned at Darjeeling, but, as he was found to be suffering from consumption, he was removed to Berhampore. The doctors there certified that the man was in a bad state of health, and he was brought down to Calcutta and admitted as an in-patient in the Presidency Hospital. He was discharged, still very ill, and arrangements were, therefore, made to board him in Creek row. He is under Police surveillance.

Closing of a Sugar Co.

CALCUTTA, July 17.

The Registrar of Joint Stock Companies, Delhi, believing that the Jagadamba Sugar Works, Limited, has been carrying on no business, has notified that after the expiration of three months the Company will be dissolved.

The Floods in Assam.

NARAINUNJ, July 17.

The floods have reached here and many parts of the sub-division are under water. The damage to the rice and jute crops is described as serious.

Jute Crops.

CALCUTTA, July 17.

It is reported from Haldibari that the jute sowing this year has been about 2 to 3 annas less than that of the past year, and a similar quantity has been damaged by the excessive rainfall which from January last till the end of last week totalled nearly 42-15 inches or 11-5 inches more than that of the corresponding period of the previous year. Weeding was greatly retarded, and in consequence the new arrivals are of poor quality. No more than 6 per cent of the old crop is available now, and the holders, mostly merchants, do not seem to be anxious to part with their possession, since they are in expectation of a higher level of prices. Nearly 600,000 maunds of jute have been exported during the year ending, June last, and about 30,000 maunds are still in stock.

స్వామి సాన వార్తలు

నేరము చేసిన తపాలా బండ్లకు. - గుంటూరులో తపాలా బండ్లకు అంతర్గతము సందిలో అంతర్గతము మెట్టుతో యీ నుకలసిన ఉత్తరము, పుస్తకము, కార్డులను నిచ్చి వేయక దిగిడిది యందుకొనెను. వాటియొక్కముద్ర తిరిగి మీద మనియార్దన (సామ్యురవాసా) వచ్చియుండ, విలాస దారులతో కలిసి దస్సుతును గోరు కాగితము లేదని చెప్పి తానే విలాసదారుని ప్రేమి ముద్రగా తన ప్రేమి ముద్రను చేసి రూ 60 మారుగా రూ 25 లనే యిచ్చి, రూ 25 లను ఆపవా రించెను. కాని నేరములకు ముద్రయి 9 మాసముల కరిగి తిరు విధింప, దానివై అప్పిలు చేసినను తిరుగుచుంటులేక ఆ తిరునే యుత్తమ స్వామి సానమువారు విధించిరి.

భార్యను జంపిండునకు శిక్ష. - తిరువల్లూరి నెవనన్ జడ్జి కోర్టులో ద్వీపాంతరవాస శిక్ష పడిన ఇలయప్ప పెరు మూర్తి మోక్షోద్ధుగా అప్పిలు చేసెను. ముద్రయభ్యా ఫిర్యాదీ తరపు సాక్షులలో నొకరితో ఇలాకాగా నుండెనట. ఈ సం గతి ముద్రయి కొంతకాలమువరకు తెలియనే లేదుక, ఒక నాటి రాత్రి 10 గంటల సమయమున తన భార్య సాక్షి యింటిలోనుండి రమ్మయడగా పట్టుకొనెను. తరువాత ఇంటికి తోడుకొనివచ్చి తెల్లగారు గట్టు 5 గంటలకు భార్యను చావ గొట్టెను. ఈ దాహ్యము నేర సమానముగా మారన వాత్య గా భావించుటకు నీలుగాదని నెట్టయించి జడ్జియ క్రింది కోర్టు తీర్పున ప్రసవరచి ద్వీపాంతరవాసమున విధించిరి.

నేరముచేసిన ఆరు నిలలకు పట్టుబడుట. - బందరులో పరిశాల ప్రభుత్వ గంటల వెంకట ఆరువాడొకనాడు పోలీసు వేషము వేసికొని పొట్టి ఆరుదానిగుడిసెను వచ్చి, యేదో యొక నేనుగా దాని సాక్షుల మరలమరి యాహుటులు చెప్పి పొట్టి తీసికొనిపోయి దానికి ఇవ్వమనీమందా యెవరికో వెండికినెను. తరువాత పరిశాలల పర్యంతము ఎచ్చటికో పలాయించిపోయి, రాజుపాండురవము జెయిలులో ఆనవాలు పట్టుబడెను. దీనివై బందరు నెవనన్ జడ్జి 7 ఏడ్ల కరిగెమనెను విధింపగా, ముద్రయ మోక్షోద్ధుగా అప్పిలుచేసికొనెను. జడ్జియ క్రింది కోర్టు తీర్పును ఖాయము చేయుచు, శిక్షను మాన్యు 18 నెలల కరిగెమనెనుగా మార్చిరి.

పలాయించిన ముద్రయి అస్తి. - రామనాథపురపుడి ప్రాంత మేజిస్ట్రేటుకోర్టు ఫిర్యాదుకాబడి, వారంటువువచ్చిన కుండ అంగప్పచెట్టి యనుమద్రయ పలాయించిపోయెను. అందు మీద అతని యాస్తి కు గురు ఇరుపవెట్టెన 1913 సం॥ జనవరి నెలలో జప్తుచేయబడెను. తరువాత 1913 సం॥ ఆగష్టు నెల లో ముద్రయ ప్రభుత్వమే విచారణ కాబడి విడుదల కాబడెను. ఇంతలో 1913 సం॥ ఇరుపవెట్టెన, అంగప్పచెట్టి కనువులను అధికారులు వేయవేసిరి. కాని యిప్పుడు నేర విమర్శనయిన పిదప జప్తుచేయబడిన ఆ ఆస్తిని తనకిప్పించుటకు ప్రాప్తము ముద్రయయగు చెట్టి ఫిర్యాదుచేసెను. ఆస్తిని నిచ్చివేయుమని డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచేసెను గాని, దొర నెవనవారి స్వామిగాది ఆస్తియేనీ పలాయించిన ముద్రయ జప్తు కాబడిన తన ఆస్తిని విడుదలచేయుమనెనుకనుటకు, జప్తుకాబడిన రెండు సంవత్సరముల లోగా ఫిర్యాదు చేసినానలయునను చట్టమును ఆధారముగా తావెను. ఉత్తమ స్వామిసానము మేజిస్ట్రేటు తీర్పును రద్దుపరచి, యీ చట్టమును గుఱించి చెట్టికి నోటీసు జారీచేయుమనిరి.

తనకు కేసును మోపిండునకు శిక్ష. - తిరువల్లూరి బొమ్మపయ్యగారి ప్లేషనుకు రయిల్వే హస్తగతమున రామ చంద్రరావు ప్లేషనుగానుండు జుడాలబండ్లతోపై ప్లేషను సామ్యురుండి రూ 21-6-3 ల. అపహరించినట్లు ప్లేషను సబు ఇన్స్పెక్టరుతో ఫిర్యాదుచేసెను. సబు ఇన్స్పెక్టరు వాకలుచేసి యది తప్పుఫిర్యాదు అని మాటించి పండ్లెటుకు రిపోర్టుచేసెను. అంగమీద ప్లేషనుమాస్తరువైన తనకు నేరమును మోపిండునకు మేజిస్ట్రేటురద్ద సోలీసు ఫిర్యాదుచేసిరి. ముద్రయ తానును జండాబండ్లతోపై టిక్కెట్టు గదిలో దెబ్బకొడినట్లును, ఆ సందర్భమున బండ్లతోపై తనను చంపెదనని దెబరించినట్లును, అందుచేత తాను బల్లమీద సామ్యును నెట్టి వదలిపోయిట్లును, ఆసామ్యును బండ్లతోపై తీసికొనినాడేనా యని తాను ఆసాహపడిట్లును వాదించెను. ఈ కథకు మేజిస్ట్రేటునుమీ ముద్రయ విడుదలచేసెను. కాని దీనివై పోలీసు అప్పిలు చేసినందున ఉత్తమ స్వామిసానమును శిక్షాస్మృతి

వృత్తాంతములు

“మద్రాసు” ఆసుపత్రియొద్ద:- మాస మాసమునకు వారియ్య విరాళముగాక, ఇప్పుడు రూ 200 ల విరాళ మును వధ్యులు రాజీసా మేముగా రొసంగినారు.

మొరూరు పట్టుపురుగుల పెంపుడు - మొరూరు సంస్థా నమువారు పట్టుపురుగులను పెంచుటకు తన ఏర్పాటుల చేయు కొరకు రూ 1000 ల గ్రామము చేసినారు

నవగర బాముసా హేయగారి ప్రవాసము:- ఇంగుండు లోపిరికుండ్ల బామ్మ గారు అనుభవశ్రేణి నాయుడు మోదనాసిసా యాలకు బొమ్మ నేరక కాలగా శ్రీచక్రవర్తిగారి కొసంగదాని ఖమ్మలపైయు తామును మరికొందరి సుస్థానికులను కరించుటకు చిత్రించెరి.

తేయూరు మేయ ఆవు:- పి. హాళిముగ్గ కాండి యను పోట ఆర్. హెచ్. ఎం. మాన్యుగారు పక్కగ్రామమున ఆవు తన తోటలో ప్రవేశించి వెళ్ళు తేయూరు మొక్కలను మేసె నని కేసు కేసిరి. అందునల్ల కలిగిన నష్టమునుగాని శిక్షాస్మృతి గ్రామముకు రూ 4.45 యిచ్చుట్లు విధించిరి.

మహారాజ బోర్డు క్వార్టరు గారు:- దాదాభాయి నాగోజీగారు కొంతకాలము బోర్డోదాసంస్థాపు డివానుగా నుండినందున వారికి రూ 6000 పిండ్ల ఇచ్చుటకు సమ్మతించిరి.

వాబ్బాలి సమాజము:- ఈమందిరములో పండిట్ మన్ని రాముగారు సిక్కుమతమునకు విశ్వాసుగా ముట్టాడి నందువలన ఇండియా సంరక్షణ శాసనప్రకారము పీఠి నిర్బంధ నివాసము విధించినట్లు పంజాబు ప్రత్యేక వ్రాయుమన్నది.

26 వ తారీఖున డిక్కాగో జరుగబోవు బెంగాల్ శాసనసభ్యుల సభ:- ఈసభలో మురేంద్రనాథ డె న్టిగారు బంగళములో కృష్ణాభిర్వర్తి విషయమై స్వాయ దొరగారు చెప్పిన ఏర్పాటులను ఆచరణకు దెమ్మటకొక తీర్మానమును ఉపసాదింతురు.

పీడుకోలు:- కడప 9 వ తారీఖున పి. రాజగో పాలయ్యర్ ఎం.ఎ. గారు రాజగుండి కాతేజనవరి కుంభకోణము వెళ్ళుమన్నాడు గనుక అక్కడినివ్వార్డులు ఆయనకొక టీపాస్టి యిచ్చిరి. ఆయన కళాశాఖలో నడుచుగా నుండిన 11 సం॥ ఆకాలేజి ప్రకృతిశాస్త్రములో కెన్సరుకును గాంచెను.

దుస్తుకూరి ఫోర్వరికేసు:- ఒక ఫోర్వరికేసులో, గుంటూరుజిల్లా నెవనన్ జడ్జిగారు నెం 171/15 లో కంచన నరసింహం ఆ. పీఠరావులు మేల్చెక్క వెంకటప్పయ్యగార్లకు 2 1/2 సం॥ శిక్షయు రూ 1000-0-0 జరిమానాయు విధించిరి. తరువాత మోక్షోద్ధులు అప్పిలు చేయగా నాయ్యమూర్తు లగు, జస్టిస్. ఎ.ఎల్.లింగం గారు, జస్టిస్. త్యాజ్జిగారు అప్పిలు దారు: డి.బి.బి.సి, క్రిందివారి తీర్పును రద్దుపరచిరి. అని ఎం. రావువరపుగారు వ్రాయుచున్నారు.

పురస్కరించినాహము:- కడప 11 వ తారీఖున రాజ మహేంద్రవరము రావు బహమూర్ కె. పీఠేశ్వరింగంపంతులు గారి “అనందాశ్రయము” మద్రాసు కాపురము డి. 31 సం వత్సరముల కనుమగల గడ్డిగిటి వాపయ్య నాయుడుగారికిని ఏలూరికి సమీపమున నుండుకొవ్వలి కాపురమువారి కిచ్చియతి మాజీ క్యాంబరును 10 సంవత్సరముల బాలికకును వివాహము జరిగినది. పీఠేశ్వరుల కన్యకావారి. వారిబంధు మిత్రాదులు ముమూ 400 జనము వచ్చివుండిరి. కన్యకావారి సంగమం స్మరణము చేసినవారిలో వాపయ్య నాయుడు గారెవ్వరును.

ఒకయువస్వామి:- బ్రహ్మరాష్ట్రకోచమి త్యాగమునుగూర్చి తిరిగి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు 10 ల శ్రీ వైభావ స విద్యాలయమువారిచే ఆపలమున్నాటి గ్రామమునందు సభ జరపబడి బ్రహ్మచారులు బాతాశోచమృతాశోచములు పట్టి మాడవనియు ఆలా పట్టియెవల పునరుపయోగము కావలయు 211 నెక్కును ప్రకారము నేరస్థాపనమునకు వలయు ఆధారము లన్నియు ముద్రయ నడవడియందు కన్పట్టుటలు వాదించబడెను. ఉత్తమ స్వామిసానము క్రిందికోర్టు తీర్పును మార్చి ముద్రయి 3 నెలలు కరిగెమనెను విధించిరి.

ననియు భక్తశాస్త్రములు కనుబరుచుటయేగాక పునఃపరగా తమకాళ్ళలోను దక్షిణదేశమునందు బోత్తెరియులలో కిష్టునను ఆచరణములోగూడ నుండలేదనెడి అంశములతో నువ్వరించి బ్రహ్మబృందమును నందించినెడి. క్యాకా బాతాశోచమును త్రిపురవేదధిగా నాయకేయమని నడిచిరి. అని ఆకలమున్నాడునుండి గురుమూర్తి శాస్త్రీగారు వ్రాయుచున్నారు

వెల్లూరు సనాతన భక్తరక్షణ సభ:- మా పునఃపర కొందరు మహామహాలు “నాథిని భక్తి” తులనము” అను నామముతో నొక సభను 1915 సం॥ యు ఏప్రిల్ నెలలో స్థాపించిరి. ఇది స్థాపించినప్పటికి నిప్పటికి యుమారు 2 మాసముల క్రొవబివరకు సభకు సంబంధించిన విషయములు జరుగుచునే వచ్చినవి. ఆజేమికాణము చేతనో యీల నై సభవారు బొత్తిగా మిటింగులు జరుపుటయే లేదని తెలుపుటకు చింతించుచున్నారు. సభాధికముల తక్కువ స్థానాధ్యక్ష ప్రకారము వామనకొకపర్యాయమునను విడిచింగులు జరుపుచు సభకు ప్రోత్సాహము కలిగించునట్టివారికి సమయము ప్రవేశాజ్ఞ అంగ సన్మానము విప్పించుచు వైసభకు అట్టి వృద్ధిలోకి తీసికొని రావలసివడిగా మిక్కిలి జరుగొనుచున్నాను. ఆ ఆర్. జి. ముప్పారావుగారు వెల్లూరునుండి వ్రాయుచున్నారు.

ప్రకటన:- నునల్ల వెంకటసు బ్రహ్మబృందం అను నా కొమారుడు ఎన్.డి.గో వెల్లివారు. అతనికనుమన్న నెం 14- చెవులకు తెల్లరాయిగల అంబజోబు, చేతులకు బంగారు మురుగులును కలవు. నుమారు 5 అడుగుల ఎత్తుగలవారు. రంగు చాచుచాచుకలిగి బక్కగా నుండును. రెండవ చిన్న నాడగు నువ్వారావు మంచి ఎరువుచూచు గలవాడు. పొట్టి వాడు వాని కరాతలయందు కాదిన-యచ్చలు చెండు కలవు. పిల్లలకు ఎక్కడనై వా దొరికియెవల నాపేర తెలిగ్రాము ఇప్పించవలెను. లేక వాడెందని మాతావును తీసికొని వచ్చి ఒప్పుగించియెడల కిల్ల వాడు ఒకడింటికి రూ 15 వాడ్లకు బహుమతి యిచ్చుటయేగాక దాఖలుమునాడ కరిగించునాడెను. - నునల్ల సోమయాజులు గారును పేట, బందరు.

వైశ్యబాల సమాజము:- ఈ నెల 12వ తేదీని ఈ సమాజము వారు మం. రా. రా. రావు సాహేయి రాము ని రామన్న శ్రేష్టి గారి ఆగ్రాసనాధి పత్యము క్రింద నొక సభ జరిపిరి. ఈ సభ 210 వైశ్యులతో నుండునట్లును యుండెను. ప్రధమమున రా. కో.బా ముప్పయ్యకు ప్ర గారు ఇట్లు సభకు చేరుటకున కలుగు బారముల నుండి గాంధీయముగా నుపన్యసించిరి. పిమ్మట గా. మా శ్రేష్టి మామయ్య నాయుడు, ఉప్పల గౌరీ శంకరయ్య గారు, రామి రామచంద్రయ్య గారు మైక్ను రుణయ్యగారు మరియు నీ సమాజము యొక్క కార్యకర్త గారు రాదికంట హుమయ్యకు ప్ర గారు ను వైశ్యుల వివాభిర్వర్తి గురించి వాక్పాత్యముగా నుపన్యసించిరి. తరువర రా. తాడేపల్లి గారితరు గారు ఒక మత్యము గురించి యుక్తముక్తముగా నుపన్యసించిరి. ఆనంత రము, సభాధ్యక్షులు తమవంతోషమును తెలియచ్చుచు కొన్ని మాటలు యచ్చటించిరి తర్వాత ఈ సభ కళాకళ వ్యయతో జయప్రదముగా ముగిసెను. ఈ సమాజ సభ్యులకు భగవంతుడు తోడ్పడి ఇంత కెక్కుడువృద్ధి యగుట్లు కేము గాక యు ప్రార్థించుచున్నామని సికింద్రాబాదునుండి మోక్షోద్రాములు వున్నాడు.

Why spend more when you can get all your furniture here such as Chairs, Almirahs, Tables etc. We can Satisfy you in all respects.

Bed Room Suite

D. P. ROW & Co.,

CABINET MAKERS,

General Patters Road,

Madras S. E.

ILLUSTRATED CATALOGUE POST FREE

గోదావరి తూర్పు తీరాల్లో సర్వ హక్కులను స్వాధీనము చేసి దొరవారసులను

(మాన్యము విశేషమును యొందనుండి)

జూలై 14 జులై:— గవర్నరుగారి కవున్నిజాలో మొం బరగు హానరబిల్ సర్ హోల్డర్ ప్రొవైడెంట్ గారు గోదావరి తూర్పు తీరాల్లో సంచారము చేయుటకు నిర్ణయించుకొని 11 గంటల కారంభించి, రాజమహేంద్రవరమునుండి స్త్రీయకు వైస ధనశేఖరము చేరి యచట సుదమును 11 గంటలకు బయలుదేరి. వారితో జిల్లా కలెక్టరు మే॥ మోయరు, ఫీఫు యంజనీరు హానరబిల్ కన్నెల్ల వల్లిమ, హానరబిల్ రావు బహద్రుల మొదలగు రామచంద్రరావు పంతులుగారు, మే॥ వేద గాటు న్యాయకరియైండింగు యంజనీరు, ఎగ్జిక్యూటవు యం జనీరు మే॥ ఫెరెస్ట్, కబుడిజనలు ఆఫీసరులు ప్రత్యేకము గృహ శాఖలో వచ్చిరి. కోరంగి కాలనీయీడ నున్న పడికిగొ ముగ్గుడ మొదట కొంతసేపు నిలిచిరి. ఆచట పలువురు రయి తులు కవున్నిజా మొంబరుగారి రాకను నిరీక్షించుచుండిరి. సంచార సమాహమువారు పడవలను దిగివచ్చి రయితులుచెప్పు కొను విషయముల నాలకించిరి. మడికిచావెల్ల కావ్యక్రింద నీటిగట్లము లోపమునగుంచి వారు మనవిచేసికొనిరి. చొ వైల్ల లాకువరకు భూములు వెదకాలననీనండి సాగుబడి కావలెననియు ఆభూములకు కావలసిన నీటికొరకు కావలస నున్న గట్టరలని యందునయు, ఇదియే రయితులమొరకు గారణమనియు మే॥ వేద గాటు గారు తెలియజేసిరి. మఃదనూము ల కయివారముచాలదని కొందరురయితులు తమ తమ ప్రత్యేక కష్టములను విన్నవించుకొనిరి. ఆయాతూరలక్రింద నేక్యయగు చున్న విస్తీర్ణమును కనకొనగా రయితులుచెప్పినప్రకారము మార్పుచేయుట యవావశ్యకమనితోచుచున్నదని, పిమ్మట చొవైల్ల లాకువరకు వారు కొంతసేపునిలిచిరి. ఆలమూరు చేరు నప్పటికి సాయంకాలము 7 గంటలయ్యెను. తొలియేర్పాటు చొప్పున వీరందరు మోటారుబండ్లమీద మండపేటవరకు బోయి నడుచు పంటకాల్యము మాడవలసియున్నను, అప్పటి కే సాయంకాల మగుటవలనను, హెచ్చుగా న్నము కురియు చున్నందున మండపేట కయివారి ఆలమూరువద్ద చేరిన రయితులకు హానరబిల్ సర్ ప్రొవైడెంట్ దొరగారు దర్శక మిచ్చి వారితో క్రశంసింప వారంభించిరి. నాణ్యగ్రామము ల రయితులచేరి తమ పంటకాల్య తూముయొక్క మూలని సన్నచుచేసి బిగించుటవలన నీరు చివరభూములకు సరిగా నందుటలేదని తెలిసిరి. దీనిని విచారించుచు హానరబిల్ మొం బరుగారు సెలవిచ్చిరి. మండలూములవై వారముకూడ చాల దని వారితో కొందరు చెప్పకొనిరి. గ్రామరాలములలో నీటి పంపకము ఏర్పాటు తమవైస చెట్టుకొని, తమకుకావలసిన పరిమాణపు తూములు తాము నిర్మించుకొని, సంచాయతీల స్థాపనమునకు తా మేకీభవించురా యని వారిని హానరబిల్ మొంబరుగారుదీగిరి. ఒక్కొక్క గ్రామమునకయిన వక్షమున నట్టియేకీభావము అంగీకారము సాధ్యమగును కాని, తాము చెప్పినవంట కాల్య క్రింద నాలుగు గ్రామములుం దుటవలన నది కలహములకు హేతువునని వారు బయలు చెప్పిరి. అయినను తూముకు మొదటనున్న కయివారమును మరల వెట్టియేడెల నాలుగు గ్రామములవా రొక్కదారికి వచ్చి, ఏకాభిప్రాయము లగుట సాధ్యమగుననివారనిరి. గత సంవత్సరమున నిచ్చిన టెంపోరరీ తూరను తమకే యేకు తీసి వేసినది కొందరు చెప్పిరి. వేకేకు, భట్లపాలెం కుడువూరు రయితులు తమకు అడ్డగట్టు నిచ్చుచుండిరినియు తమ మొరక భూములు దానివలననే సాగుబడి యగుచుండెనని దానిని తీసి వేయుట తగదని వారు విన్నవించిరి. హానరబిల్ మొంబరు గారు, ఫీఫు ఇంజనీరుగారు దీనినిగురించి దర్శాపుర చేతువని వాగ్దత్తముచేసిరి. మురుగునీటి సమస్యాయలలో గల లోప ములచేత తమపంటలు ముగిసోపు చున్నవని క్రిందిగ్రామ ములవారైన కోలంక, పిల్లంక, నామాడివారిపాలెం రయి తులు 14-తేదీ యుద్దమున తెలియజేసి దీనినిగురించి తాము చిర కాలమునుండి అర్జీలు పంపుకొనుచున్నామని, 1885 సం వత్సరమున తమకీయబడిన పంటకాల్యక్రింద సాగు బడి యగుచుండిన 600 యకరములభూమి యిప్పటి తూరల మూలమున పని జరుగుటలేదని పల్లెపాలెమరయితులు చెప్పు కొనగా, ఆయకట్టునిర్ణయపు లెక్కలలో కొంచెముపొరబాటు జరుగుటవలన నది సాధ్యముకాకున్నదని, దీనినిగురించి విచారణ చేయవలసిన హానరబిల్ మొంబరుగారు సెలవిచ్చిరి. పిమ్మట కోరంగి అయిలందు గ్రామములకు నీటిగట్లము చేయు టకుగాను వైసకు కట్టుటకు నిర్ణయించబడిన స్థలమును పరీక్షించిరి.

నిరి. ఈస్థలము నీసంవత్సరారంభమున ఇరిగేషన్ యన పైకర్తు జనరలుగారుకూడ పరీక్షించిరి. రయితులను భూ స్వాములను తాల్లేతేత్రగ్రామమునం దీ దినము 11½ గంటలకు చూచుటకు కార్యక్రమమున వివరింపబడి యుండుటవలన చాల మంది యచట సమావేశమైరి. తాల్లేతేత్ర వచ్చువరకు రమారమి 1 గంట యగుటవల్ల, కోరంగియేజిగోసాము వేళ యగుటవలనను, ద్వితీయ మంతేలూకును చేర కున్నయెడల పడవలు బురదలో తగులుకొనునని తాల్లేతేత్రలో నిలువకుండే తాల్లేపోయిరి. ఇది రయితుల కుతస్నహాభంగ మయినను తగినకారణము లేకపోలేదు. సాయంకాల మయిన గంటలకు జగన్నాధగిరి చేరి వెంటనే మోటారుబండ్ల మీద గొర్రెపూడివద్ద తుల్యభాగ మురుగుకాల్యకు, ఆక్రిందవును చూచి, జమిందార్ గ్రామములోని దయిన కలసాక పంటకాల్యను పరీక్షించిరి. 6½ గంటలకు జగన్నాధగిరి. తిరిగివచ్చు వరకు రామచంద్రపురము తాలూకా తహశీల్దారుగారు, కాకినాడ తాలూకా గ్రామములరయితు లనేట లచట చేరి యుండిరి. వారందరు యథాప్రకారము నాలుగంగళ్లముల తూరలు చాలవని, వానివలన సరిగా పనిజగదని, నీటియెడదని తాము చాలగ ననభించుచున్నామని మురుగుకాల్యమీద నుండి తొట్టెలకు వీలయినచోట్ల నడ్డము చెప్పకుండ సెలవీకు వలసినదని చెప్పకొని యనేకులు స్వయముగను మూజరులు గను అర్జీలియ్యకొనిరి వేళంగి గ్రామమున గొప్పకత్తయను కట్టించిన శ్రీమతి పాతూరుబల్లి వెంకయ్యగారుకూడ జగన్నాధ గిరి వచ్చిన అర్జీ వాగలలో నొక్కరు. ఆమెకలె ఫెరెస్టుతో నిర్భయముగ తమకష్టములను చెప్పకొని మగరయితు నొ క్కనినైన నేనడవల చూడలేదు. మండలూముల పద్ధతియొక్క లాభము అనభవము అధికారులకును రయితులకును యేడై క్రిందట తిన్న గాలేదనియు, అప్పటి యేర్పాటులపాయింపుల లోని లోపములమూలమున నిప్పటిగోలకు కారణమయినదనియు, ఇప్పుడు మరల వినియోగింపబడియు, ఆఫీసర్లచేత నాయుంటు తనిఖీ చేయించి హెచ్చుకట్టలను తగవులను హెచ్చరించిన యెడల అర్జీలకు మనవులకు అవసరమండదని కొందరు రయి తులు చెప్పిరి. ఇట్టి తనిఖీవాతే యెడెడ్ల కొకసారి జరిగించు చుండవలెనని మరికొందరు నిరి. రయితులు చెప్పినవానినన్నిటికి పరిహారమును కలెక్టరుగారు, యగ్జిక్యూటివు యంజనీరుగారు కల్పించుచు చెప్పినవెనక రయితులు స్వగ్రామముల కరిగిరి. అధికారికగ్రము రాత్రి 10 గంటలకు వెల్లచేరెను.

తావేళ్ళరకు జూలై 15:-గోరననీయులగు మొంబరుగా రీయడయమున తమ యుచర యధికారికగ్రముతో వెల్లనుండి బయలుదేరి రామచంద్రపురము వంలెడగరకు వచ్చువరకు రెండుమోటారుబండ్లు సిద్ధమగుండెను. వానివైసెక్కి రామ చంద్రపురము వెద్దాపురము రోడ్డుమీదుగ బిక్కువోలువర కేగి నడుచు దారిలో పంటకాల్యలను మురుగుకాల్యలను వెదకాల్య లను పరీక్షించుచు పడలపూడిలాకువద్దకు 10 గంటలకువచ్చి అచ్చట వానపడవలు సిద్ధమగున్నందున వానివైసెక్కి 2 గంటలకు తావేళ్ళరము చేరిరి. తావేళ్ళరము లాకువద్ద వినియ్యలూకావారు కేయించిపండిరిలో రమారమి కేయి మంది రైతులుచేరి తమకష్టములను చెప్పకొనుటకు సంసిద్ధు లైరి హానరబిల్ కవున్నిజా మొంబరుగారిపక్కను, కలెక్టరు, ఫీఫు యంజనీరు, నూపరియైండింగు ఇంజనీరు, యగ్జిక్యూటివు యంజనీరు, కబుడిజనలు ఆఫీసరు, వెద్దాపురము డిప్యూటీ కలెక్టరు, రామచంద్రపురము తాలూకా తహశీల్దారు, మొదలగు రామచంద్రరావు పంతులుగారు, పోలవరము జమిం దారుగారు నుండిరి. అంతట ననేక గ్రామముల రైతులు తమ మొట్టలనే కరువుచెట్టవారంభించిరి. నీటిగట్లము చాలదని, డిబ్బునీయకుండ నీరుదొంగకదని, కాలువలు సరిగాలేనని, నీటి పంపకములో లోపము బున్నవని, వ్యవసాయమునకు బాధక ములు హెచ్చుచున్నవని కలవిధములైతులు విన్నవించిరి. ఇట్లు రెండుగంటలసేపు జరిగెను. అంతట నధికారికగ్రము మరల మోటారుబండ్ల వెక్కి మండపేట ఆలమూరుగోడ్డువై నొకసమూరుచేసినవచ్చి 18వ తేదీ సాయంకాలమున ఆలమూరు నుండి మండపేటవరకు వీరు కాలవలనమాతురని పర్యటన కార్యక్రమమునందుండెను. ఆచటిసాయంకాలము వారు ఆల మూరుచేరనప్పటి కాలగ్యయగుటవలనను, గన్నము కురియుచుం దుటవలన నది సాధ్యముకాదయ్యెను. సంచార సమాహము వారు 6½ గంటలకు మరల పండిరివద్దకు చేరనప్పటికి రైతులు వారికొర కచట కేచియుండిరి.

సర్ హోల్డర్ ప్రొవైడెంట్ దొరగారు తమకుకొన్ని వాక్యములను రైతులతో లిప్తి-నీటిగట్లములలో రైతులకుగలకష్టములనువా

రించుటకుగోరతనమువారాతురులై యున్నారనియు, గోవారి నదిలోనీటినివృద్ధిచేయుట దొరతనమువారిసాధ్యముకాదనియు వెదకాల్యలలోనికొని పంటకాల్యలకును ఎక్కువనీటిని కదలుట దానివై నాధారముయి యున్నదనియు, 4 అంగళ్లముల తూ ములవలన రయితులకు తృప్తిగా పనిజరుగకున్నవక్షమున, ఒక తూముక్రింది ఆయకట్టును వృద్ధిచేసికొనుటకు సమీపపురయితు లిష్టపడినయెడల వారికి వెదకయివారముగల తూరనుండి నీ డిబ్బియు వా రిక్కితురనియు సెలవిచ్చిరి. ఆయకట్టును కట్టి తూరయొక్క పరిమాణము నిర్ణయించబడెను గాన, ఆయకట్టు వృద్ధికాకుండ తూరయొక్క కయివారము వృద్ధిచేయుటచేర దనియు, ఒకపంటకాల్యవృద్ధి సాగుబడియగు గ్రామము యొక్క గాని గ్రామసమూహముల యొక్క గాని యావస్యండి రయితులు సమ్మతించిరి. ఆకాలనీటిని తాముకుమగినుటకు బాధ్యులయి వారి యిష్టమునచ్చిన్న తూరలువేసికొనుచు నర్థబాటు చేసికొందుకే, హానరబిల్ మొదలగు రామచంద్ర రావుగారు కేరవుపడవలన ప్రకారము నీటిపంపకము అధికార మును రయితులకిచ్చుమరిదొరగారు సెలవిచ్చిరి. అప్పుడు తమవద్ద దాఖలుచేయబడిన అర్జీలన్నిటినిగురించి విచారణచేయుటకు నిరి. 120 అర్జీలు దాఖలుయింట్లు లెక్కవేయబడెను. దొర వారు చెప్పినవానిని రామచంద్రపురము తాలూకా తహశీల్దారు గారుగారు తెనుగున రయితులకు తెలియజెప్పిరి. పిమ్మట రయితులు తమ గ్రామములకు బోయిరి. అమెక గోదావరిజిల్లా సంఘము మొంబరుగో కొంతసంవృషణ రూపమున ప్రసం గము జరిగెను. జిల్లాసంఘమువారి పక్షమున మ॥ చిలుకూరి శేషగిరి గావు పంతులుగారు సంఘముగ విషయములను విన్న వించిరి ఇచ్చిన తూములసంఖ్య వారిపరిమాణము వానిని వేసిన స్థలములనుపట్టి రయితులకు బాధకముగనున్నదనియు, నిరాటం కముగ నీటి నీరుగలదునీటిని తూరలువేసి యచట వంతుల నేర్పరుచుటవలన గోలయొక్కవరుచున్నదని తెలిపి దానికి నిదర్శనములను చూపించిరి. వాని నధికారులు ప్రాసీనిరి. పిమ్మట శేషగిరి గావుగారితో సర్ ప్రొవైడెంట్ దొరగారు రహస్య ముగ వ్యవసాయసంబంధ విషయములను కొంతసేపు ముచ్చ టించిరి. సంచారసమాహమువారు రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు తావేళ్ళరమునుండి ధనశేఖరమునకేగిరి — ఒకవిశేషము.

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

కలెక్టరుగారి తోటవింది.

జూలై 17:-నిన్న సాయంకాలము చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరు ఎచ్. ఎల్. బ్రెయిన్సుడ్ గారు క్రెట్టిపమే తము శ్రీ గవర్నరుగారిని గౌరవించు నిమిత్త మొక తోట విందు గావించిరి. ఆ మండలమునందలి ప్రముఖులగు నుద్యోగు లును తదితరులను గూడ నాహ్వానింపబడిరి. జమిందారు లందఱు వాహనాతు లై స గౌరవము గ నాదరింపం బడిరి. కాళహస్తి రాజాగారును, పుంగనూరు బంగారుపాలి యము జమిందారుజను, గొ॥ పి. రామా రామణంగారున, పుంగనూరు కుమార రాజులును, తిరుపతి హంతు గారును, భా ర్యాసమేతము పి. సి. దత్తుగారును విచ్చిరి. ముందువాడు వానకురియుట వలన తోట కడుమనోహరముగ నుండెను. ఆ నాడు వాతావరణము తోటవిందున కెంతయు ననుకూలముగ నుండెను. బ్రెయిన్సుడ్ గారు ప్రముఖులగు నతి ధుల కనేకులకు శ్రీ వారితో సమావేశము కలిగించిరి; శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువుగారు కొంచెకొంచెము సేపు ముచ్చటించిరి. పుంగనూరు జమిందారిలులకు ప్రతేకపు స్థలమేర్పాటు చేయబడెను. బ్రెయిన్సుడ్ దొరసానిగారు జమిందారిలులకు శ్రీవారితోడ పంచముకులిగించిరి. మదనపల్లి పోలీసు డిప్యూటీమాడరియైండెంటు ఎమ్. రామానజయ్యం గారిభార్య భాషాపరిర్రువరాలగ జమిందారిలులకు తోడు పడెను. తోటలో నతిధుల కుపహారము లొసంగబడెను. వేలూరు పోలీసు బ్యాంకువారు సాన విసోదము గావించిరి. శ్రీబ్రెయిన్సుడ్ దంపతులు తమయెడ చూపిన యాదరమునకును శ్రీవారిని తాముసందర్శించి సంభాషించుట కకాశము కలిగించి సంధునకును హైందవాతిధులు మిగుల సంతసించిరి. మొత్తము మిఠై తోటవిందు జయప్రథముగ సమాప్తమయ్యెను.

మదన పత్తికి ప్రయాణము.

కడచిన రాత్రి జిల్లాజడ్డి క్రిడత్తుగారు భార్యాసమేత ము గావించిన విందారగించి నేడు తెల్లవారి శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువుగారు సపరివారముగ మదనపల్లికి వెళ్లు నిమిత్తము పల్లెనేరికి మోటారుబండిలో బైలుదేలిరి; నేటి సాయంకాల ము మదనపల్లి చేరుదురు. శ్రీవారు నేటిమధ్యాహ్నము పల్లెనేరియందలి కలెక్టరు బంగళాలోనికి భోజనముచేసి, పుంగనూరు జమిందారు గారితో తేముకు నీళ్లు పుచ్చుకొందురు. బ్రెయిన్సుడ్ గారును జిల్లా పోలీసు నూపరియైండెంటు అక్కిన్నెరుగారును శ్రీవారితో కూడ మదనపల్లికి వెళ్లుదురు.

ఆంధ్రులకు కావలసినది ఆంధ్రజాతీయ కలాశాల.

సింహ గర్జనము.

ఏమిందోయి ఎడిటరుగారు, ఈ సంవత్సరము రాక్షస సైన్య సువత్సరము. రాక్షస సైన్యము సార్థకమైనది. స్కూలు ఫైనలు పరీక్ష ఫలితములు మీరు చూడారు. మీ చేపరునిండా వాళ్ళారు అందరికీ నిండా ఆగ్రహముగల్గింది. యూనివర్సిటీ కళాశాల చూపించినది. నేటికీ మదరాసు యూనివర్సిటీయే యూనివర్సిటీ యని యనుపించుకొన్నది. ఎందరు విద్యార్థులు పంచాంగములవలె మాస్కులు బుక్కుల చంకలలో బెట్టుకొని ఎక్కే రైలునకు, దిగే రైలునకు దండము బెట్టుచు నాశాస్త్రజేతముల శిరోస్థానితిగతులను పరిశీలించుచు తుద కాలాశాలాధిపతుల దయకు ప్రార్థనగాక స్వస్థులములకు వచ్చుచున్నారు!

పంజాబ్ ప్రభుత్వముల పాలనగాక నే చెప్పే కలహా వివరం. స్వతంత్ర ప్రజాసోపాధి సంపాదించుకొండి. మీ పంచాంగముల నొక మూలనుంచండి. మీ మాతృజేతమునైపు చూడండి. స్వతంత్ర ప్రజాసోపాధికి తగిన కలాశాలకు పతనమైంది. మన దేశము నందు లేకపోలేదు. ఉన్నది ఒకటి.

అంగ్ల కన్యకుమార్తె. బందరుపురముకుదు, రిరి ఎకరముల ప్రాంతములకు కలాశాల, ఆహా! ఏమి! ఎట్లున్నది. ఆసింహవ్యాధిమూలకు నిద్రలేపుచున్న బురుజులు, ఆధికపక వాటము, ఆధికపక ఆకర్షణగారము ఆసక్తికరము ఆయుధాధ్యక్షులు భవనము, ఆవిద్యార్థి భవనము, ఆయుధాధ్యక్షములు, అచ్చముగ ప్రాచీన విశ్వవిద్యాలయములకు నున్నది.

ఎం. ఏ. బి. యల్, ఆ కృతార్థులై తన యావత్ జీవితమును ధనమును యికలాశాలకు ధారవోయుచు నుచితముగ ఈ కోవల్ని హనుమంతరావుగారు ప్రభుమోహధ్యక్షులుగా నుండిరి ప్రాయములకు నే యిక్కడ విద్యార్థుల విషయక ధేయతలు చేరుగా ప్రాయములకు నుండదు. ఎం. ఏ. ఆనన్యలో కృతార్థులై స్వస్థిజేతమునకు యావత్ జీవిత సభికులైన కొన సీతారామా రావుగారున్నా. బి. ఏ. ఆ కృతార్థులై యావత్ జీవిత సభికులైన బిల్లికిగై నీజానరావుగారున్నా కలాశాల యావరణము లోనే విద్యార్థి భవనమువద్దనే కాపురముండి తుట్టుణము విద్యార్థుల యోగక్షేమము లరయుచు నయధ్యక్షులతో విద్యార్థులను వృద్ధిలోనికి దెచ్చుచున్నారు. మెకానిక్ ఇంజనీరు గారు గూడ ఆవరణములోనే యున్నారు.

మెకానిక్ ఇంజనీరు, సీవిల్ ఇంజనీరు, మైపురైటింగు, మ్యాథ్మెటిక్, బుక్ బిండింగు, కమర్షియల్ కరస్పాండెన్సు, చిత్రలేఖనము మొదలగు సంకలనాన్ని నేర్పదురు. రేపొమాటో వ్యవసాయశాఖ తెలుగునై యున్నారు. జాతీయ విద్యార్థులకు విద్య నేర్పుదురు. ప్రతిదినము మొదట అరగంట ప్రార్థన సలుపుదురు. పండుగదినములు, కేరలము శలవుదినములవలె గాక యావర్యదినములకు తగునట్లు యుత్సవములు విద్యార్థులచేయుదురు. కలాశాలకు సంబంధించి వాదానువాదసభ యొకటియు భక్తిసమాజ మొకటియు విద్యార్థులవలన నెలకొల్పబడినవి.

కలాశాలకు పరిపాలకసభ్యులెట్టివారు? వ్యాపకములు, పత్రికాధిపతులు, స్వాధ్యాయులు మొదలగు మహానీయులచే పరిపాలింపబడుచున్నది. ఆ భోగరాజు పట్టాభిషిక్త రామయ్య, ఆ ముమ్మారి కృష్ణారావుగారును పడుచున్న శ్రమ యంతయులేని వ్రాయగలనా?

జీతములా? స్వల్పములు. ఫలితములా? అధికములు. విద్యార్థి నితిగతులనుబట్టి నియమితజీతములకు తగ్గియుండును. విద్యార్థి భవనమునకు నెలకు రు. 10-8-0 దీసికొనెదరు. భోజనమునకు, చాకలి, మంగలి ఖర్చులకు, గదియద్దె, దీపమునకు, వైద్యమునకు కలిసియే మైమొత్తము. సగము ప్రతి నెల మొదటి తేదినకుండుగ నియ్యకలెను. మిగతలెక్క మాసాంతమున నియ్యకలెను. సరోవరములోనికి కృష్ణాదకమువచ్చును స్వయముగ వంటచేసికొను బీదబాతురట్ల ఫలము చూపబడును. సామగ్రి యంతయు వారు తెచ్చుకొనవలెను.

ఈ కలాశాల ప్రతివాని సహాయమున కెదురుజూచుచున్నది. పత్రికాధిపతులు తమ పత్రికలచేతను, గ్రంథకర్తలు తమ గ్రంథములచేతను, భవనములకు తమ భర్తములచేతను, అభిమానులు తమ బాలికలకు కలాశాలకు ఐంపియు వృద్ధిలోనికి దెంచి. ఎన్నటికైనా స్వతంత్రప్రజాసోపాధిలుగ జేయువిద్యయే విద్య. అట్టివిద్య నొసంగు కలాశాలలే కలాశాలలు.

వడను, కమ్మరము ఇదివరకే చెప్పించుండిరి. ఇంకను కొన్ని మాతనశాస్త్రములను నేర్పవలెనని యున్నది. ధనము లేని కారణముచే ఊరకుండలసి నచ్చినది. అందుకొరకే మీదయ కెడు గు జాచుచున్నది. పాశ్చాత్యపద్ధతుల మీదను, జాతీయపద్ధతులమీదను, వ్యాపకసంఘము లేర్పరుపబడినది. దసరా దినములలో కలాశాలవిద్యార్థులు తమ వ్యాపక విద్యనైపుణ్యమునుచూపుదురు. నవీనాంధ్రీ సీరుల బలాబలములను పరీక్షించి యాదినములలో నున్న పతకము లిత్తురు. చిత్రలేఖనము శ్రద్ధగ నేర్పరుపబడుచున్నది. విద్యార్థులు వెళ్ళుచుండి పరీక్షలలో కృతార్థులగుచుండిరి.

ఖర్చు ఎక్కువ, జను తక్కువ; ఆంధ్రీజేతముగల నాటక సహజము, చిత్రనిచిత్రములు చూపు ప్రదర్శనలు ఈ కొఱంత దీర్చుదురు గాక!

కలాశాల సంవత్సరార్థములకు జగత్విఖ్యాతి పురుషులకు మహాసభాపులు వచ్చి; వచ్చుచున్నారు; రాగలరుజే విధముగ వారి దర్శకమున కబ్బుట దుర్లభము. జాతీయ పద్ధతులమీద విద్య నేర్పు కలాశాలయందు వాంకిల యభిమానును సోదరభావమున వెల్లడించుటకే గదా వారు వచ్చుట.

దేశమున వృద్ధిలోనికి దేవతన కంకణము గట్టుకొన్న పితౄకాపురాధిశ్వరుండు ఇంత దనుకను జేకాభివృద్ధికి బీజమునందగు యికలాశాలాధిపతికి ఏల ధనసహాయము చేయక యూరకుండెనో యూహించ జాలకుంటిని. గవ్వరల్లచేతన, హైకోర్టు వ్యాసుమాత్రుల చేతను, ఆసింహి, సోదనీ దేవి మొదలగు స్త్రీరత్నముల చేతను నామోదించ బడిన యికలాశాల యింకను శ్రీరాజావారి దయను నోచుకొనలేదు. కడుకోవనియము.

విశ్వవిద్యాలయముల స్థితిగతులు దినదినమునకు మారుచున్నది. రాజరాజు సవరంధ్రములు విగించుచుండిరి. తొల్లి పసురూగము చేయుట విరియూటిమిగాని నర యాగమును గూర్చి వినియుండలేదు. నేటికీవిటయే గాక మాచుటగూడ దలసిందిచ్చింది. అజ్ఞానము మనబాలకుల ఏమి తెలియును, తల్లిదండ్రులు అత్యుత్తముల తమవృద్ధయములను నల్లకల్లోలము జేసికొనక జాతీయవిద్య నవలంబించ చేయును.

The Fascinating Perfume OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వవాసనమును కలదు. ఆలోకహార సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము జొత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాను నైనగాని 2-3 చుక్కలు వీడిచివంటకు ఒక నందననను మధ్యలోనుంటే యెంత నుఖమయిన వాసనను అనభవించ వచ్చునో అంతతమభవించును. ఇతర వాసనలు యేనేరయుండినా యీ ఆటో దిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈవసన ఒకబుడ్డికి వ్రాసిపంపును.

నెల 1/2 ద్రాము 1-కి రూ. 0-8-0
,, 1 ద్రాము 1-కి ,, 0-12-0
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

బ్రట్టోదిల్బహారు సుగంధకార్డు ఒకటికి నెల 0-1-0.

వీటినితీయునప్పుడు బ్రట్టోదిల్ బహారు పేరును పరీక్షించి తీసుకలెను. ఈసుగంధ ద్రవ్యములు ప్రతి మహానకుడు గొప్పగొప్ప జేరుగల మహాములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అన్ కెమిక్ కంపెనీ, నెం 155 జూమారుపేరు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్ :- మేనాతా పురపాలక మున్సిపాలిటీ, నెం 29, చైనబజార్ రోడ్, పూలంగడిసూరం, మద్రాసు.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టో 1-కి అ. 0-5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ. 12

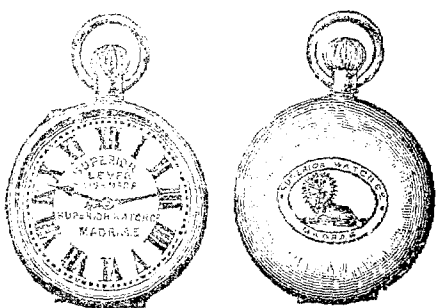
మీ ఆహారక దార్ధములకు చీమలు, పడకటిండ్లముందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిరుటలనుండి కాపాడును.

ప్లేగు, మైథాయిడ్ మలేరియాకోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములయందు అనేకబంగారు పతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందినవి. అజమి అంధు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారుచేయబడినది.

సోలు ఏజెంట్లు :- టి. హర అందుకో, 16 చై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

నూపీరియరు లీవరు జ్యూవెలు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజీ 0-4-0.

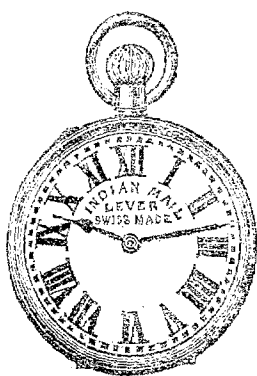
మూడు

రెండు

మే మిదివరకు రెండుతరహా స్విచ్జర్లాండునుండి తక్కువ వెలతో నైగడియారమును రప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా పంపుచుండఁగది యందఱతెలిసినదే. ఈ ఘోరయుద్ధసమయము నకు, భవ్యప్రయాగలకు వెనుదీయక మనపటికన్న మేలి మిగ నుండవలయునను తలంపుతో నైచిత్రమున నుండుమాదిరి గడియారములను ఈ మాడవత్సరం రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు పట్టుబడియున్న అధికముగ తెలిసిన బీదసాదలును కొని యానందించునను ద్వేషముతో నదేవలకే యిచ్చెదము. మనపటి గడియారము రిఫ్టమాన్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్టముక్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానికి సంబంధించినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనిపేరు ఎర్రనిసిరాతో రైలుమీద నుండును. సింహము గుఱుతుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముఖతలో చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రామాణ్యము. దీని పనిచానితన మపూర్వము చక్రవార్తముల కెంపు లమర్చియుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున చుట్టు మొదలై నవి చేరవు. వేయే! ఒకటి తెప్పించిమాడుడు. ఈ గడియారము నుంచి వెట్టెమీద మాకంపెనిపేరు గడియారముపేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెట్టెమీద లోతట్టున గ్యారంటీ ప్లకముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రూ. 3-0-0 పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇది మాకొకటై నిర్దేశముపడఁగది గాన వెలకడనుండదు. బీదసాదలును గొనుచు గదియే రిక్కువవెల నందితిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనభవమున తెలియును. దీనికి వెనుకముఖతలై మాప్రేమమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంతి గడియారములకు తప్ప దేనికినుండదు. కాన మాగడియారములను గొనువాడు మార్కును జూచి తీరవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కట్టెయిండుటచే, చాలకాలము నిలువక తృప్తికరముగ పఁచేయును. పరుగెత్తి నను, జారిపడినను, నుట్టుపుస్సారిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగదు. సంద్యకాల మాది మాపుచుండును. మే మారకకర్షించుటచే ఫలమేమి! ఒకగడియారమును దీని పరిమీరిన సత్యాసత్యములు వెలియును. గడియారము వెట్టెపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టెలోపల గ్యారంటీపత్ర ములికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో	3—0—0
ఈ గడియారములను మానదవొరకును.	
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2—8—0
రంగు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2—8—0
మాదిరుస-మా!—నూపీరియరు వాచి కంపెని, పోస్టుబాక్ నెం 167, మదరాస్.	

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది వనోపధి సారాపరిల్లా సెక్రటరీజిల్లాను నురియు సకల చర్మకోగములను వాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, సాతవాలుపుపోట్లు రుకవట్లు, రక్తవిశారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంటకు తులకు పుట్టినగలిగించును. సెక్రటరీజిల్లాను నురియును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాబొందును వాడిని తోడిచే శరీరములో నెంకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము కాగువడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుమ్ముకుమందు:—ఇది చర్మకుమ్ముపుర్తిగా వాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తొగు బతు మందు) వాగుచున్నతెలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

రంగులేదు.

వాసనలేదు

తెల్లని నూనె

గేలను 1-కి లేక 8½ రతులు రు. 2.

పేకింగు ప్రత్యేకము.

ఆర్. డి. మోడి అండ్ కో, నగజేవి స్ట్రీటు, బొంబాయి.

హనుమాన్

బోరక్సునబ్బు

ముఖమును యీసబ్బుతో ప్రతి దినము సుభ్రము చేయుచుండిన సౌందర్యము తప్పక కలుగజేయును.

ఎస్. రంగనాథం సెట్టి అండు బిదర్లు, మదరాసు.

Bhids & Sons, Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener
వేరుశనగలను బలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈ యంత్రము, వేరుశనగ కాయను, వాటిలోని పప్పునలగకుండగా బలుచుటకును, కాయలు బ్రదలుచేసి పప్పులను తీయుటకును ప్రత్యేకముగ నిర్మించబడినది.

మా యంత్రము యితరకంపెనీల యంత్రముల కన్న నాణ్యమైనది. మదరాసు రాజధానిలో ఎన్ని చోట్లనో మాయంత్రములు వాడుకలో నున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగుకొరకు వ్రాసికొనుడు.

భైదే అండు సన్ను

సాంగ్లి, బొంబాయి.

ఉచితము

అయితోగై స్వీకారములం బొందు మార్గమును చూపుగంధము. దీనిలో అపూర్వమైన 20 కైడ్య విషములున్నవి, కోరికచాకి ధరగాని పోస్టేజీగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును.

రాజనైడ్య నారాయణజీ కేశవజీ.

20 చీరాలవారి, చంద్రాపురము.

నూతన రోమన్-హాగి.

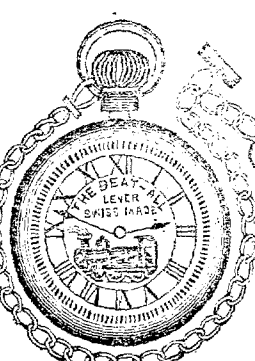
మహారాజా సోప్.

ఒక కూరి ఉపయోగించున వలన దేహమందలి యేర్పాగు మునయుండు రోమహాను చెడుపులేక కుద్ధము గాను సర్వము యొక్క శుభ్రతలైన రంగును కాంతిని పూగొట్టకనేవేలినయిపోవెవి ఒకటి. వెల 3 చిల్లెలు వెట్టె 15 1-0-0 డి.వి. ఖర్చు 4 అ అర్. వి. పండిట్ అంతుకంపెని, 5, బుదవపేడి, మద్రాసు.

నూతనముగా వచ్చియున్నది.

బీట్ ఆల్ వాచ్

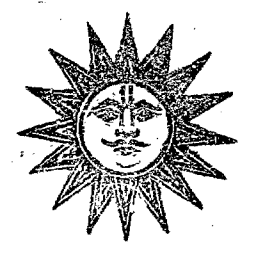
ప్రసిద్ధమైన యింజనీ మార్కుగలది. పేనుపొంది లీవరుపనితో చేయబడినది తలెందుననే దీగముకూడ పున్నది బహుసుందరమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. దానికారణముచేతనే యే బహుమానములేదు. బహుమానముల కన్నా గాడియారముయొక్క పనిని గూడి శంతోషించండి.

సుందరమైన వాచిగొలుసు లేక సుందరమైన వాచివెట్టెసమేతము వెల రు. 2-12-0 మాత్రమే.

బి. ఆర్. వెంకటరమణ అండు కంపెని,

నెం. 7, కోవ్ వెంకటాచలయ్యర్ సుండు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

సృష్టమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావడ్ల దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని.

21, హమ్మింగ్విడి, బొంబాయి.